

2022 YILI ÇALIŞMA PROGRAMI

(1 OCAK – 31 ARALIK 2022)

28/12/2021
DİYARBAKIR-ŞANLIURFA (TRC2)

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	4
TABLolar	5
Yönetici Özeti/Sunuş	9
1. Giriş	11
2. Sonuç Odaklı Programlar	12
2.1 Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Program	12
a. Amaç	12
b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	12
c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri	16
d. Proje ve Faaliyetler	17
i. Araştırma, Analiz ve Programlama.....	17
ii. İş birliği ve Koordinasyon	19
iii. Kapasite Geliştirme	19
iv. Tanıtım ve Yatırım Destek.....	23
v. Ajans Destekleri.....	23
vi. Önemli Kamu Yatırımları	26
vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler.....	26
viii. Diğer Proje ve Faaliyetler.....	26
e. Program Süresi ve Zaman	32
f. İzleme ve Değerlendirme	37
2.2 Çocuklar ve Gençler Sonuç Odaklı Program	39
a. Amaç	39
b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	39
c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri	43
d. Proje ve Faaliyetler	45
i. Araştırma, Analiz ve Programlama.....	45
ii. İş birliği ve Koordinasyon	45
i. Kapasite Geliştirme.....	49
ii. Tanıtım ve Yatırım Destek	50
iii. Ajans Destekleri	53
iv. Önemli Kamu Yatırımları	54
v. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler.....	55
vi. Diğer Proje ve Faaliyetler	57
a. Program Süresi ve Zaman Planlaması	60
b. İzleme ve Değerlendirme	65
2.3 Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma Sonuç Odaklı Programı	67
a. Amaç	67
b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	67
c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri	71
d. Proje ve Faaliyetler	72
i. Araştırma, Analiz ve Programlama.....	72
ii. İş birliği ve Koordinasyon	74
iii. Kapasite Geliştirme	76
iv. Tanıtım ve Yatırım Destek.....	77
i. Ajans Destekleri.....	91
ii. Önemli Kamu Yatırımları	94

iii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler	94
iv. Diğer Proje ve Faaliyetler	94
e. Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	95
f. İzleme ve Değerlendirme	99
3. Kurumsal Gelişim	101
a. Faaliyetler	102
i. Araştırma, Analiz ve Programlama.....	102
ii. İş birliği ve Koordinasyon	103
iii. Kapasite Geliştirme	110
iv. Tanıtım Faaliyetleri.....	123
v. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler.....	128
vi. Diğer Proje ve Faaliyetler	128
4. Yerel Kalkınma Fırsatları	129
5. Sonuç ve Değerlendirme.....	135
6. Ekler	137

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
CMDP	: Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı
DB	: Destek Birimi
DBB	: Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi
DİFB	: Dış İlişkiler ve Fonlar Birimi
DİKA	: Dicle Kalkınma Ajansı
DTSO	: Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası
DYDO	: Diyarbakır Yatırım Destek Ofisi
FRIT	: AB'nin Türkiye'deki Mlteçiler için Mali Yardım Programı
GAİB	: Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri
GAP BKİ	: Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi
HORECA	: Otel / Restoran / Kafe
İDB	: İzleme ve Değerlendirme Birimi
İGEM	: İ Geliştirme Merkezi
IPA	: AB'nin Katılım ncesi Mali Yardım Aracı
KA	: Kalkınma Ajansı
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
PPKB	: Planlama Programlama ve Koordinasyon Birimi
PYB	: Program Yönetim Birimi
SOGEP	: Sosyal Gelimeyi Destekleme Programı
SOP	: Sonuç Odaklı Program
SS	: Sanayi Sitesi
BB	: anlıurfa Büyükşehir Belediyesi
YDO	: anlıurfa Yatırım Destek Ofisi
UTSO	: anlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası
TSO	: Ticaret ve Sanayi Odası
YDO	: Yatırım Destek Ofisi
YKF	: Yerel Kalkınma Fırsatları
YTB	: Yatırım Teşvik Belgesi
TDİOSB	: Diyarbakır Tarıma Dayalı İhtisas OSB
TRC2	: Diyarbakır-Şanlıurfa Bölgesi İstatistiksel Düzey-2 Bölge Birimleri Sınıflandırması
TÜRSAB	: Türkiye Seyahat Acentaları Birliği

TABLULAR

Tablo 1-TRC2 Bölgesi İlleri Stratejik Sektörleri.....	13
Tablo 2-TRC2 Bölgesi İlleri İmalat Sanayi Sektörlerinde İşyeri Sayısı ve İstihdam, 2020	13
Tablo 3 Değişim Payı Sektörel Rekabetçilik Analizi	14
Tablo 4- Program Düzeyi Performans Göstergeleri	16
Tablo 5- Mobilya Sektörü Ekosistem Analizi	18
Tablo 6-Stratejik İmalat Sektörlerinde Ön Fizibilite/Fizibilite Çalışması	18
Tablo 7- Silvan Projesi Etki Analizi Çalışması	18
Tablo 8-Pamukta Değer Zinciri Çalışmaları	19
Tablo 9- Mobilya Sektörü UR-GE Projesi	19
Tablo 10- Dış Ticareti Artırmaya Yönelik Faaliyetler	20
Tablo 11- Verimlilik ve Yalın Yönetim Danışmanlığı Faaliyetleri	21
Tablo 12-Sektörler İçin Tecrübe Paylaşım Çalışmaları	22
Tablo 13- Silvan Organize Sanayi Bölgesi Projesi Kuruluş Çalışması.....	22
Tablo 14- Akçakale Organize Sanayi Bölgesi Projesi Kuruluş Çalışması.....	22
Tablo 15- 2019 Yılı Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı.....	23
Tablo 16- 2021 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Finansman Desteği Programı (FİNDES).....	23
Tablo 17- 2022 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerine Finansman Desteği Programı (FİNDES).....	24
Tablo 18-2022 Yılı Gündümlü Proje Destekleri.....	24
Tablo 19- Şanhurfa Çiğ Süt Analiz Laboratuvarı.....	24
Tablo 20 Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması SOP Teknik Destek Programı	25
Tablo 21-Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması SOP Fizibilite Desteği	25
Tablo 22- Önemli Kamu Yatırımları.....	26
Tablo 23- Şanhurfa Organize Sanayi Bölgelerine Su Götürme Projesi	27
Tablo 24- 2019 Yılı CMDP Programı Şanhurfa	27
Tablo 25- Tohumculuk Araştırma ve Geliştirme Merkezi Projesi	27
Tablo 26- Diyarbakır Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde Sektörel Kümelenmenin Tamamlanması Projesi (CMDP).....	28
Tablo 27- Diyarbakır TDİOSB Kapasite Geliştirme Projesi.....	28
Tablo 28- Viranşehir OSB Elektrik, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Altyapısının Kurulması Projesi.....	28
Tablo 29- Viranşehir OSB Hazır Giyim Sektörüne Anahtar Teslimi Fabrika Yapımı Projesi ...	29
Tablo 30- Akçakale İlçesinde Hazır Giyim Sektörüne Anahtar Teslimi Fabrika Yapım İşİ	29
Tablo 31-Birecik Organize Sanayi Bölgesi Sanayi Altyapı Eksiklerinin Tamamlanması Projesi	30
Tablo 32-OSB Ayakkabıcılar Sanayi Bölgesi Projesi.....	30
Tablo 33- Şanhurfa OSB 2.Kısım Elektrik Altyapısını Tesis ve Güçlendirme Projesi	31
Tablo 34 2021 Yılı Çalışan ve Üreten Gençler Programı.....	31
Tablo 35 Küçükbaş Hayvancılığında Makinalı Süt Sağım Tesisleri ile Şanhurfa Kırsalında Sosyal Destek Projesi.....	31
Tablo 36- Diyarbakır Lojistik Eğitim ve Girişimcilik Merkezi	32
Tablo 37- Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	32
Tablo 38-Düzy 2 Bölgeleri İtibarıyla Çocuk Nüfusu Sayısı ve Oranları (2020).....	40
Tablo 39-Düzy 2 Bölgeleri İtibarıyla Genç Nüfusu Sayısı ve Oranları (2020).....	41
Tablo 40-TRC2 Bölgesinde Gençlerin (15-24 Yaş) İşgücü Durumu.....	42

Tablo 41- Program Düzeyi Performans Göstergeleri	44
Tablo 42 Diyarbakır Sanayi Mektebi ile İş Birliği	45
Tablo 43 GAP Bölge Kalkınma İdaresi ile İş Birliği	46
Tablo 44 Çocuk Girişimciliğinin Teşvik Edilmesi.....	46
Tablo 45 Genç Girişimciliğin Teşvik Edilmesi	47
Tablo 46 Beşeri Geliştirme Programı	47
Tablo 47 Yerel Bazlı Genç Girişimcilik Destek Programı.....	48
Tablo 48 İstihdam Garantili Eğitim Programı	48
Tablo 49 SOP Yönetim Komitesi Toplantıları.....	49
Tablo 50 Destek Alan Projelerin Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi.....	49
Tablo 51 Kırsal İstihdamı Arttırma Programı	50
Tablo 52 Gençlere Yönelik Bilgi Teknolojileri Eğitimleri	50
Tablo 53 Çocuklar ve Gençler Sonuç Odaklı Program Tanıtımı	50
Tablo 54 İlham Buluşmaları.....	51
Tablo 55 TRC2 Bölgesi Bilim Şenliği ve Proje Pazarları.....	51
Tablo 56 Teknofest Katılımı	52
Tablo 57 El Cezerî Robotik Zirvesi ve Sempozyumu.....	52
Tablo 58 E-Spor Faaliyetleri	53
Tablo 59 2022 Yılı Genç İstihdamının Artırılması Mali Destek Programı	53
Tablo 60 Çocuklar ve Gençler SOP Teknik Destek Programı.....	54
Tablo 61 Çocuklar ve Gençler SOP Fizibilite Desteği.....	54
Tablo 62 Önemli Kamu Yatırımları	55
Tablo 63 ENHANCER Şanlıurfa Projeleri	56
Tablo 64 TRC2 Bölgesi SEECO Projesi.....	56
Tablo 65 İşten Sosyal Uyuma (Business to Social Cohesion) Projesi.....	57
Tablo 66-Diyarbakır STEM Koordinasyon Merkezi ve Tasarım Beceri Atölyeleri Projesi	58
Tablo 67-Şanlıurfa STEM Akademi ve Kariyer Merkezleri Projesi.....	58
Tablo 68 Hazır Giyim Sektöründe Çalışan Kadınlar İçin Kreş Projesi.....	58
Tablo 69 Bismil Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi Projesi (SOGEP 2020).....	59
Tablo 70 Engelli Koordinasyon Merkezinde Eğitim ve Üretimde Kapasite Geliştirme Projesi ..	59
Tablo 71 Şanlıurfa Üstün Zekâlılar ve Yetenekliler Eğitim Merkezi Projesi.....	59
Tablo 72 Özel Gereksinimli Bireylere Gündüzlü Bakım Merkezi “Mola Evi” Projesi	60
Tablo 73 Kadın Külliyesi Projesi	60
Tablo 74 Program Süresi ve Zaman Planlaması	60
Tablo 75-TRC2 Diyarbakır- Şanlıurfa Bölgesi Bölge Planı, Bölgesel Hedef Gerçekleşmeleri.....	69
Tablo 76- Diyarbakır ve Şanlıurfa Turizm İşletme ve Belediye Belgeli Tesislere Geliş Sayısı, Geceleme Sayısı, Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranları	70
Tablo 77- Program Düzeyi Performans Göstergeleri	71
Tablo 78- Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri.....	73
Tablo 79- Halfeti Savaşan ve Çekem Köyleri Fonksiyon Kazandırma ve 1. Etap Restorasyon ve Restitüsyon Proje Hazırlama İşi	73
Tablo 80- İş Birliği ve Koordinasyon Faaliyetleri	75
Tablo 81- Turizm Sektörü İş Birlikleri Geliştirme Çalışmaları.....	76
Tablo 82- TRC2 Bölgesi Turizm Paydaşları Yönetim Danışmanlığı.....	77
Tablo 83- Diyarbakır İli İçin İmaj Yönetimi ve Marka Algısı Çalışmaları	77
Tablo 84 Mezopotamya Destinasyonu Tanıtım Çalışmaları	80
Tablo 85 Turizm Eşleştirme Yönlendirme Grubu Koordinasyon Çalışmaları	81
Tablo 86 Sosyal Medya Elçilerine Yerinde Tanıtım Çalışmaları.....	82

Tablo 87 Film Sektörü ile İşbirliğinin Geliştirilmesine Yönelik Faaliyetler	83
Tablo 88 Tarihi Yerlerde Etkinliklerin Organize Edilmesi.....	84
Tablo 89 Proje Geliştirme Faaliyetleri	85
Tablo 90 Mezopotamya Temalı Ulusal ve Uluslararası Lobcilik Faaliyetleri	85
Tablo 91 Mezopotamya Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması	86
Tablo 92 Mezopotamya Temalı Nitelikli Festivallerin Düzenlenmesi	88
Tablo 93 Turizmde İnsan Kaynağı Geliştirme Programı.....	88
Tablo 94 Ulusal ve Uluslararası Turizm Fuarlarına Katılım	90
Tablo 95- Mezopotamya Markalaşma ve Tanıtım Çalışmaları Bütçe.....	90
Tablo 96- Viranşehir Eyyüp Nebi Sabır Makamı Yerleşkesi GPD.....	91
Tablo 97- Çayönü Açık Hava Müzesi ve Çayönü Evi GÜdümlü Projesi	92
Tablo 98- Turistik ve İnönü Caddeleri Sokak İyileştirme GÜdümlü Projesi.....	92
Tablo 99- HORECA ve Tur Operatörleri Mali Destek Programı	93
Tablo 100- Teknik Destek Programı (Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP).....	93
Tablo 101-Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP Fizibilite Desteği	94
Tablo 102- Önemli Kamu Yatırımları.....	94
Tablo 103- Diyarbakır Gastro İnovasyon Merkezi	95
Tablo 104- Karahantepe Arkeolojik Alan Koruma Çatısı Projesi	95
Tablo 105- Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma Sonuç Odaklı Programının Süre ve Zaman Planlaması	95
Tablo 106- Kurumsal Gelişim Çıktı Hedefleri.....	101
Tablo 107- Programlama Faaliyetleri	103
Tablo 108- Yerel ve Genel Kurumsal Ağların Kurulması Faaliyetleri	104
Tablo 109- Bölgesel Koordinasyon ve İş birliği Faaliyetleri.....	106
Tablo 110- Bölge Planı ve Diğer Planların Uygulanması ve İzlemesine İlişkin Faaliyetler.....	109
Tablo 111-Yeni Dönem Kurumsallaşma Faaliyetleri.....	111
Tablo 112 - Yönetim Kurulu Çalışmaları	111
Tablo 113- Fiziki Mekânlara İlişkin Faaliyetler.....	112
Tablo 114- Demirbaş, Ofis Ekipmanı ve Sarf Malzemeleri İhtiyaç Tespiti ve Teminine İlişkin Faaliyetler	112
Tablo 115- İnsan Kaynakları ile İlgili Faaliyetler	114
Tablo 116- Personel Eğitimi ile İlgili Faaliyetler	115
Tablo 117- Yazılım ve Donanım İhtiyaçlarının Karşlanması ile Yönetim Bilgi Sistemleri Altyapısının Geliştirilmesi ile İlgili Faaliyetler	119
Tablo 118- Destek Hizmetlerinin Karşınmasına Yönelik Faaliyetler.....	121
Tablo 119- Kalite Yönetim Sistemi ve Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Tetkikleri.....	121
Tablo 120- İzleme ve Değerlendirme Hizmetleri İle İlgili Faaliyetler	122
Tablo 121- İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri.....	124
Tablo 122- Yatırım Destek Ofislerinin Faaliyetleri.....	127
Tablo 123- Fizibilite Desteği Programı.....	129
Tablo 124- Teknik Destek Programı.....	129
Tablo 125- Girişimci Destek Merkezi Projesi	130
Tablo 126- Diyarbakır Sanayi Mektebi Tasarım ve Eğitim Merkezi	130
Tablo 127- Atıl Tesisler Çağrı Merkezine Dönüşüyor Projesi	131
Tablo 128-2022 Yılı Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı.....	131
Tablo 129-İstatistiklerle Diyarbakır ve Şanlıurfa Çalışmaları	131
Tablo 130- TRC2 Bölgesi Rekabetçi Sektörler Analizi.....	132
Tablo 131 Şanlıurfa İli İthalat Analiz Raporu.....	132

Tablo 132-TRC2 Bölgesi Aylık Ekonomik Görünüm Raporları	132
Tablo 133- Proje Havuzunun Oluşturulması ve Geliştirilmesi	133
Tablo 134- OSB’lerdeki Âtıl Tesis Envanter Modülünün Aktif Hale Getirilmesi	133
Tablo 135- Kooperatifçiliğin Geliştirilmesi Çalışmaları.....	134
Tablo 136- GAP Melek Yatırım Ağı Çalışmaları	134
Tablo 137- 2022 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı	135

Yönetici Özeti/Sunuş

Karacadağ Kalkınma Ajansı, 5449 sayılı *Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun*'a istinaden, 10.11.2008 tarih ve 2008/14306 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

2009 yılında faaliyetlerine başlayan Ajans, kurumların yeniden yapılandırılması çerçevesinde yayımlanan 4 Numaralı *Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi* ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının koordinasyonunda yasal statüsünü ve faaliyetlerini sürdürmeye devam etmektedir.

Karacadağ Kalkınma Ajansı'nın temel amacı, mevzuatta bütün Kalkınma Ajansları için ortak bir biçimde ifade edildiği üzere; “*kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki iş birliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, Cumhurbaşkanınca belirlenen politikalarla uyumlu olarak, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak*”tır.

Ajansın, yukarıda belirtilen temel amaca ulaşma yolunda sürdürülebilir bir kurumsal yapıya kavuşması, bölgesel planlama, programlama, koordinasyon, izleme değerlendirme, yatırım destek ve tanıtım faaliyetlerini sistematik, kurumsal ve sürdürülebilir bir şekilde yürütmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu çerçevede, *Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği*'nin 21'inci maddesi doğrultusunda hazırlanan Karacadağ Kalkınma Ajansı Çalışma Programı, 2022 yılında Ajansın yapmayı planladığı faaliyetleri kapsamaktadır. Ajans Çalışma Programı; Sonuç Odaklı Programlama (SOP) yaklaşımına göre bütçe yılına ilişkin öncelik alanlarını, tedbirleri, bunlara ayrılacak tahmini mali kaynakları ve bunların ajans bütçesi içindeki tahmini oranları ile belirtilen faaliyetlerin gerekçelerini ortaya koymaktadır.

Çalışma Programı hazırlanırken, TRC2 (2014-2023) Bölge Planına ek olarak On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023) ve diğer ulusal planlarda yer alan amaç ve önceliklerle uyumu göz önünde bulundurulmuştur.

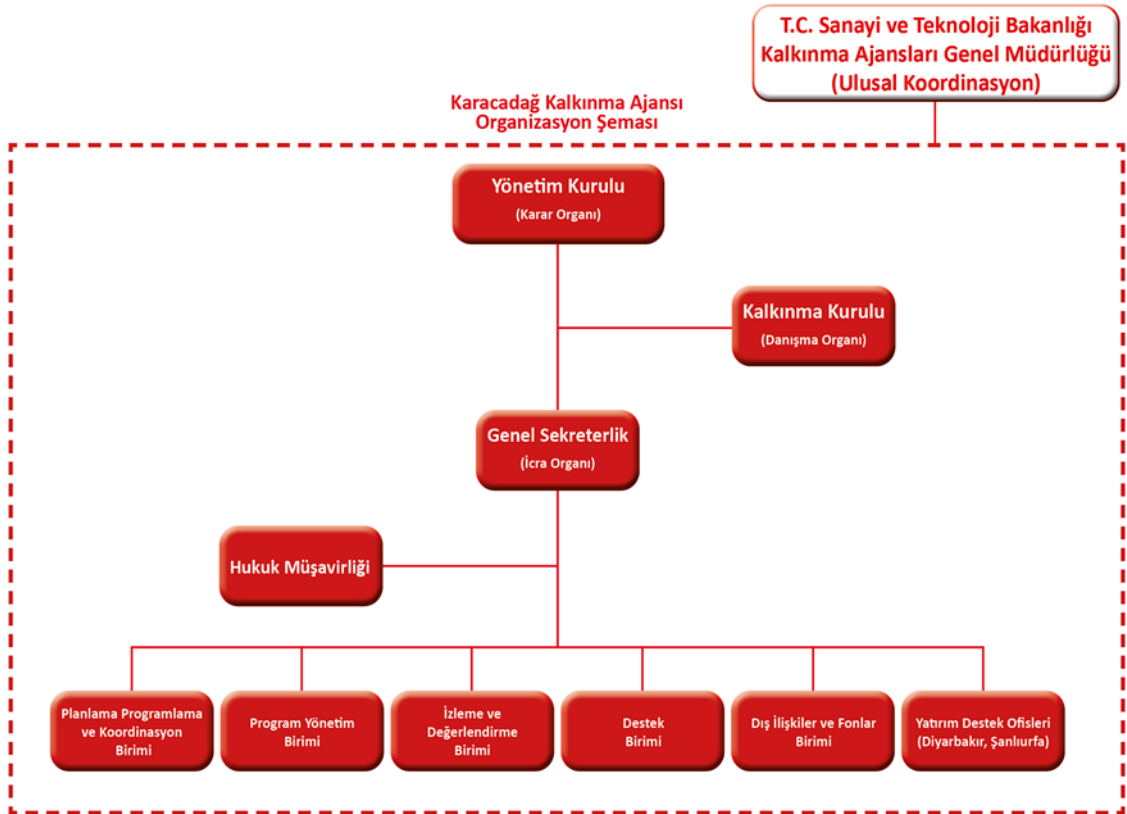
Yukarıda belirtilen öncelik ve amaçlara ilave olarak Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğünün Sonuç Odaklı Programlama (SOP) yaklaşımına göre Çalışma Programı hazırlanmıştır. Yeni yaklaşıma göre; “*Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması*”, “*Çocuklar ve Gençler*” ve “*Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma*” Sonuç Odaklı

Programları geliştirilmiştir. SOP'ların yürütülmesi ile ilgili ajansın kurumsal ve beşerî kapasitesini geliştirmek ve rutin yatırım destek işlemlerini yürütmek için gerçekleştirilmesi gereken faaliyetler “*Kurumsal Gelişim*” başlığı altında yer almıştır. SOP'lara girmeyen alt program, proje ve faaliyetler ile önceki dönemlere ilişkin devam eden mali ve teknik destek faaliyetleri ise “*Yerel Kalkınma Fırsatları*” başlığı altında verilmiştir. Ajans tarafından SOP'ların takibine ilişkin teknik çalışma grupları oluşturulmuş ve koordinatörleri belirlenmiştir. Bu çalışma grupları SOP faaliyetlerinin etkin olarak hayata geçirilmesinden sorumlu olacaktır.

1. Giriş

Karacadağ Kalkınma Ajansı, kuruluşunun on ikinci yılını geride bırakırken; bir taraftan kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının projelerine önemli mali ve teknik destekler sağlamakta, diğer taraftan ulusal ve uluslararası düzeydeki girişimleriyle bölgeye yatırımcı çekmek için tanıtım ve yatırım destek faaliyetlerini sürdürmektedir.

Hükümetimizin ilan ettiği Cumhuriyet tarihinin en geniş kapsamlı teşvik sistemi olarak görülen düzenlemeler ile TRC2 Düzey-2 Bölgesi (Diyarbakır ve Şanlıurfa) yatırım alanında cazibesini önemli ölçüde artırmıştır. Yapılan sınıflandırmada 6. bölgede yer alarak yatırımcıya en avantajlı desteklerin sağlandığı Diyarbakır ve Şanlıurfa İlleri, Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP), Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) ve diğer kamu yatırımlarının yarattığı altyapı ile yerli ve yabancı yatırımcı için önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu fırsatların tanıtılması ve değerlendirilmesi, verilen teşviklerin izlenmesi ve raporlanması sürecinde ajansın hizmet birimleri ve yatırım destek ofisleri aktif rol almaktadır.

Ajans, bir taraftan bölgenin ihtiyaç ve potansiyelini tespitiye yönelik araştırma ve analiz çalışmalarını sürdürürken, aynı zamanda önceki yıllarda verilen mali ve teknik desteklerin uygulamasını takip etmektedir. Buna ilaveten Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütölen, yerelde ajans tarafından koordine edilen Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP), Çalışan ve Üreten Gençler Programı (CUGEP) ve Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) kapsamında sözleşme imzalanarak uygulanmasına başlanan projeler takip edilmiştir.

2. Sonuç Odaklı Programlar

2.1 Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğın Artırılması Sonuç Odaklı Program

a. Amaç

Programın genel amacı; TRC2 Düzey-2 Bölgesinde stratejik imalat sanayi sektörlerine odaklanarak istihdamın ve katma değerin artırılması ve bu yolla ekonomik büyümenin hızlandırılmasıdır.

Özel Amaç 1: Tekstil-hazır giyim, deri ve ilgili ürünler (ayakkabı imalatı), gıda ve mobilya sektörlerinde verimlilik, yenilik ve katma değeri artışına olanak sağlayan üretim ve ortak kullanım alanlarının geliştirilmesi,

Özel Amaç 2: Bu sektörlerde ürün çeşitliliği, ihracat ve katma değeri artışının sağlanması için değeri zincirlerinin geliştirilmesi,

Özel Amaç 3: Firmaların Ar-Ge, yenilik, tasarım, kurumsallaşma ve ihtisaslaşma kapasitelerinin artırılması.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

TRC2 Düzey-2 Bölgesi sahip olduğu geniş ve verimli tarım arazileri, tarihi ve kültürel varlıkları, genç ve dinamik iş gücü potansiyeline rağmen sosyo-ekonomik göstergelere göre gelişmişlikte geride kalmaktadır. 2020 Yılı GSYH istatistiklerine göre TRC2 Düzey-2 Bölgesi bölgesel bazda üretilen mal ve hizmet toplamına göre 26 düzey-2 bölgesi içerisinde 18. sırada olmasına karşın, fert başına düşen gelirdi 26. sıraya düşmektedir. Bu durum iller bazında incelendiğinde, daha da büyük bir dengesizlik göstermektedir. Diyarbakır 47 milyar 884 milyon TL GSYH ile 81 içinde 21. sırada yer alırken, Şanlıurfa 42 milyar 770 milyon TL ile 24. sırada yer almıştır. Diyarbakır 27 bin 55 TL (3.843 \$) kişi başına GSYH ile 81 içinde 24. sırada, Şanlıurfa ise 20 bin 421 TL (2.901 \$) ile 81. sıradadır. Bu dengesizliğin sebebi; temel olarak imalat sanayinin yetersizliğı, düşük katma değeri üretim yapısı ve yüksek işsizliğin bir

sonucudur. Ajans tarafından yapılan çalışmalarda, bölgenin kalkınmasının önündeki en büyük engeller olarak işsizlik birinci sırada, sanayinin gelişmemesi ikinci sırada çıkmaktadır. Bölgenin işsizlik oranı 2020 yılı verilerine göre %20,1 ile Türkiye ortalaması olan %13,2'nin çok üstünde ve 26 düzey-2 bölgesi içinde en yüksek 3. sıradadır (TÜİK, 2021).

2014-2023 dönemini kapsayan TRC2 Diyarbakır-Şanlıurfa Bölgesi Bölge Planının Kentsel Ekonomiler ve Ekonomik Büyüme eksenini altında “*Bölge İllerinde Sanayinin Gelişmesi ve Katma Değerli Üretim Yapısına Geçiş*” temel hedef olarak belirlenmiştir. Bölgede görece nitelikli yığılmalar gösteren, kümelenme olanakları açısından ele alınılabilecek olan sektörler bölgenin temel sektörleri olarak; emek yoğun ve katma değerli üretim yapısına sahip ve bölge hızlı büyüme trendine sahip sektörler de yükselen sektörler olarak TRC2 Bölgesi Bölge Planında stratejik sektörler olarak belirlenmiştir.

Tablo 1-TRC2 Bölgesi İlleri Stratejik Sektörleri

	Temel Sektörler	Yükselen Sektörler
Diyarbakır	Gıda Ürünleri İmalatı	Tekstil Ürünleri ve Giyim Eşyaları İmalatı
	Metalik Olmayan Mineral Ürünleri İmalatı	Mobilya Ürünleri İmalatı
	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	Elektrikli Teçhizat İmalatı
	Ağaç ve Ağaç Ürünleri İmalatı	Makine ve Ekipman İmalatı
Şanlıurfa	Gıda Ürünleri İmalatı	Mobilya Ürünleri İmalatı
	Tekstil Ürünleri İmalatı	Giyim Eşyaları İmalatı
	Metalik Olmayan Ürünler İmalatı	Ana Metal Sanayi
	Makine ve Ekipman İmalatı	Elektrikli Teçhizat İmalatı
	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	Kauçuk ve Plastik Ürünler İmalatı

Kaynak: Karacadağ Kalkınma Ajansı, TRC2 Bölge Planı (2014-2023).

Aşağıdaki tabloda 2020 SGK İstatistik Yıllığı ile yayınlanan TRC2 Bölgesi illeri imalat sanayi sektörlerinde işyeri sayısı ve istihdam rakamları görülmektedir.

Tablo 2-TRC2 Bölgesi İlleri İmalat Sanayi Sektörlerinde İşyeri Sayısı ve İstihdam, 2020

Sektör Kodu	Sektör Adı (Nace Rev. 2)	Diyarbakır		Şanlıurfa		Türkiye	
		İşyeri sayısı	Sigortalı sayısı	İşyeri sayısı	Sigortalı sayısı	İşyeri sayısı	Sigortalı sayısı
10	Gıda Ürünleri İmalatı	502	3.395	669	3.048	46.008	489.386
11	İçecek İmalatı	7	133	6	71	706	16.855
12	Tütün ürünleri imalatı	0	0	0	0	86	6.172
13	Tekstil Ürünleri İmalatı	58	1.798	67	3.187	17.751	460.399
14	Giyim Eşyaları İmalatı	174	6.876	118	7.650	35.934	608.587
15	Deri ve İlgili Ürünler İmalatı	6	77	14	2.731	6.557	66.785
16	Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ür.	51	366	21	72	10.606	66.003
17	Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı	17	331	6	138	3.119	67.644
18	Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğ.	38	150	24	89	7.312	48.440
19	Kok Kömürü ve Petrol Ürün. İm.	3	5	3	28	261	9.346

20	Kimyasal Ürünler İmalatı	49	495	33	289	5.800	100.328
21	Eczacılık ve Ecz. İlişkin Mal. İm.	17	208	4	169	637	31.899
22	Kauçuk ve Plastik Ürünler İmalatı	96	1.055	92	1.126	14.040	233.965
23	Metalik Olmayan Mineral Ürünler İmalatı	116	2.283	155	1.867	14.093	220.096
24	Ana Metal Sanayi	45	941	35	300	6.803	175.994
25	Fabrik. Metal Ürün. (Mak. Teç .Har)	152	1.362	99	735	36.538	400.359
26	Bilgisayar, Elektronik ve Optik Ürünler İmalatı	16	104	6	47	2.174	43.898
27	Elektrikli Teçhizat İmalatı	53	528	69	793	7.099	176.214
28	Makine ve Ekipman İmalatı	55	389	61	291	13.572	183.302
29	Motorlu Kara Taşıtı ve Römork İmalatı	20	235	7	147	4.273	221.851
30	Diğer Ulaşım Araçları İmalatı	2	7	1	9	1.394	75.200
31	Mobilya İmalatı	134	1.345	75	545	23.266	174.178
32	Diğer İmalatlar	42	223	34	329	8.140	74.465
33	Makine ve Ekipman Kurulumu ve Onarımı	151	1.182	82	869	19.588	147.716
	Toplam	1.804	23.488	1.681	24.530	285.757	4.099.082

Kaynak: SGK, 2021.

Ajans tarafından bölge planlama sürecinde yapılan ekonomik-sektörel analizler belli periyotlarda güncellenmektedir. Bunlardan birisi de belli bir zaman dilimindeki ekonomik ve sektörel büyümenin (1) Ulusal büyüme etkisi (NGE), (2) Sektörel bileşim etkisi (IME) ve rekabetçilik etkisi (CE) olarak 3 bileşene ayrıldığı, yerel ekonomilerin rekabetçi gücü ile yaratılan büyümenin tespit edildiği Değişim Payı (Shift-Share) analizidir. Bölge illerinin sektörel rekabetçiliklerinin tespiti için 2013-2019 dönemi Değişim Payı analizi sonuçlarına göre; 2008-2011 dönemi analizi sonuçlarına nazaran, en büyük rekabet artışı imalat sanayinde olmuştur. Son 10 yılda bölgenin imalat sanayiinde gösterdiği rekabet gücü artışı, sosyo-ekonomik gelişme için önemli olup, bu iyileşmenin sürdürülmesi gerekmektedir. Aşağıdaki tabloda söz konusu analizin imalat sanayi alt sektörlerindeki sonuçları görülmektedir. Büyüme içinde CE etkisinin yüksek olduğu sektörler içsel rekabetçiliğin yüksek olduğu sektörlerdir.

Tablo 3 Değişim Payı Sektörel Rekabetçilik Analizi

	Faaliyet Grupları (Nace Revize 2)	Diyarbakır				Şanlıurfa			
		Değişim/Büyüme	NGE	IME	CE	Değişim/Büyüme	NGE	IME	CE
10	Gıda Ürünleri İmalatı	968	359	-75	684	530	378	-79	231
11	İçecek İmalatı	19	14	1	4	45	4	0	41
12	Tütün Ürünleri İmalatı	-7	1	2	-10	0	0	0	0
13	Tekstil Ürünleri İmalatı	261	192	-224	293	285	384	-448	349
14	Giyim Eşyaları İmalatı	5.024	118	55	4.851	6.324	133	62	6.129
15	Deri ve İlgili Ürünler İmalatı	-11	6	-7	-11	1.463	2	-2	1.463

16	Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ür.	-108	53	-108	-53	65	4	-9	69
17	Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı	264	5	6	253	123	1	1	122
18	Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğ.	-36	24	-76	15	-116	29	-91	-54
19	Kok Kömürü ve Petrol Ürün. İm.	-2	1	0	-3	11	3	-1	9
20	Kimyasal Ürünleri İmalatı	131	25	16	90	-60	37	23	-121
21	Eczacılık ve Ecz. İlişkin Mal. İm.	114	3	7	104	70	10	22	39
22	Kauçuk ve Plastik Ürünler İmalatı	289	67	0	222	373	100	-1	273
23	Metalik Olmayan Ürünler İmalatı	-48	313	-434	73	81	232	-321	170
24	Ana Metal Sanayi	489	33	-28	484	93	49	-41	-100
25	Fabrik. Metal Ürün.(Mak. Teç. Har)	558	94	-110	573	93	72	-83	105
26	Bilgisayar, Elektronik ve Optik Ür.	28	3	1	24	46	0	0	0
27	Elektrikli Teçhizat İmalatı	704	46	69	589	241	59	89	93
28	Makine ve Ekipman İmalatı	21	33	-39	26	1.408	240	-280	-1368
29	Motorlu Kara Taşıtı ve Römork İmalatı	-8	35	69	-112	103	1	3	99
30	Diğer Ulaşım Araçları İmalatı	-43	7	19	-69	0	0	0	0
31	Mobilya İmalatı	398	101	-113	410	202	53	-59	208
32	Diğer İmalatlar	69	19	34	15	119	9	16	93
33	Makine ve Ekipman Kurulumu ve Onarımı	-1.062	321	-431	-953	259	161	-216	-204

Analiz sonuçlarına göre; 2013-2019 döneminde bölgenin imalat sanayi sektörleri içinde rekabet gücü en yüksek olan sektör giyim eşyaları sektörüdür. Ayrıca rekabetçiliğin etkili olduğu diğer sektörler; gıda imalatı, tekstil sektörü, metal ürünleri, mobilya sektörü ve Şanlıurfa'da deri ve ilgili ürünlerdir (ayakkabı imalatı). Diyarbakır'da ayrıca ana metal sanayi, fabrikasyon metal ürünleri ve elektrikli teçhizat ürünleri rekabetçi potansiyel göstermiştir.

Bu dönemde TRC2 Düzey-2 Bölgesinde içsel rekabet gücü ile yaratılan imalat sanayi istihdamı 15.148'dir. Söz konusu sektörler için bölge illerinde içsel rekabetçilik faktörü yüksek olup, özellikle tekstil-giyim eşyaları ve gıda imalatı sektörleri hızlı büyüme ve istihdam artışı bakımından stratejik görülmektedir. İnşaat sektörünün bölge ekonomisindeki yerinden hareketle, mobilya sektörü de gerek etki alanındaki iç pazarlar gerekse Ortadoğu ve Orta Asya pazarları düşünüldüğünde önemli görülmektedir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Beklenen Sonuçlar:

Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programı ile bölgede stratejik sektörler olan tekstil-hazır giyim, deri ve ilgili ürünler (ayakkabı imalatı), gıda ve mobilya alanlarında yatırımların gerçekleştirileceği Diyarbakır ve Şanlıurfa'da yeni OSB sayısının artırılması, mevcut OSB'lerin altyapılarının iyileştirilmesi, üretimde kaynak verimliliğinin artırılması, değer zinciri analizlerinin yapılması, Ur-Ge çalışmalarının yapılması, koordine edilmesi, temiz üretim olanaklarının sağlanması, lojistik köyün hayata geçmesi, ihtisas sanayi alanlarının oluşturulması ile uzmanlaşmanın teşvik edilmesi, rekabetçiliğin artırılması, işgücü verimliliği ve teknik kapasitenin artırılması, kamu-üniversite-sanayi iş birliklerinin oluşturulması, girişimci destek merkezlerinin kurulması, melek yatırımcılık ekosisteminin oluşturulması, bilgi teknolojileri iş fikirlerinin hayata geçirilmesi, Diyarbakır ve Şanlıurfa'da İhracat Merkezlerinin oluşturulmasına yönelik fizibilite ve uygulama projelerinin yürütülmesi, OSB'lerde uygun gümrükleme alanları oluşturulması, stratejik imalat sektörlerinde faaliyet gösteren KOBİ'lerin kurumsal kapasitesinin artırılması ile rekabet güçlerinin yükseltilmesi beklenmektedir.

Tablo 4- Program Düzeyi Performans Göstergeleri

S. N.	Performans Göstergeleri	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Yeni inşa edilen toplam sanayi alanı (OSB ve SS'ler dahil)	Hektar	870	Proje Nihai Raporları
2	Geliştirilen toplam sanayi alanı (OSB ve SS'ler dahil)	Hektar	870	Proje Nihai Raporları
3	Yeni inşa edilen Lojistik Merkez/Köy sayısı	Adet	1	Proje Sonuç Raporları
4	Parselasyon planları ve altyapı projeleri hazırlanan yeni OSB sayısı	Adet	2	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri Meclis Tutanakları
5	Ürün çeşitliliğine giden firma sayısı	Adet	90	TSO ve Sanayi Teknoloji İl Müdürlüğü Verileri
6	İlk defa ihracat yapan firma sayısı	Adet	100	GAİB ve TSO Verileri
7	İlk defa ihracat yapılan ülke sayısı	Adet	25	GAİB ve TSO Verileri
8	İlave istihdam sayısı	Adet	30.000	TÜİK, SGK ve İŞKUR verileri
9	Patent başvuru sayısı	Adet	15	TPE verileri

S. N.	Performans Göstergeleri	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
10	Marka başvuru sayısı	Adet	60	TPE verileri
11	Endüstriyel tasarım başvuru sayısı	Adet	6	TPE verileri
12	Kurulan/geliştirilen ortak kullanım alanından faydalanan kurum/kuruluş/işletme sayısı	Adet	600	Güdümlü Proje ve Diğer Proje Raporlamaları, Kurulan/Geliştirilen ortak kullanım alanlarının faaliyet raporları
13	Katılım sağlanan yurt içi organizasyon sayısı	Adet	15	Etkinlik Raporları
14	Katılım sağlanan yurt dışı organizasyon sayısı	Adet	4	Etkinlik Raporları
15	Düzenlenen eğitim/ mentörlük hizmeti sayısı	Adet	90	Faaliyet Raporu
16	Eğitim/Mentörlük hizmeti verilen firma sayısı	Adet	150	Faaliyet Raporu
17	Eğitim/Mentörlük hizmeti verilen kişi sayısı	Kişi	300	Faaliyet Raporu
18	Ar-Ge/Tasarım çalışması yapan firma sayısı	Adet	20	Faaliyet Raporu
19	Yeni açılacak Ar-Ge/Tasarım Merkezi sayısı	Adet	25	Faaliyet Raporu

d. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Mobilya Sektörü Ekosistem Analizi

Belirlenen stratejik sektörlere müdahalelerin doğru yapılabilmesi için güncel mevcut durum analizlerinin bulunması önem taşımaktadır. Her ne kadar başta bölge planı olmak üzere bölgesel ve ulusal birçok çalışma mevcut olmasına rağmen, bu dört sektöre odaklanmış ve çıktıların takip edilebileceği bir analiz çalışması mevcut değildir. Bu kapsamda, firma bazlı müdahale yaklaşımlarına altlık teşkil edecek mevcut durum analizlerinin yapılması planlanmaktadır. TRC2 Bölgesi için yapılan analizlerde tekstil-hazır giyim, gıda ve mobilya üretimi rekabet avantajı yüksek olan sektörlerdir. 2020 yılında Diyarbakır için başlatılan ve tamamlanma aşamasına gelen çalışmanın devamı olarak 2022 yılında Şanlıurfa iline yönelik mobilya sektörü için firma bazlı müdahalelerin de olacağı kapsamlı bir ekosistem analizi yapılacaktır. Takip eden yıllarda tekstil-hazır giyim, gıda ve ayakkabı sektörleri için de bu çalışmalar yürütülecektir.

Tablo 5- Mobilya Sektörü Ekosistem Analizi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Mobilya Sektörü Ekosistem Analizi	PPKB, Şanlıurfa YDO	01/03/22-30/10/22

Stratejik İmalat Sektörlerinde Ön Fizibilite/Fizibilitelerin Hazırlanması

SOP kapsamında belirlenen stratejik imalat sektörlerinde bölgenin imkân ve kabiliyetlerinden hareketle fizibilite havuzları oluşturulmaktadır. Bakanlığımızın uygunluk verdiği fizibilite önerileri belirlenen takvim çerçevesinde ön fizibilite formatına dönüştürülmektedir. Bu kapsamda, 2022 yılı içerisinde mutabık kalınan fizibilite konularında öncelikli olarak ajans eliyle, iş yükünün yoğunluğu durumunda hizmet alımı yoluyla ön fizibiliteler hazırlanacaktır.

Tablo 6-Stratejik İmalat Sektörlerinde Ön Fizibilite/Fizibilite Çalışması

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
Stratejik İmalat Sektörlerinde Ön Fizibilite/Fizibilite Çalışmaları	Diyarbakır YDO, Şanlıurfa YDO	01/02/22-30/06/22

Silvan Projesi Etki Analizi Çalışması

GAP'ın en önemli sulama projelerinden biri olan Silvan Barajı ve Sulama kanallarının tamamlanmasıyla yaklaşık 235 Bin hektarlık arazi sulamaya açılacak ve bu sayede Diyarbakır'da ekonomik olarak sulanabilir bütün tarım arazileri suya kavuşacaktır. Diyarbakır'da çalışması devam eden Silvan projesinin sonuçlarına paralel olarak artacak tarımsal gelirin planlanması ve doğru bir şekilde kanalize edilmesi için etki analizi çalışması hazırlanacaktır.

Tablo 7- Silvan Projesi Etki Analizi Çalışması

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
Silvan Projesi Etki Analizi Çalışması	Diyarbakır YDO, PPKB	01/02/22-30/12/22

Pamukta Değer Zinciri Çalışmaları

Diyarbakır ve Şanlıurfa Türkiye pamuk üretiminin yaklaşık yarısını karşılamaktadır. Başta tekstil sektörü olmak üzere pek çok sektörün hammaddesi niteliğinde olan pamuktaki sorunların başında, yanlış veya eksik uygulamalar nedeniyle %25'ler civarında seyreden kayıplar gelmektedir. Bu kayıpların nedenlerinin detaylı bir şekilde araştırılması, sorumlu paydaşların bilgilendirilmesi, bu konuda bir farkındalık oluşturulması ve pilot uygulamalar yoluyla verim kayıplarını azaltıcı tedbirlerin alınması amacıyla topraktan podyuma mottosuyla GAP BKİ'nin de sürece dahil edileceği bir dizi çalışma yapılması planlanmaktadır.

Tablo 8-Pamukta Değer Zinciri Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Pamukta Değer Zinciri Çalışmaları	Diyarbakır ve Şanlıurfa YDO	01/02/2022-31/12/2022

ii. İş birliği ve Koordinasyon

Diyarbakır Mobilya Sektörü Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi (Ur-Ge) Projesi

Diyarbakır için hazırlanan mobilya değer zinciri analizinde ortaya çıkan en önemli sorunların başında bölgede üretim yapan firmaların yurt dışı pazarlara erişimde sorun yaşamaları çıkmıştır. Bu sorunun çözümü için GAİB ile beraber Ticaret Bakanlığına sunulmak üzere mobilya sektöründe ve farklı ürünler üreten 15 firmanın ihracat yeteneklerini kazanması ve ihracata başlayabilmesi amacıyla Ur-Ge projesi çalışmalarına 2021 yılında başlanmıştır. Bu proje kapsamında yer alacak firmalar ihtiyaç analizi, eğitim, danışmanlık, tanıtım, istihdam, yurt dışı pazarlama veya alım heyeti ve bireysel danışmanlık gibi desteklerden yararlanacaktır. Proje faaliyetlerinin 2022 yılı içerisinde yoğun bir şekilde yapılması öngörülmektedir

Tablo 9- Mobilya Sektörü UR-GE Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Mobilya Sektörü Ur-Ge Projesi	Diyarbakır YDO	01/01/22-31/12/22

iii. Kapasite Geliştirme

Dış Ticareti Artırmaya Yönelik Faaliyetler

Ülkemizde ihracat ekosisteminin geliştirilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarının yürüttüğü çok önemli destek mekanizmaları mevcuttur. Özellikle KOSGEB'in yeni açmış olduğu "Yurt Dışı Pazar Desteği Programı" ihracat yapmak isteyen firmaların neredeyse ihtiyaç duyduğu tüm destek unsurlarını barındırmaktadır. Eximbank'ın ihracatta artan etkinliği de kredi hacmini olumlu yönde dönüştürmüştür. Buna ilaveten Ticaret Bakanlığının yurt dışı pazarlara erişime olanak sağlayan önemli destekleri bulunmaktadır. Tüm bu hususlar göz önüne alındığında, ajansın bu SOP kapsamında seçmiş olduğu stratejik imalat sektörlerinin ihracat kapasitesinin geliştirilmesi için mükerrer destek verilmesi yerine firmaların bu alanda başvuru öncesi eğitim, mentörlük ve danışmanlık yoluyla kapasitelerinin geliştirilmesi, destek sonrası süreçte de sorun yaşama ihtimali olan alanlarda desteklenmeleri planlanmaktadır. Bu çalışma bir mali destek programı mantığıyla yürütülmeyecektir. Ancak tüm firmaların başvurusuna yıl boyunca açık esnek unsurlar barındıran bir program olarak tasarlanmıştır.

Bu çerçevede, başta organize sanayi bölgelerindeki firmalar olmak üzere Diyarbakır ve Şanlıurfa'da tekstil-hazır giyim, ayakkabı, gıda ve mobilya sektörlerinde faaliyet gösteren firmalara yönelik olarak 2020 ve 2021 yıllarında eğitim ve danışmanlık hizmetleri verilmiştir. 2022 yılında bu çalışmalara devam edilmesi ve bu kapsamda Diyarbakır ve Şanlıurfa'da 10'ar firmaya dış ticaret eğitimi ve danışmanlık hizmeti verilmesi planlanmaktadır.

Tablo 10- Dış Ticareti Artırmaya Yönelik Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Dış Ticareti Artırmaya Yönelik Faaliyetler	Diyarbakır ve Şanlıurfa YDO	01/01/22-31/12/22

Verimlilik ve Yalın Yönetim Danışmanlığı Faaliyeti

Bölgedeki firmaların yaşadığı en temel sorunlardan birisi beşerî ve fiziki sermayeyi etkin kullanacak üretim metotlarına aşına olmamaları ve buna dair iyi uygulama örneklerinin mevcut olmamasıdır. Bölgenin stratejik sektörleri olan tekstil-hazır giyim, deri ve ilgili ürünler (ayakkabı imalatı), gıda ve mobilya sektörlerinde faaliyet gösteren firmaların temiz üretim teknikleri, üretimde ve işletmede kaynak verimliliğini artıracak ve bölgede toplam kalite yönetimi, yalın üretim, Kaizen, altı sigma gibi kalite yönetimi yaklaşımlarında iyi uygulama örneklerinin gelişmesine katkı sunacak kapsamlı bir Verimlilik ve Yalın Yönetim Destek Programı uygulanması planlanmaktadır. Bu kapsamda 2020 yılında stratejik sektörlerden olan tekstile yönelik verimlilik ve yalın üretim etütlerine başlanmış olup 1 firmaya yönelik ön etüt çalışması yapılmıştır. 2022 yılında da pandemi süreci izlenecek olup, normalleşme ile birlikte

4 firmaya uygulama yapılacak, ayrıca yeni firmaların kapsama dahil edilmesi için ön etüt çalışmaları başlatılacaktır.

Şanlıurfa'da yeni bir sektör olarak gelişen ayakkabıcılık sektöründe faaliyet gösteren firmalar ile yapılan görüşmeler neticesinde özellikle işgücü verimliliğine yönelik "Kurum Kültürü ve Aidiyet Oluşturma, Aidiyet ve Takımdaşlık, Etkili İletişim vb. konularda eğitim programına ihtiyaç olduğu belirtilmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımızın CMDP Programı ve Ajans koordinasyonu ile hayata geçen Ayakkabıcılar Sanayi Bölgesinde faaliyet gösteren firmalara yönelik bir eğitim programı oluşturularak uygulanması planlanmaktadır.

Şanlıurfa ve Diyarbakır'da faaliyet gösteren firmalarda verimlilik artırmaya yönelik dijitalleşme çalışmalarını hızlandırmak üzere uçtan uca dijital olgunluk seviyesi tespit çalışması yapılması planlanmaktadır. 2021 yılında Şanlıurfa'da bu çalışma pilot olarak başlatılmıştır. 2022 yılında da devam ettirilecek bu çalışma ile firmaların DMI (Digital Maturity Index) seviyesi, sektördeki yeri, eksik ve geliştirilmesi gereken yönleri raporlanacak, uygulanacak olan dijital check-up ile süreçlerden organizasyon yapısına, veri ve kaynak yönetiminden, görsel saha yönetimine kadar tüm noktalardaki durum tespiti yapılacaktır. Firmalarda hedeflenen nokta için dijital dönüşüm yol haritaları oluşturulacaktır. Bu kapsamda, 5'i Diyarbakır, 5'i de Şanlıurfa'da olmak üzere 10 firmanın dijital yol haritasının oluşturulması hedeflenmektedir.

Tablo 11- Verimlilik ve Yalın Yönetim Danışmanlığı Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
Verimlilik ve Yalın Yönetim Danışmanlığı Faaliyeti	YDO'lar	01/03/21-30/11/22
Ayakkabı Sektöründe Yer Alan Firmalara Yönelik Kurumsal Kapasite Gelişimi Eğitim Programı	Şanlıurfa YDO	01/01/22-30/06/22
Ayakkabı ve Hazır Giyim Firmalarının Dijital Olgunluk Seviyesinin Belirlenmesi	YDO'lar	01/01/22-30/06/22
Birlik veya Kooperatiflere Yönelik Mentörlük ve Bilgilendirme Çalışması	PPKB, Diyarbakır YDO, Şanlıurfa YDO	01/01/22-31/12/22

Sektörler İçin Tecrübe Paylaşım Çalışmaları

Bu faaliyet çerçevesinde firmaların güncel teknolojileri ve gelişmeleri yerinde görmelerini sağlayacak saha ziyaretleri ve tecrübe paylaşım çalışmaları yürütülecektir. 2022 yılında hazır giyim ve ayakkabı sektöründe yer alan firmalara yönelik ajansımız tarafından başta dijitalleşme konusu olmak üzere hayata geçirdiği çalışmalar ile yapılan tecrübe paylaşımı süreci pandemi koşulları elverdiği takdirde yerinde ziyaret çalışmaları ile devam ettirilecektir.

Ayrıca mobilya sektöründe bölgede oluşturulması planlanan ortak kullanım atölyeleri kapsamında sektör temsilcileri ile daha önce hayata geçmiş başarılı projelerin yerinde ziyaret edilmesi ve tecrübe paylaşımları gerçekleştirilecektir (Hatay, Erzurum, Kayseri Mobilya vb. illerdeki çalışmalar).

Tablo 12-Sektörler İçin Tecrübe Paylaşım Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Sektörler İçin Tecrübe Paylaşım Çalışmaları	Diyarbakır YDO, Şanlıurfa YDO	01/01/22- 31/12/22

Silvan Organize Sanayi Bölgesi Projesi Kuruluş Çalışması

Silvan'da kurulması planlanan Organize Sanayi Bölgesinin hayata geçmesi için ihtiyaç duyulmakta olan 1/5000 ve 1/1000'lik halihazır harita, imar planları, jeolojik-jeoteknik etüt raporu vb. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından talep edilen çalışmalar yapılacaktır.

Tablo 13- Silvan Organize Sanayi Bölgesi Projesi Kuruluş Çalışması

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Silvan Organize Sanayi Bölgesi Projesi Kuruluş Çalışması	Diyarbakır YDO	01/07/21- 31/12/22

Akçakale Organize Sanayi Bölgesi Projesi Kuruluş Çalışması

Akçakale'de kurulması planlanan Organize Sanayi Bölgesinin hayata geçmesi için ihtiyaç duyulmakta olan 1/5000 ve 1/1000'lik halihazır harita, imar planları, jeolojik-jeoteknik etüt raporu vb. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından talep edilen çalışmalar yapılacaktır.

Tablo 14- Akçakale Organize Sanayi Bölgesi Projesi Kuruluş Çalışması

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
	Şanlıurfa YDO	

Akçakale Organize Sanayi Bölgesi Projesi Kuruluş Çalışması		01/04/21-31/12/22
--	--	-------------------

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

v. Ajans Destekleri

2019 Yılı Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı

2019 Yılı Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı ile TRC2 Düzey-2 Bölgesi'ndeki mevcut ve yeni kurulacak Karma ve İhtisas OSB, SS, İŞGEM, Lojistik Merkezler/Köylerin altyapılarının iyileştirilmesiyle üretim ve istihdam kapasitesinin artırılması, ihtisas sanayi alanlarının oluşturulması ve uzmanlaşmanın teşvik edilmesi, Ar-Ge laboratuvarlarının kurulması, rekabet gücünün artırılması, kamu-üniversite-sanayi iş birliklerinin oluşturulması, sanayide çalışacak iş gücünün yetiştirildiği mesleki eğitim olanaklarının yaratılması gibi faaliyetler desteklenmiştir. 2019 yılında uygulanan program kapsamında başarılı olan projelerin bir bölümü 2022 yılına da sarkacaktır.

Tablo 15- 2019 Yılı Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
2019 Yılı Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı	İDB	01/04/19-31/03/22

2021 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerine Finansman Desteği Programı (FİNDES)

Ajansımız tarafından 2021 yılında yürütülmeye başlanan Stratejik İmalat Sektörlerine Finansman Desteği Programının (FİNDES) uygulaması takip edilecektir.

Tablo 16- 2021 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Finansman Desteği Programı (FİNDES)

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Stratejik İmalat Sektörlerinde Finansman Desteği Programı (FİNDES), 2021	İDB	07/09/21-31/12/23

2022 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerine Finansman Desteği Programı (FİNDES)

TRC2 Düzey-2 Bölgesinde tekstil-hazır giyim, ayakkabı, gıda ve mobilya imalatı sektörlerindeki işletmelerin uluslararası standartlarda katma değeri yüksek üretim yapmalarının sağlanması ve bu yolla ekonomik büyümenin hızlanması için uygulanacak finansman desteği programıdır.

Tablo 17- 2022 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerine Finansman Desteği Programı (FİNDES)

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Stratejik İmalat Sektörlerine Finansman Desteği Programı (FİNDES), 2022	İDB	30/01/22-31/12/22

Güdümlü Projeler

2022 Yılı Güdümlü Proje Destekleri

2022 yılı Güdümlü Proje Destekleri, Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programının öncelikleri ile uyumlu olacak ve fizibilitesi yapılmış proje fikirleri desteklenecek şekilde verilecektir.

Tablo 18-2022 Yılı Güdümlü Proje Destekleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
2022 Yılı Güdümlü Proje Destekleri	PYB, İDB	01/01/22-31/12/23

Şanlıurfa Çiğ Süt Analiz Laboratuvarı Güdümlü Projesi

Projenin amacı, Şanlıurfa İlinde yetiştirilen süt sığırlarında süt kalite parametrelerinin belirlenmesi amacıyla bölgeye akredite bir laboratuvarın kazandırılmasıdır. Proje onaylanmış olup, 2021 yılı Haziran ayı itibarıyla uygulama aşamasına geçilmiştir.

Tablo 19- Şanlıurfa Çiğ Süt Analiz Laboratuvarı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Şanlıurfa Çiğ Süt Analiz Laboratuvarı	İDB	01/01/21-31/12/22

Teknik Destek Programı

Ajans tarafından ilk defa 2020 yılı içerisinde SOP bazlı çağrısı yayınlanan Teknik Destek Programı, 2022 yılı içerisinde de *Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programının* öncelikleri ile uyumlu olacak şekilde tasarlanacaktır.

Teknik destekler öncelikle ajans personeli vasıtasıyla sağlanacaktır. Ancak talep edilecek eğitim spesifik bir alanda ve ajans personelinin uzmanlık alanı dışında kalıyorsa hizmet alımı yapılabilecektir.

Tablo 20 Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması SOP Teknik Destek Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
2020 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programı, Teknik Destek Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB, İDB	15/09/20-30/03/22
2022 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programı, Teknik Destek Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB, İDB	01/03/22-30/06/23

Fizibilite Desteği

Ajans tarafından ilk defa 2020 yılı içerisinde SOP bazlı çağrısı yayınlanan Fizibilite Desteği Programı, 2022 yılı içerisinde de *Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programının* öncelikleriyle uyumlu olacak şekilde tasarlanacaktır.

Tablo 21-Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması SOP Fizibilite Desteği

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
2020 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programı, Fizibilite Desteği	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB, İDB	18/08/20-30/05/22
2021 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programı, Fizibilite Desteği	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB, İDB	03/12/21-31/12/22
2022 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programı, Fizibilite Desteği	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB, İDB	01/03/22-30/07/23

vi. Önemli Kamu Yatırımları

Tablo 22- Önemli Kamu Yatırımları

No	Yatırımın Adı	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Bütçe (TL)	İşin	
				Başlama Tarihi	Bitiş Tarihi
1	Diyarbakır Organize Sanayi Bölgesi 4. etap altyapı çalışmaları	OSB Müdürlüğü	60.000.000	2019	2022
2	Diyarbakır 2. OSB plan, proje ve altyapı uygulama çalışmaları	Diyarbakır 2. OSB Müdürlüğü	40.000.000	2019	2023
3	Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi 2. Kısım ve 2. Etap Altyapı Çalışmaları	OSB Müdürlüğü	24.752.000	2017	2022
4	Şanlıurfa OSB Tevsi Batı Altyapı Yapım İşi	OSB Müdürlüğü	27.204.351	2017	2022
5	Şanlıurfa OSB Tevsi Doğu 1. ve 2. Etap Altyapı İşi	OSB Müdürlüğü	27.900.000	2019	2022
6	Birecik Organize Sanayi Bölgesi Altyapı Çalışmaları	Birecik OSB Müdürlüğü	14.844.700	2017	2022
7	Siverek Organize Sanayi Bölgesi Altyapı Çalışmaları	Siverek OSB Müdürlüğü	25.000.000	2019	2023
8	Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Altyapı Çalışmaları	Şanlıurfa Gıda İhtisas OSB Müdürlüğü	50.000.000	2019	2023
9	Viranşehir OSB 2. Etap Altyapı Çalışmalarının Tamamlanması	Viranşehir OSB Müdürlüğü	6.000.000	2019	2023

vii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

viii. Diğer Proje ve Faaliyetler

Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgelerine Su Götürme Projesi (CMDP)

Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesinin başvuru sahibi olduğu ve 2021 yılı CMDP kapsamında desteklenen projenin amacı, Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgelerine (Şanlıurfa

OSB-Gıda OSB-Besi OSB) 10.770 metre isale hattı, 2 adet pompa istasyonu ve 2 adet su deposu yapılması ile su temininde organize sanayi bölgelerinde yaşanan sıkıntıların ortadan kaldırılması; ticari, endüstriyel ve kamusal genel su ihtiyacının kesintisiz karşılanmasına katkıda bulunulmasıdır.

Tablo 23- Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgelerine Su Götürme Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgelerine Su Götürme Projesi	Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi	15/09/21-30/03/23

Birecik Organize Sanayi Bölgesi Elektrik Altyapısının Kurulması Projesi (CMDP)

Proje ile Birecik Organize Sanayi Bölgesi elektrik altyapısının kurulması desteklenmiştir. Proje tamamlanma aşamasında gelmiştir.

Tablo 24- 2019 Yılı CMDP Programı Şanlıurfa

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Birecik Organize Sanayi Bölgesi Elektrik Altyapısının Kurulması Projesi	Birecik Organize Sanayi Bölgesi	01.01.2020-01.02.2022

Tohumculuk Araştırma ve Geliştirme Merkezi Projesi (CMDP)

Proje Diyarbakır Ticaret Borsası tarafından Dicle Teknokent'te "Tohumculuk Laboratuvarı, Araştırma ve Geliştirme Merkezi" kurulacaktır. Bu merkez ile eğitim ve araştırma çalışmaları yürütülmesi, tohum üreticilerine analiz tescil ve sertifikasyon hizmeti verilmesi hedeflenmektedir. Proje tamamlanma aşamasına gelmiştir.

Tablo 25- Tohumculuk Araştırma ve Geliştirme Merkezi Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Tohumculuk Araştırma ve Geliştirme Merkezi Projesi	Diyarbakır Ticaret Borsası	01/01/21-01/03/22

Diyarbakır Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde Sektörel Kümelenmenin Tamamlanması Projesi (CMDP)

Proje kapsamında Diyarbakır Tekstil İhtisas OSB'nin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na onaylanmış imar planında yer alan hizmet ve destek alanında farklı büyüklüklerde 28 işlik ve ticari alandan oluşan toplam 8.362,31 m² taban alanlı, asma kat ile birlikte toplam 10.245,55 m² kapalı alan yapılacaktır. Proje onaylanmış olup, 2022 yılı Ocak ayı itibarıyla projenin tamamlanması öngörülmektedir.

Tablo 26- Diyarbakır Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde Sektörel Kümelenmenin Tamamlanması Projesi (CMDP)

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Diyarbakır Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde Sektörel Kümelenmenin Tamamlanması Projesi (CMDP)	Diyarbakır Tekstil İhtisas OSB	01/01/20-30/01/22

Diyarbakır TDİOSB Kapasite Geliştirme Projesi (CMDP)

Diyarbakır TDİ OSB Müdürlüğünün yürütücüsü olduğu proje ile TDİOSB bünyesinde yönetim binası ve su deposu inşa edilecek ve yağmur suyu ve evsel atık kanalizasyon hatları onarımı, rögar kapakları onarımı (tadilat-yenileme), yolların onarımı (iç alan yolları tadilat-yenileme), çevre duvarı onarımı (koruma duvarı tadilat-yenileme) gerçekleştirilecektir. Proje, Bakanlık tarafından 2020 yılı CMDP kapsamında desteklenmiştir.

Tablo 27- Diyarbakır TDİOSB Kapasite Geliştirme Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Diyarbakır TDİOSB Kapasite Geliştirme Projesi	Diyarbakır Tarıma Dayalı İhtisas OSB (TDİOSB)	01/01/21-30/07/22

Viranşehir OSB Elektrik, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Altyapısının Kurulması Projesi (CMDP)

Viranşehir OSB Müdürlüğünün yürütücüsü olduğu proje ile Viranşehir Organize Sanayi Bölgesinde elektrik, kanalizasyon ve yağmur suyu altyapılarındaki eksikliklerin giderilmesi amaçlanmaktadır. Proje, Bakanlık tarafından 2020 yılı CMDP kapsamında desteklenmiştir.

Tablo 28- Viranşehir OSB Elektrik, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Altyapısının Kurulması Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Viranşehir OSB Elektrik, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Altyapısının Kurulması Projesi	Viranşehir OSB Müdürlüğü	01/01/21-30/06/22

Viranşehir OSB Hazır Giyim Sektörüne Anahtar Teslimi Fabrika Yapımı Projesi (CMDP)

Viranşehir OSB Müdürlüğünün yürütücüsü olduğu proje ile Viranşehir Organize Sanayi Bölgesi'nde bölge genelinde istihdam yaratmak ve tekstil iş kolunda yatırımcıları bu bölgeye çekmek amacı ile hazır tekstil fabrikası yapılması amaçlanmıştır. 2021 yılı Şubat ayı itibarıyla uygulama aşamasına geçilmiştir.

Tablo 29- Viranşehir OSB Hazır Giyim Sektörüne Anahtar Teslimi Fabrika Yapımı Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Viranşehir OSB Hazır Giyim Sektörüne Anahtar Teslimi Fabrika Yapımı Projesi	Viranşehir OSB Müdürlüğü	01/01/21-31/12/22

Akçakale İlçesinde Hazır Giyim Sektörüne Anahtar Teslimi Fabrika Yapım İşi (CMDP)

Akçakale Belediyesinin yürütücüsü olduğu proje ile tahsis edilecek alanda 2.500 m²'lik kapalı alana sahip bir fabrika kurulacak, gerekli inşaat işleri tamamlandıktan sonra uygun yatırımcı ile iş birliği sağlanarak tefrişat ile donatılıp üretime hazır duruma getirilecektir. 2021 yılı Şubat ayı itibarıyla uygulama aşamasına geçilmiştir.

Tablo 30- Akçakale İlçesinde Hazır Giyim Sektörüne Anahtar Teslimi Fabrika Yapım İşi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Akçakale İlçesinde Hazır Giyim Sektörüne Anahtar Teslimi Fabrika Yapım İşi	Akçakale Belediye Başkanlığı	01/01/21-31/12/22

Birecik Organize Sanayi Bölgesi Sanayi Altyapı Eksiklerinin Tamamlanması Projesi (CMDP)

Birecik OSB Müdürlüğünün yürütücüsü olduğu proje ile fosseptik yapılması, içme suyu kuyuları, çevre duvarı ve güvenlik kulübelerinin aydınlatmaları için enerji nakil hatlarının çekilmesi ve güvenlik kamera sistemi kurulumunun yapılması ile altyapı eksiklerinin giderilmesi hedeflenmektedir. 2021 yılı Mart ayı itibarıyla uygulama aşamasına geçilmiştir.

Tablo 31-Birecik Organize Sanayi Bölgesi Sanayi Altyapı Eksiklerinin Tamamlanması Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Birecik Organize Sanayi Bölgesi Sanayi Altyapı Eksiklerinin Tamamlanması Projesi	Birecik OSB Müdürlüğü	01/01/21-31/03/22

Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi OSB Ayakkabıcılar Sanayi Bölgesi Projesi

Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi'nin yürütücüsü olduğu proje ile ayakkabı imalatına yönelik 6 adet hazır fabrika binası yapılarak 1.500 kişiye istihdam olanağı yaratılması hedeflenmektedir. 2021 yılı Şubat ayı itibarıyla uygulama aşamasına geçilmiştir. Projenin %90'lık kısmının ödemesi yapılmış olup 2022 yılında projenin kalan %10'luk kısmı kullanılacaktır.

Tablo 32-OSB Ayakkabıcılar Sanayi Bölgesi Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi OSB Ayakkabıcılar Sanayi Bölgesi Projesi	Şanlıurfa BB	01/10/20-01/10/22

Şanlıurfa OSB 2.Kısım Elektrik Altyapısını Tesis ve Güçlendirme Projesi, CMDP

Şanlıurfa OSB Müdürlüğünün yürütücüsü olduğu proje ile Şanlıurfa OSB'de yaşanan elektrik enerji altyapısı sorununun giderilmesi ve 35 Mega W gücünde enerji alt yapısı mevcut ve gelecek yatırımlar için kurulmuş olacaktır.

Tablo 33- Şanlıurfa OSB 2.Kısım Elektrik Altyapısını Tesis ve Güçlendirme Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Şanlıurfa OSB 2.Kısım Elektrik Altyapısını Tesis ve Güçlendirme Projesi	Şanlıurfa OSB Müdürlüğü	01/01/21-30/06/23

2021 Yılı Çalışan ve Üreten Gençler Programı (CUGEP) Projeleri

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında 28/04/2021 tarihinde imzalanmış Protokole dayanılarak yürütülen Çalışan ve Üreten Gençler Programı kapsamında genç işsizliğinin yüksek olduğu bölgelerde gençlerin istihdam edilebilirliklerini artırmak amaçlanmıştır.

Tablo 34 2021 Yılı Çalışan ve Üreten Gençler Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
2021 Yılı Çalışan ve Üreten Gençler Programı (CUGEP) Projeleri	Proje Faydalanıcıları	01/06/21-01/07/22

Küçükbaş Hayvancılığında Makinalı Süt Sağım Tesisleri ile Şanlıurfa Kırsalında Sosyal Destek Projesi (SOGEP)

Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesinin başvuru sahibi olduğu ve 2021 Yılı SOGEP kapsamında desteklenen proje ile kurulacak süt sağım tesisi ve önerilen satın alım modeli ile süt üretiminde verimin artırılması ve kırsal alanda yaşayan çiftçilerin gelirlerinin artırılması hedeflemektedir.

Tablo 35 Küçükbaş Hayvancılığında Makinalı Süt Sağım Tesisleri ile Şanlıurfa Kırsalında Sosyal Destek Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Küçükbaş Hayvancılığında Makinalı Süt Sağım Tesisleri ile Şanlıurfa Kırsalında Sosyal Destek Projesi, SOGEP 2021	Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi	01/06/21-31/12/22

Diyarbakır Lojistik Eğitim ve Girişimcilik Merkezi

Proje ile Diyarbakır'ın lojistik altyapısının geliştirilmesi, bu sayede lojistik, sanayi ve ticari işletmelerin lojistik maliyetlerinin azaltılarak rekabet güçlerinin artırılması hedeflenmektedir. Ajansımızın uzun yıllardan bu yana kurulması için çalışma yürüttüğü Lojistik Merkez Projesi için 15 Ekim 2021 tarihinde Büyükşehir Belediyesince alt yapı ve üst yapı işi için kat karşılığı modeli ile ilgili ihale gerçekleştirilmiş ve en uygun teklif veren yüklenici ile 27 Ekim 2021 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Firmanın yakın zamanda temelini atacağı projenin 3 yıl içerisinde tamamlanması planlanmaktadır. Diyarbakır'ı lojistikte bölgenin dağıtım üssü yapacak söz konusu projenin en önemli unsuru Ar-Ge ve nitelikli insan kaynağı ekosistemi oluşturulmasıdır. Bu çerçevede GAP BKİ'den alınan bu proje desteği ile Diyarbakır'da Lojistik Eğitim ve Girişimcilik Merkezi kurulacaktır.

Tablo 36- Diyarbakır Lojistik Eğitim ve Girişimcilik Merkezi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Diyarbakır Lojistik Eğitim ve Girişimcilik Merkezi	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır YDO	01/01/22-31/12/22

e. Program Süresi ve Zaman

Tablo 37- Program Süresi ve Zaman Planlaması

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
1	Mobilya Sektörü Ekosistem Analizi	Araştırma ve Analiz	2,3	Şanlıurfa'da mobilya sektörünün taşıdığı potansiyelin ortaya konulması ve gelecek projeksiyonlarının belirlenmesi için değer zinciri analizi yapılacaktır.	2022/1	2022/2
2	Stratejik İmalat Sektörlerinde Ön Fizibilitelerin Hazırlanması	Araştırma ve Analiz	1,2,3	2022 yılı içerisinde mutabık kalınan fizibilite konularında öncelikli olarak ajans eliyle iş yükünün yoğunluğu durumunda hizmet alımı yoluyla ön fizibiliteler hazırlanacaktır.	2022/1	2022/2
3	Silvan Projesi Etki Analizi Çalışması	Araştırma ve Analiz	1,2,3	Diyarbakır'da çalışması devam eden Silvan projesinin sonuçlarına paralel olarak artacak tarımsal gelirin, planlanması ve sürecin doğru bir şekilde yönetilebilmesi için etki analizi çalışması hazırlanacaktır.	2022/1	2022/2

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
4	Pamukta Değer Zinciri Çalışmaları	İşbirliği ve Koord.	2,3	IRC2 Bölgesinde pamukta verim kaybı önemli bir sorundur. Bu kayıpların nedenlerinin detaylı bir şekilde araştırılması, sorumlu paydaşların bilgilendirilmesi, bu konuda bir farkındalık oluşturulması ve pilot uygulamalar yoluyla verim kayıplarını azaltıcı tedbirlerin alınması amacıyla topraktan podyuma mottosuyla GAP BKİ'nin de sürece dahil edileceği bir dizi çalışma yapılması planlanmaktadır	2022/1	2022/2
5	Diyarbakır Mobilya Sektörü Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi (Ur-Ge) Projesi	İşbirliği ve Koord.	2,3	GAİB ile beraber Ticaret Bakanlığı'na sunulmak üzere mobilya sektöründe ve farklı ürünler üreten 15 firmanın ihracat yeteneklerini kazanması ve ihracata başlayabilmesi amacıyla Ur-Ge projesi çalışmalarına başlanmıştır.	2022/1	2022/2
6	Dış Ticareti Artırmaya Yönelik Faaliyetler	Kapasite Geliştirme	2,3	Başta organize sanayi bölgelerindeki firmalar olmak üzere Diyarbakır ve Şanlıurfa'da tekstil-hazır giyim, deri ve ilgili ürünler (ayakkabı imalatı), gıda ve mobilya sektörlerinde faaliyet gösteren firmalara yönelik olarak 2020 ve 2021 yıllarında eğitim ve danışmanlık hizmetleri verilmeye başlanmıştır. Aynı şekilde 2022 yılında da Diyarbakır ve Şanlıurfa'da 10'ar firmaya Dış Ticaret Eğitimleri ve Danışmanlık Hizmeti verilmesi planlanmaktadır.	2020/1	2023/2
7	Verimlilik ve Yalın Yönetim Danışmanlığı Faaliyeti	Kapasite Geliştirme	2,3	2020'de stratejik sektörlerden olan tekstile yönelik verimlilik ve yalın üretim etütlerine başlanmış olup 1 firmaya yönelik ön etüt çalışması yapılmıştır. 2022 yılında da ilave 4 firmaya uygulama yapılacak, ayrıca yeni firmalara da ön etütler yapılacaktır.	2021/1	2023/2
8	Sektörler İçin Tecrübe Paylaşım Çalışmaları	Kapasite Geliştirme	2,3	Firmaların güncel teknolojileri ve gelişmeleri yerinde görmelerini sağlayacak saha ziyaretleri ve tecrübe paylaşım çalışmaları yürütülecektir.	2021/1	2023/2

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTS
9	Silvan Organize Sanayi Bölgesi Projesi Kuruluş Çalışması	Kapasite Geliştirme	1	Silvan'da Organize Sanayi Bölgesinin hayata geçmesi için ihtiyaç duyulmakta olan 1/5000 ve 1/1000'lik halihazır harita, imar planları, jeolojik-jeoteknik etüt raporu vb. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından talep edilen çalışmalar yapılacaktır.	2021/2	2022/2
10	Akçakale Organize Sanayi Bölgesi Projesi Kuruluş Çalışması	Kapasite Geliştirme	1	Akçakale'de Organize Sanayi Bölgesinin hayata geçmesi için ihtiyaç duyulmakta olan 1/5000 ve 1/1000'lik halihazır harita, imar planları, jeolojik-jeoteknik etüt raporu vb. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından talep edilen çalışmalar yapılacaktır.	2021/1	2021/2
11	2019 Yılı Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı	Ajans Destekleri	1	TRC2 Bölgesinin yatırım ortamının iyileştirilmesi ve sanayi altyapısının geliştirilmesi sağlanacaktır. Program faaliyetleri 2022 yılına sarkmıştır	2019/2	2021/2
12	2021 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Finansman Desteği Programı (FİNDES)	Ajans Destekleri	2,3	TRC2 Bölgesinde tekstil-hazır giyim, ayakkabı, gıda ve mobilya imalatı sektörlerindeki işletmelerin uluslararası standartlarda katma değeri yüksek üretim yapmalarının sağlanması ve bu yolla ekonomik büyümenin hızlanması için uygulanacak finansman desteği sağlanacaktır.	2021/2	2023/2
13	2022 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Finansman Desteği Programı (FİNDES)	Ajans Destekleri	2,3	TRC2 Bölgesinde tekstil-hazır giyim, ayakkabı, gıda ve mobilya imalatı sektörlerindeki işletmelerin uluslararası standartlarda katma değeri yüksek üretim yapmalarının sağlanması ve bu yolla ekonomik büyümenin hızlanması için finansman desteği programı uygulanacaktır.	2022/1	2024/1
14	2022 Yılı Güdümlü Proje Destekleri	Ajans Destekleri	2,3	Ajans tarafından hazırlıkları tamamlanma aşamasına gelen güdümlü projeler yürütülmeye başlanacaktır	2022/1	2023/2
15	Şanlıurfa Çiğ Süt Analiz Laboratuvarı, Güdümlü Projesi	Güdümlü Proje Desteği	1,2	Şanlıurfa İlinde yetiştirilen süt sığırlarında süt kalite parametrelerinin (süt yağı, protein, laktoz, kuru madde, somatik hücre sayısı, pH, kazein, laktoferrin, aseton, keton madde miktarı ve renk	2021/1	2022/2

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
				özellikleri) belirlenmesi amacıyla bölgeye akredite bir laboratuvarın kazandırılması hedeflenmektedir.		
16	2020 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programı Teknik Destek Programı	Ajans Destekleri	1,2	2020 yılında yürütülen Teknik Destek programının 2022 yılına sarkan projeleri takip edilecektir.	2020/2	2021/2
17	2022 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programı Teknik Destek Programı	Ajans Destekleri	1,2	2022 yılı teknik destekleri, Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programının öncelikleri ile uyumlu olacak şekilde verilecektir.	2022/1	2023/1
18	2020 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programı Fizibilite Desteği	Ajans Destekleri	1,2	2020 yılında yürütülen Fizibilite Desteği programının 2022 yılına sarkan projeleri takip edilecektir.	2020/2	2022/1
19	2021 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programı Fizibilite Desteği	Ajans Destekleri	1,2	2021 yılında yürütülen Fizibilite Desteği programının 2022 yılına sarkan projeleri takip edilecektir.	2021/2	2022/2
20	2022 Yılı Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programı Fizibilite Desteği	Ajans Destekleri	1,2	2022 yılı fizibilite destekleri, Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programının öncelikleri ile uyumlu olacak şekilde verilecektir. Projeler 2022 yılına sarkacaktır.	2022/1	2023/2

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
21	Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgelerine Su Götürme Projesi	CMDP	1	Proje ile su temininde organize sanayi bölgelerinde yaşanan sıkıntıların ortadan kaldırılması; ticari, endüstriyel ve kamusal genel su ihtiyacının kesintisiz karşılanmasına katkıda bulunulacaktır	2021/2	2023/1
22	Diyarbakır Tekstil İhtisas OSB'de Sektörel Kümelenemenin Tamamlanması Projesi	CMDP	1,2	Diyarbakır Tekstil İhtisas OSB'nin kümelene fonksiyonunu destekleyecek, tekstil ve hazır giyim değer zincirinde yer alan fason baskı, fason nakış, aksesuar üretimi ve tedariki, kumaş ve yardımcı malzeme tedariki, fason kesim, fason dikim, fason ütü, fason paketleme, tasarım ofisi, kalite kontrol laboratuvarı, makine yedek parça ve bakım onarım, ambalaj tedariki, kargo gibi faaliyetler için işlik ve ticari alanlar yapılacaktır.	2020/1	2022/1
23	Diyarbakır TDİOSB Kapasite Geliştirme Projesi	CMDP	1	Proje ile TDİOSB bünyesinde yönetim binası ve su deposu inşa edilecek ve yağmur suyu ve evsel atık kanalizasyon hatları onarımı, rögar kapakları onarımı (tadilat-yenileme), yolların onarımı (iç alan yolları tadilat-yenileme), çevre duvarı onarımı (koruma duvarı tadilat-yenileme) gerçekleştirilecektir.	2021/1	2022/2
24	Viranşehir OSB Elektrik, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Altyapısının Kurulması Projesi	CMDP	1	Proje ile Viranşehir Organize Sanayi Bölgesinde elektrik, kanalizasyon ve yağmur suyu altyapılarındaki eksikliklerin giderilmesi amaçlanmaktadır.	2021/1	2022/2
25	Viranşehir OSB Hazır Giyim Sektörüne Anahtar Teslimi Fabrika Yapımı Projesi	CMDP	1,2,3	Viranşehir Organize Sanayi Bölgesi'nde bölge genelinde istihdam yaratmak ve tekstil iş kolunda yatırımcıları bu bölgeye çekmek amacı ile 16.491 m ² 'lik boş araziye 3.447 m ² taban alanlı, toplam 4.000 m ² inşaat alanına sahip tekstil fabrikası yapılması planlanmaktadır. Fabrikanın faaliyete geçmesi ile projenin hedef kitlesi olan Viranşehir İlçesinde yaşayan dezavantajlı 300 kişinin istihdamı hedeflenmektedir.	2021/1	2022/2
26	Akçakale İlçesinde Hazır Giyim Sektörüne	CMDP	1,2,3	Proje ile Akçakale Belediyesi tarafından hazır giyim sektörüne yönelik 3.297 m ² 'lik bir fabrika	2021/1	2022/2

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
	Anahtar Teslimi Fabrika Yapım İşi			kurulacak, gerekli inşaat işleri tamamlandıktan sonra uygun yatırımcı ile iş birliği sağlanarak tefrişat ile donatılıp üretime hazır duruma getirilecektir		
27	Birecik Organize Sanayi Bölgesi Sanayi Altyapı Eksiklerinin Tamamlanması Projesi	CMDP	1	Projede 1500 kişilik fosseptik yapılması, içme suyu kuyuları, çevre duvarı ve güvenlik kulübelerinin aydınlatmaları için enerji nakil hatlarının çekilmesi ve güvenlik kamera sistemi kurulumunun yapılması ile altyapı eksiklerinin giderilmesi hedeflenmektedir	2021/1	2022/1
28	Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi OSB Ayakkabıcılar Sanayi Bölgesi Projesi	CMDP	1	Proje ile ayakkabı imalatına yönelik 6 adet hazır fabrika binası yapılarak 1.500 kişiye istihdam olanağı yaratılması hedeflenmektedir	2021/1	2022/2
29	Çalışan ve Üreten Gençler Programı	CUGEP 2021	1,2,3	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında 28/04/2021 tarihinde imzalanmış Protokole dayanılarak yürütülen Çalışan ve Üreten Gençler Programı kapsamında genç işsizliğinin yüksek olduğu bölgelerde istihdam edilebilirliklerini artırmak amaçlanmıştır.	2021/2	2022/2
30	Küçükbaş Hayvancılığında Makinalı Süt Sağım Tesisleri ile Şanlıurfa Kırsalında Sosyal Destek Projesi	SOGEP 2021	1,2,3	Proje ile kurulacak süt sağım tesisi ve önerilen satınalım modeli ile süt üretiminde verimin artırılması ve kırsal alanda yaşayan çiftçilerin gelirlerinin artırılması hedeflenmektedir.	2021/2	2022/2
31	Diyarbakır Lojistik Eğitim ve Girişimcilik Merkezi	Diğer Proje ve Faaliyetler	1,2	Temel atma aşamasına gelen Diyarbakır Lojistik Merkez ekosistemine katkı sunması amacıyla Lojistik Eğitim ve Girişimcilik Merkezi kurulacaktır.	2022/1	2022/2

f. İzleme ve Değerlendirme

Stratejik İmalat Sektörlerinde Rekabetçiliğin Artırılması Sonuç Odaklı Programının izleme ve değerlendirmesi için;

- Dicle ve Harran Üniversiteleri tarafından belirlenen birer üye,
- Her iki ilin Sanayi ve Teknoloji İl Müdürleri,

- Her iki ilin Organize Sanayi Bölgesi Müdürleri,
- Her iki ilin Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri,
- Diyarbakır ve Şanlıurfa'daki Tekstilci Dernekleri
- GAP Bölge Kalkınma İdaresinin İlgili Genel Koordinatörü

olmak üzere Ajans Genel Sekreterinin başkanlığında SOP Yönetim Komitesi oluşturulmuştur.

Altışar aylık dönemlerde SOP Yönetim Komitesi toplantısı yapılarak programın ilerlemesi, varsa yaşanan sıkıntılar ve bunlara dair çözüm önerileri ortaya konacaktır. Talep edilmesi ve SOP Yönetim Komitesinin onaylaması durumunda SOP Yönetim Komitesine yeni üyeler alınabilecektir. SOP Yönetim Komitesinin isteği doğrultusunda SOP kapsamında iş birliği yapılan kurum ve kuruluşlar da SOP Yönetim Komitesi toplantısına katılabilecek ve fikirlerini beyan edebilecektir.

Mali destekler, güdümlü projeler, teknik destekler ve fizibilite destekleri için Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmenliği ile Destek Yönetimi Kılavuzu çerçevesinde izleme ve değerlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

2.2 Çocuklar ve Gençler Sonuç Odaklı Program

a. Amaç

Programın genel amacı; Bölge illerinde beşerî sermayenin güçlendirilmesi suretiyle ekonomik ve sosyal kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlamaktır.

Özel Amaç 1: Çocukların yaratıcılık, girişimcilik, spor, sanat, teknoloji ve kültür alanındaki kabiliyetlerinin artırılması, buna yönelik altyapıların ve hizmet modellerinin geliştirilmesi,

Özel Amaç 2: Gençlerin girişimcilik ve mesleki eğitim alanlarında kabiliyetlerinin artırılması suretiyle gıda, mobilya, tekstil-hazır giyim, ayakkabı imalatı ve turizm sektörleri öncelikli olmak üzere nitelikli işgücü altyapısının oluşturulması.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Sürdürülebilir kalkınma ve kapsayıcı büyüme; istikrarlı bir ekonomiyi hedefleyen etkin ekonomi politikaları ile huzurlu bir topluma yönelik sosyal politikaların bir arada ve koordine bir şekilde yürütülmesi yoluyla mümkündür.

On Birinci Kalkınma Planı çerçevesinde çocuklarımızın insani ve ahlaki değerlere sahip, bilinçli, iyi eğitilmiş, saygılı ve kendine güvenen fertler olarak yetiştirilmeleri hedeflenmektedir. Ayrıca kalkınmanın önemli itici gücü olan gençlerin potansiyellerini öne çıkarmak için *yaşam becerileri yüksek, özgüven sahibi, insani ve milli değerlere haiz, bilgi toplumunun gerekleriyle donanmış, yetenekleri, eğitimleri ve tercihleri ile sosyal, siyasal ve ekonomik hayata aktif katılan, yaşadığı topluma ve sorunlarına duyarlı* gençler yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

TRC2 Düzey 2 Bölgesi (Diyarbakır-Şanlıurfa) genç ve dinamik nüfus yapısı ile Türkiye'nin yakaladığı demografik fırsat penceresinden en çok yararlanabilecek bölgelerden biri konumundadır. Çocuk nüfus oranı bakımından 26 Düzey 2 Bölgesi arasında **birinci** sırada yer alan Bölgemiz, çocuk ve genç nüfusu sayısı bakımından İstanbul'dan sonra ikinci sırada yer almaktadır. Çocuk nüfusunun büyüklüğüne göre İstanbul'dan sonra Diyarbakır-Şanlıurfa bölgesinin gelmesi oldukça kritik bir duruma işaret eder. Zira İstanbul Bölgesi ile TRC2 Bölgesi nüfusu arasında yaklaşık 5 kat fark bulunmaktadır. Çocuk ve genç nüfus oranının Türkiye ortalamasının çok üstünde olduğu Bölgede *beşerî sermayenin geliştirilmesi* önemli bir fırsat olduğu kadar müdahale edilmesi gereken öncelikli sosyal politika alanlarından biridir.

TRC2 Düzey-2 Bölgesi **1.634.515** kişi ile 18 yaş altı nüfus büyüklüğü bakımından İstanbul'dan sonra en fazla nüfusa sahip olan **ikinci bölge** olup %42,7'lik çocuk nüfus oranıyla **1. sırada** yer almaktadır. TRC2 Düzey-2 Bölgesindeki toplam çocuk nüfusu Estonya, Letonya, İzlanda, Lüksemburg, Karadağ gibi Avrupa ülkelerinin nüfuslarından daha fazladır.

Tablo 38-Düzy 2 Bölgeleri İtibarıyla Çocuk Nüfusu Sayısı ve Oranları (2020)

Bölge Adı	Çocuk Nüfus (0-17)	Çocuk Nüfusun Toplam Nüfus İçindeki Oranı (%)
Şanlıurfa, Diyarbakır	1.634.515	42,7
Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	949.391	41,1
Van, Muş, Bitlis, Hakkâri	869.005	40,0
Ağrı, Kars, iğdir, Ardahan	413.221	36,9
Gaziantep, Adıyaman, Kilis	1.045.628	36,8
Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	1.093.929	32,9
Adana, Mersin	1.175.935	28,8
Erzurum, Erzincan, Bayburt	311.514	28,8
Konya, Karaman	706.004	28,4
Malatya, Elâzığ, Bingöl, Tunceli	483.839	27,6
Kayseri, Sivas, Yozgat	674.084	27,3
Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	425.224	26,4
Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	1.033.332	26,1
İstanbul	3.991.384	25,7
Ankara	1.404.379	24,9
Antalya, Isparta, Burdur	796.333	24,7
Bursa, Eskişehir, Bilecik	1.025.176	24,6
Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	748.069	24,0
Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	677.755	23,9
Aydın, Denizli, Muğla	711.633	22,7
Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	407.580	22,3
İzmir	968.593	22,2
Zonguldak, Karabük, Bartın	216.962	20,8
Kastamonu, Çankırı, Sinop	160.445	20,2
Balıkesir, Çanakkale	352.074	19,9
Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	600.794	22,3
Türkiye	22.876.798	27,5

Kaynak: TÜİK, 2020

TRC2 Düzy-2 Bölgesi **720.871** genç nüfusu (15-24) ile nüfus büyüklüğü bakımından 26 Düzy 2 bölgesi içinde en fazla nüfusa sahip olan **üçüncü** bölge konumundadır. TRC2 Düzy-2 Bölgesi %**61,87**'lik oran ile **genç bağımlılık** oranında ise **1. sırada** yer almaktadır. Diyarbakır-Şanlıurfa illerinde 15-29 yaş grubunda **1.051.782** kişi yer alıp bu nüfus ile Düzy 2 Bölgeleri arasında **üçüncü** sırada yer almaktadır.

Tablo 39-Düzyey 2 Bölgeleri İtibarıyla Genç Nüfusu Sayısı ve Oranları (2020)

Bölge Adı	Genç Nüfus (15-24 yaş) Toplamı	Genç Nüfusun (15-24 yaş grubu) Toplam Nüfus İçindeki Oranı (%)	Genç Bağımlılık Oranı (0-14 yaş) (%)
İstanbul	2.307.379	14,9	30,36
Ankara	837.494	14,9	29,69
Şanlıurfa, Diyarbakır	720.871	18,8	61,87
Adana, Mersin	605.951	14,9	36,21
Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	600.006	15,1	31,79
Bursa, Eskişehir, Bilecik	584.462	14	29,77
İzmir	575.185	13,2	26,68
Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	532.589	16	42,94
Gaziantep, Adıyaman, Kilis	490.799	17,3	50,34
Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	479.063	20,8	56,91
Antalya, Isparta, Burdur	470.899	14,6	29,76
Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	461.701	14,8	29,31
Van, Muş, Bitlis, Hakkâri	455.784	21	53,45
Aydın, Denizli, Muğla	424.333	13,6	27,67
Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	421.700	14,9	29,28
Konya, Karaman	416.130	16,7	35,67
Kayseri, Sivas, Yozgat	400.559	16,2	34,08
Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	399.528	14,9	27,09
Malatya, Elâzığ, Bingöl, Tunceli	291.694	16,6	34,18
Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	272.652	17	32,7
Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	263.464	14,4	26,62
Balıkesir, Çanakkale	235.700	13,3	24,22
Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	223.032	19,9	49,5
Erzurum, Erzincan, Bayburt	210.974	19,5	35,79
Zonguldak, Karabük, Bartın	159.292	15,3	24,46
Kastamonu, Çankırı, Sinop	114.431	14,4	25,37
Türkiye	12.955.672	15,6	34,07

Kaynak: TÜİK, 2020

Genç nüfusun yüksek olduğu bölgede genç işsiz oranı da %28,5 olup Türkiye ortalamasının üzerinde yer almaktadır.

Tablo 40-TRC2 Bölgesinde Gençlerin (15-24 Yaş) İşgücü Durumu

Bölge Adı	İşsizlik oranı (%)	İşgücüne Katılım Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)
TRC2	28,5	42,6	30,4
Türkiye	25,4	44,4	33,1

Kaynak: TÜİK, 2020

TRC2 Düzey-2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesi, nüfus artış hızının ülke ortalamasının üzerinde olduğu, **kırsal alandan kente ve buradan da metropollere doğru yoğun göçün** yaşandığı bir bölgedir. Diyarbakır ile Şanlıurfa kentleri, alt bölgelerinden yoğun miktarda göç almakta, sanayinin gelişmemesi ve yeterli istihdam alanlarının yaratılmaması nedeniyle bu göçü bölge içinde tutamayıp metropol kentlere vermektedir. Diğer taraftan 2011 yılında başlayan Suriye kriziyle birlikte bölgeye yaklaşık 500 bin Suriyeli göç etmiş olup zaten yetersiz olan istihdam alanları, eğitim olanakları ile çocuk ve gençlerin ihtiyaç duyduğu sosyal ve kültürel donatılara olan ihtiyaçlar katlanarak artmıştır.

Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi, TÜİK Yaşam Endeksi ve İllerarası Rekabetçilik Endeksi araştırmalarında Diyarbakır ve Şanlıurfa'nın sosyo-ekonomik olarak oldukça geri sıralarda yer aldığı görülmektedir. Bu araştırmalarda belirlendiği üzere TRC2 Bölge İlleri **sosyal yaşam, rekreasyon, beşerî sermaye (eğitim, sağlık vb.), kültürel aktivite** olanakları gibi başlıklarda ülke ortalamasının gerisinde yer almaktadır.

Ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkı sağlanması ve diğer bölgelerle arasındaki gelişmişlik farkının azaltılması için bölge illerinde beşerî sermayenin güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu hedefe ulaşmak için çocuklar ve gençlerin yaratıcılık, yenilikçilik ve girişimcilik alanlarındaki kabiliyetlerinin artırılması, buna yönelik altyapıların ve hizmet modellerinin geliştirilmesi öncelikli amaçlardan biridir. Bölge insanının iş yaşamının gerektirdiği beceri ve yetkinliklere sahip olması için uygun beceri geliştirme ve kişisel gelişim programları ile desteklenmesi, girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması, uygulamalı eğitim imkanlarının iyileştirilerek nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması öne çıkan stratejilerdir. Ayrıca çocuk ve gençlere hizmet verecek sportif, sanatsal, kültürel, bilimsel ve teknolojik donatı ve olanakların artırılması ile stratejik sektörler başta olmak üzere işgücü ihtiyacı olan alanlarda nitelikli işgücü potansiyelinin oluşturulması bölgemizin beşerî kapasitesinin gelişmesinin sağlanması için kritik önem arz etmektedir.

Gelinen noktada; Diyarbakır ve Şanlıurfa kentlerinin ekonomik olarak gelişmesi için gereken toplumsal dönüşümde (sosyal yaşam, kentlilik kültürü, sosyal sermaye, insan kaynakları ve kurumsal kapasite) çocuk ve genç dostu yaklaşımlar stratejik bir araç olarak kullanılacaktır.

Nitekim **TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) 2014-2023 Bölge Planının** “Beşerî Gelişme ve Sosyal Sermaye” eksenini ile sosyal sermayenin dönüştürülmesi amaçlanmaktadır. Bölge vizyonumuz olan “*Büyüyen Ekonomisi ve Yükselen Yaşam Kalitesi ile Ortadoğu'nun Yeni Çekim Merkezi Diyarbakır-Şanlıurfa Bölgesi*” vizyonuna ulaşılması ve bölgenin kalkınmasının sağlanması için beşerî ve sosyal sermayede dönüşüm gerekmektedir.

On Birinci Kalkınma Planının (2019-2023) beş ekseninden ikincisi olan “*Nitelikli İnsan Güçlü Toplum*” eksenini *Çocuklar ve Gençler Sonuç Odaklı Programının* amaç ve hedeflerini tamamlayıcı politikalar içermektedir. Söz konusu ekseninde, kalkınma hedeflerini yakalamak üzere yüksek çocuk ve genç nüfusa sahip olan ülkemizin bu nüfus potansiyelini en iyi şekilde değerlendirmesi ve avantaja çevirmesi için özel politikaların hayata geçirileceği belirtilmektedir.

Bu yaklaşıma paralel olarak Diyarbakır ve Şanlıurfa merkezlerinin 2014-2023 döneminde de Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisinde (**BGUS**) belirtilen *bölgesel büyüme merkezleri* politikası ile ele alınması gerektiği değerlendirilmektedir. Bölgesel büyüme merkezleri için geliştirilen politika hedeflerinden “Beşerî ve sosyal sermayenin geliştirilmesi” bölümünde “*Dezavantajlı kesimlerin ekonomik ve sosyal hayata entegrasyonuna yönelik olarak cinsiyet eşitliğini sağlayıcı, yoksulluğu azaltıcı, gençlerin üretkenliğini, istihdam edilebilirliğini ve sosyal imkanlarını artırıcı tedbirlerin geliştirileceği ve düşük nitelikli yaşam alanlarında bulunan dezavantajlı kesimlerin yaşam kalitesinin artırılması ve şehre entegrasyonu amacıyla ilgili şehir özelliklerine uygun mekânsal düzenlemelerin yapılacağı*” belirtilmiştir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Çocuklar ve Gençler Sonuç Odaklı Programı ile bölge illerinde çocuk ve gençlere hizmet veren merkezlerin kapasitelerinin iyileştirilmesi, yaratıcılık ve yenilikçiliği teşvik edecek yeni modellerin geliştirilmesi, bu modellerin uygulamaya geçmesini hızlandıracak eğitimcilerin kapasitelerinin artırılması ile nitelikli işgücü altyapısının oluşturulması için mesleki eğitim ve girişimcilik kapasitelerinin iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

Tablo 41- Program Düzeyi Performans Göstergeleri

S. N.	Performans Göstergeleri	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Hayata Geçirilen Bilim Merkezi	Adet	2	Program Kapanış Raporları
2	Hayata Geçirilen STEM Merkezi	Adet	10	Program Kapanış Raporları
3	Oluşturulan Tasarım-Beceri Atölyeleri Sayısı	Adet	20	Program Kapanış Raporları
4	Hayata Geçirilen Çocuk Tematik Kütüphane Sayısı	Adet	4	Program Kapanış Raporları
5	Oluşturulan Çocuk Bilişim ve Yaratıcılık Merkezi Sayısı	Adet	2	Program Kapanış Raporları
6	Eğitim Sayısı	Adet	30	Program Kapanış Raporları
7	Eğiticilerin Eğitimi Eğitimlerine Katılan Kişi Sayısı	Kişi	300	Program Kapanış Raporları
8	Eğitilen Genç Sayısı	Kişi	2000	Program Kapanış Raporları
9	İyileştirilen ve/veya Dönüştürülen Merkez/Atölye (Çocuk)	Adet	4	Program Kapanış Raporları
10	İyileştirilen ve/veya Dönüştürülen Girişimcilik/Kuluçka Merkezi	Adet	10	Program Kapanış Raporları
11	Gençlere ve Çocuklara Yönelik Hizmet Kapasitesi Geliştirilen Kurum Sayısı	Adet	10	Program Kapanış Raporları
12	Eğitim Standartları Yükseltilen Okul Öncesi Kurum/Okul Sayısı	Adet	50	Program Kapanış Raporları
13	Düzenlenen Etkinlik Sayısı (Proje Pazarı, Demoday, Hackaton vb.)	Adet	10	Katılımcı Formları, Kapanış Tutanakları
14	Genç Girişimciler Tarafından Kurulan Şirket Sayısı	Adet	60	Faaliyet Raporları
15	Genç Girişimcilerin Ürettiği/Tasarladığı Ticarileşen Ürün/Hizmet Sayısı	Adet	10	Proje Final Raporları

S. N.	Performans Göstergeleri	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
16	Düzenlenen Inovasyon Kampı Sayısı	Adet	2	Proje Final Raporları
17	Yapılan Araştırma/Analiz/Rapor Sayısı	Adet	8	Analiz Raporu
18	Hazırlanan Fizibilite Sayısı	Adet	6	KAYS Raporları

d. Proje ve Faaliyetler

- i. Araştırma, Analiz ve Programlama
- ii. İş birliği ve Koordinasyon

Diyarbakır Sanayi Mektebi ile İş Birliği

CMDP kapsamında desteklenen Diyarbakır Sanayi Mektebi'nde 2022 yılında gençlere yönelik eğitimler düzenlenecek olup bu süreçte Ajans tarafından değişik temalarda iş birliğine gidilecektir. 2022 yılında düzenlenecek eğitimler arasında "3D Tasarım Programları, Dijital Pazarlama ve Sosyal Medya Uzmanlığı, Pazarlama, Satış ve Müşteri İlişkileri, Mini MBA, e-Ticaret, Sanal Mağaza, Finansal Okuryazarlık, Yönetim ve Organizasyon, Sosyal Girişimcilik, Güç Birliği Şirketleri ve Kooperatifleşme, Proje Döngüsü Yönetimi" gibi eğitimler yer almakta olup bu eğitimler ile başta gençler olmak üzere beşerî sermayenin niteliğinin artırılması ve istihdama katkı sağlama hedeflenmektedir.

Tablo 42 Diyarbakır Sanayi Mektebi ile İş Birliği

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
Diyarbakır Sanayi Mektebi ile İş birliği	Karacadağ Kalkınma Ajansı	01/02/22-31/12/22

GAP Bölge Kalkınma İdaresi ile İş Birliği

Bölgemizde çocuk ve gençlere yönelik önemli çalışmalar yürüten ve destekler veren GAP Bölge Kalkınma İdaresiyle ortak çalışmaların yapılmasına yönelik görüşmeler gerçekleştirilecek ve iş birliğinin mümkün olduğu alanlar belirlenerek 2022-2023 yıllarında uygulamaya geçirilecektir. Bu kapsamda, Sonuç Odaklı Programın "Çocukların yaratıcılık, girişimcilik, spor, sanat, teknoloji ve kültürel alanlarındaki kabiliyetlerinin artırılması, buna

yönelik altyapıların ve hizmet modellerinin geliştirilmesi” amacına yönelik ortak faaliyet ve programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Tablo 43 GAP Bölge Kalkınma İdaresi ile İş Birliği

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
SOP kapsamında GAP Bölge Kalkınma İdaresi ile İş Birliği	Karacadağ KA, GAP BKİ	01/02/22-31/12/22

Çocuk ve Gençlerde Yaratıcılığını Geliştirecek ve Girişimciliği Teşvik Edecek Çalışmalar

Çocuk ve genç nüfusun toplam nüfusa oranının Türkiye ortalamasının çok üstünde olduğu bölgede çocuk ve gençlerde yaratıcılığın artırılması, girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması ve farkındalığın oluşturulması konularında aşağıdaki çalışmaların yapılması planlanmaktadır.

Çocuk Girişimciliğinin Teşvik Edilmesi

Diyarbakır ve Şanlıurfa’da İl Milli Eğitim Müdürlükleri ve Ticaret Sanayi Odalarının iş birliğinde çocuk girişimciliği konusunda bir fikir oluşturmak, çocuk girişimciliğini teşvik etmek ve uzun vadede girişimcilik ekosistemine katkı sağlamak üzere Girişimci Çocuk Atölyesi çalışmaları düzenlenmesi hedeflenmektedir.

Tablo 44 Çocuk Girişimciliğinin Teşvik Edilmesi

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
Çocuk Girişimciliğinin Teşvik Edilmesi	Karacadağ KA, PPKB, ŞYDO ve DYDO	01/02/22-31/12/22

Genç Girişimciliğinin Teşvik Edilmesi

Sosyal Medya Girişimciliğinin gençler arasında profesyonel bir şekilde yürütülmesi için Diyarbakır ve Şanlıurfa’da gençlere yönelik “Sosyal Medya Yönetimi” eğitimleri düzenlenecek ve eğitim alan gençlerin bir kısmının ünlü sosyal medya fenomenleriyle network oluşturmaları sağlanacaktır. Bu eğitim programından faydalanan gençlerin bölgede devam eden benzer projeler kapsamında bölgenin tanıtımına katkı sağlayacak çalışmalarda bulunması teşvik edilecektir. Ayrıca dijital medyanın yoğun kullanıldığı bu dönemde başta gençler olmak üzere

kullanıcıların dijital dünyada doğru kullanıma teşvik edilmesi ve dijital araçlarla yetkinliğin artırılması için “Dijital Okur-Yazarlık” eğitimlerinin verilmesi de planlanmaktadır.

Tablo 45 Genç Girişimciliğin Teşvik Edilmesi

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi
Sosyal Medya Yönetimi Eğitimi	<ul style="list-style-type: none">Eğitime katılacak gençlerin belirlenmesiEğiticilerin belirlenmesiEğitimlerin verilmesi ve ilgili networklerle iletişim	Diyarbakır YDO, Şanlıurfa YDO, PPKB	01/02/22-31/12/22
Dijital Okur-Yazarlık Eğitimi	<ul style="list-style-type: none">Katılımcıların BelirlenmesiEğiticilerin belirlenmesi	Diyarbakır YDO, Şanlıurfa YDO, PPKB	01/02/22-31/12/22

Beceri Geliştirme Programı

Gençlerin iş hayatına geçişte deneyim eksikliğinden kaynaklı sorunlar yaşaması sebebiyle bu sorunları giderme adına kamu kurumları ve özel sektör firmalarıyla iş birliği halinde beceri geliştirme programları oluşturulacaktır. Bu kapsamda Ajansımız koordinasyonunda Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından “Diyarbakır’da Tekstil Sektörünün Geliştirilmesi İçin Ara Eleman Eğitimi Projesi” hazırlanmış ve GAP Bölge Kalkınma İdaresinden destek almaya hak kazanmıştır . Proje ile Diyarbakır’da artan tekstil yatırımlarına bağlı olarak artacak istihdam taleplerinin karşılanması için Tekstil Teknolojisi ve Moda Tasarım bölümleri bulunan meslek liselerinin alt yapılarının güçlendirilmesi aynı zamanda bu alanlarda yetkinlik kazanmış gençlerin firmalarla eşleştirilerek istihdam edilmeleri hedeflenmektedir.

Tablo 46 Beşeri Geliştirme Programı

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
SOP kapsamında Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile İş Birliği	Karacadağ KA, GAP	15/06/21-15/12/22

Yerel Bazlı Genç Girişimcilik Destek Programı

Bölgelerin ihtiyaç duydukları spesifik alanlarda/konularda/sektörlerde gençler tarafından yeni girişimlerin hayata geçirilmesine destek verilecektir. Bu konuda bölgenin ya da bölgenin öne çıkan sektörlerinin rekabet gücünü artıracak ya da önemli bir ihtiyacını karşılayacak girişimler desteklenecektir. Bu bağlamda, GAP BAN'ı kapsayan bir çağrıya çıkılarak "Genç İstihdamı" temasına ilişkin iş fikirleri toplanacak, değerlendirme sonrasında yatırım fikirleri yatırımcılar ile paylaşılacaktır.

Tablo 47 Yerel Bazlı Genç Girişimcilik Destek Programı

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
Yerel Bazlı Genç Girişimcilik Destek Programı	Karacadağ KA	30/03/21-31/12/22

İstihdam Garantili Eğitim Programları

Bölgede sanayi ve diğer sektörlerde ihtiyaç duyulan niteliklerin karşılanmasına yönelik eğitimler verilecektir. Bu kapsamda; bölgedeki firmalar, teknokentler, OSB'ler, ticaret ve sanayi odaları gibi kurum/kuruluşlarla yapılacak görüşme ve iş birlikleri doğrultusunda piyasanın ihtiyaç duyduğu nitelikler belirlenecek ve bu niteliklerin kazandırılmasına yönelik istihdam garantili eğitim programları düzenlenecektir. Bu amaçla Diyarbakır ve Şanlıurfa'da 10'ar firma ile görüşülüp ihtiyaçları belirlenecek ve genç istihdamına yönelik eğitim, mentörlük ve danışmanlık hizmeti verilerek, hem mevcut çalışanların yetkinlikleri artırılacak hem de ilave olarak ihtiyaç duyulan gençlerin bu firmalarda istihdam edilmeleri sağlanacaktır.

Tablo 48 İstihdam Garantili Eğitim Programı

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
İstihdam Garantili Eğitim Programı	Karacadağ KA, İŞKUR	01/03/22-31/12/22

SOP Yönetim Komitesi Toplantıları

Altışar aylık dönemlerde gerçekleşen Bölge Planı İzleme ve Koordinasyon Komisyonlarından "Kentleşme ve Yaşam Kalitesi Komisyonu" ile "Beşerî Gelişme ve Sosyal Sermaye Komisyonu" toplantıları SOP Yönetim Komitesi toplantısı olarak işlev görecektir.

SOP Kapsamında yapılacak çalışmaların izleme ve değerlendirmesinin etkin bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla bu komisyonlar tarafından her yıl iki defa program kapsamındaki bileşenlerin ilerleme durumunun, yaşanan aksaklıkların ve çözüm önerilerinin tartışılacağı toplantılar yapılacaktır. Bu toplantılar her bir komisyon için yılda iki defa yapılacaktır.

Tablo 49 SOP Yönetim Komitesi Toplantıları

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi
SOP Yönetim Komitesi Toplantıları (Bölge Planı İzleme ve Koordinasyon Komisyonları)	2022 Yılı SOP 1. Yönetim Komitesi Toplantısı (2 toplantı)	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PPKB	01/03/22-30/06/22
	2022 Yılı SOP 2. Yönetim Komitesi Toplantısı (2 toplantı)		01/06/22-31/12/22

i. Kapasite Geliştirme

2018-2019 Yılları Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programı Kapsamında Destek Alan Projelerin Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi

2022 yılında önceki yıllarda Ajans tarafından yürütölen Okul Öncesi Eğitim Standartlarının Artırılması Mali Destek Programları kapsamında destek verilen toplam 87 okulun takip edilerek aldıkları desteğin mevcut durumlarının gözlenmesi ve çarpan etkilerinin artırılması amacıyla, eğitim, mentörlük desteği ve etkinlikler aracılığı ile desteğin istenen amaca ulaşması hedeflenmektedir. Bu noktada, yeni geliştirilen sınıfların öğrencilere fayda sağlaması amacıyla gerektiğinde okuldaki öğretmenlere spesifik eğitimler verilerek sınıfların âtil kalmasının önüne geçilmiş olacaktır.

Tablo 50 Destek Alan Projelerin Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Destek Alan Projelerin Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi	Karacadağ KA, İDB, PPKB	01/01/22-31/12/22

Kırsal İstihdamı Arttırma Programı

Diyarbakır ve Şanlıurfa’da kırsal bölgelerde kurulmuş olan kooperatifler için özel nitelikli eğitimler (e-ticaret, paketleme, hediyelik eşya, yöresel ve coğrafi işaretli ürün) verilecektir.

Kooperatiflerdeki gençlere PCM eğitim ve danışmanlığı verilerek fon desteği almaları için projeler hazırlamaları teşvik edilecektir.

Tablo 51 Kırsal İstihdamı Arttırma Programı

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
Kırsal İstihdamı Arttırma Programı	Karacadağ KA, Kırsal Kooperatifler	01/03/22- 31/12/22

Gençlere Yönelik Bilgi Teknolojileri Eğitimleri

Diyarbakır ve Şanlıurfa’da Gençlere yönelik Bilgi Teknolojileri Eğitimleri verilecektir. Bu faaliyet kapsamında BTK ile İşbirliği protokolü imzalanarak gençlerin BTK Akademi olanaklarından faydalanması sağlanacaktır.

Tablo 52 Gençlere Yönelik Bilgi Teknolojileri Eğitimleri

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
Gençlere Yönelik Bilgi Teknolojileri Eğitimleri	Karacadağ KA, BTK	01/03/22- 31/12/22

ii. Tanıtım ve Yatırım Destek

Çocuklar ve Gençler Sonuç Odaklı Program Tanıtımı

Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinden sektör temsilcilerinin de davet edildiği Bölge Planı İzleme ve Koordinasyon Komisyonlarından "Kentleşme ve Yaşam Kalitesi" ve "Beşerî Gelişme ve Sosyal Sermaye" komisyon toplantılarında Çocuklar ve Gençler SOP tanıtımı gerçekleştirilecek ve katılımcılar programın bileşenleri ve faaliyetleri hakkında bilgilendirilecektir.

Tablo 53 Çocuklar ve Gençler Sonuç Odaklı Program Tanıtımı

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi
--------------	-----------------	-----------	--------

SOP Tanıtım Toplantısı (Bölge Planı İzleme ve Koordinasyon Komisyonları Toplantıları)	2022 Yılı Kentleşme ve Yaşam Kalitesi Komisyonu 1.Toplantısı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PPKB	01/03/22-30/06/22
	2022Yılı Beşerî Gelişme ve Sosyal Sermaye Komisyonu 1.Toplantısı		01/03/22-31/06/22

İlham Buluşmaları

Başta bölgenin stratejik sektörleri olmak üzere her sektörden uzman ve yöneticilerin yer aldığı üniversite, meslek yüksekokulları ile meslek lisesi öğrencilerinin katılacağı etkileşimli bir organizasyon düzenlenmesi planlanmaktadır. İlk olarak bölge üniversitelerinde özellikle son sınıf, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin özel sektörle buluşmalarına olanak sağlanacaktır. Bu şekilde özel sektör temsilcilerinin kendine uygun profildeki öğrencilerle bir araya gelmesi ve böylece öğrencilerin staj yeri bulma ve istihdamlarına katkı sunulacaktır. Ayrıca başta bölge illerinde faaliyet gösteren büyük firmalar olmak üzere farklı illerden firmaların bu çalışmalara katılımı teşvik edilecektir. Bu faaliyet ile İnsan Kaynakları uzmanları tarafından öğrencilere başarılı Öz Geçmiş Hazırlama ve Mülakat Teknikleri Eğitimi verilmesi de planlanmaktadır.

Tablo 54 İlham Buluşmaları

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
İlham Buluşmaları	Karacadağ KA, PPKB, YDO'lar	01/01/22-31/12/22

TRC2 Bölgesi Bilim Şenliği ve Proje Pazarları

Şanlıurfa ve Diyarbakır'da ilgili kurumlarla iş birliği içerisinde gerçekleştirilecek olan bilim şenlikleri ve proje pazarlarına katılım sağlanacaktır.

Tablo 55 TRC2 Bölgesi Bilim Şenliği ve Proje Pazarları

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Şanlıurfa ve Diyarbakır Bilim Şenliği ve Proje Pazarı Etkinliği	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PPKB, YDO'lar	01/01/22-31/12/22

Teknofest Katılımı

TRC2 bölgesindeki ortaokul, lise ve üniversite öğrencilerinin yeni nesil teknolojileri ve trendleri yerinde görebilmeleri ve deneyimlemeleri amacıyla 2022 yılı Teknofest'e katılımları teşvik edilecektir. Ayrıca bölge illerindeki ilgili kurum/kuruluşların katılımının artırılması için farkındalık bilgilendirme çalışmaları da yürütülecektir.

Tablo 56 Teknofest Katılımı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Teknofest Katılımı	Karacadağ KA, PPKB, YDO'lar	01/01/22- 31/12/22

El Cezerî Robotik Zirvesi ve Sempozyumu

Robotik, birçok mühendislik alanını içeren ve bunun yanı sıra robotların tasarım üretim ve kullanımını içeren çok disiplinli bir bilim dalıdır. Robotiğin amacı, insanlara yardım edebilecek makineler tasarlamaktır. Robotik, makine mühendisliği, elektrik mühendisliği, bilgi mühendisliği, mekatronik, elektronik, biyomühendislik, bilgisayar mühendisliği, kontrol mühendisliği, yazılım mühendisliği, matematik vb. alanlarını bütünleştirir.

Bedüzzamân Ebü'l-İzz İsmâil b. er-Rezzâz el-Cezerî (XII-XIII. yüzyıl) robotik ve mekanik alanında eser veren bir İslâm bilginidir. 1181-1206 yılları arasında Âmid'de (Diyarbakır) Artuklu hânedanının himayesinde bulunan Cezerî, 1205'te tamamladığı *Kitâb fi Ma'rifeti'l-ĥiyeli'l-hendesiyye (el-Câmi' beyne'l- 'ilm ve'l- 'ameli'n-nâfi' fi şınâ'ati'l-ĥiyel)* adlı ünlü eserini Emîr Nâsırüddin Mahmud'un isteği üzerine kaleme almıştır. Tarihte ilk defa kitabında erken insansı otomatlar, programlanabilir otomat bandı konusunda bilgiler vermiştir. Mekanik yollarla hareket eden (otomatik) müzik aletleri, su pompalayan makineler, muhtelif aletlerin bilgilerine ilk defa bu kitapta rastlanılmaktadır.

Robotik alanında yaşanan gelişmeler düşünüldüğünde gelişmelere katkı sunması ve farkındalık oluşturması amacıyla Dicle Üniversitesi ile bir robotik zirvesi ve uluslararası bildirilerin sunulacağı bir sempozyum düzenlenmesi planlanmaktadır.

Tablo 57 El Cezerî Robotik Zirvesi ve Sempozyumu

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
---------------------	----------------	---------------

El Cezeri Robotik Zirvesi ve Sempozyumu	DYDO, Dicle Üniversitesi	01/04/22-30/07/22
---	--------------------------	-------------------

E-Spor Faaliyetleri

Dijitalleşmenin etkisi ve gençlerin ilgisiyle gelişmekte olan alanlardan biri elektronik spor (e-spor) ve dijital oyun sektörüdür. E-sporun kapsamı ve dijital oyunlar hakkında gençlerin bilgilendirilmesi, uygulama alanları ve kariyer imkanları sunulması, yetenek tespiti, profesyoneller yetiştirilmesi, ebeveynlere yönelik e-spor ile ilgilenen çocukların güvenlik ve sağlığı için bilinçlendirme faaliyetleri yapılması planlanmaktadır.

Tablo 58 E-Spor Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
TRC2 Bölgesi E-Spor Faaliyetleri	Karacadağ KA	01/01/22-31/12/22

iii. Ajans Destekleri

2022 Yılı Genç İstihdamının Artırılması MDP

2022 Yılı Genç İstihdamının Artırılması Mali Destek Programı ile, TRC2 Bölgesinde tarım, sanayi, enerji ve turizm başta olmak üzere tüm stratejik sektörlerde potansiyelin değerlendirilerek, genç nüfusa uygun iş ve istihdam olanaklarının artırılması hedeflenmektedir.

Bu kapsamda yatırım ve girişim maliyetlerini azaltacak alt ve üstyapıların desteklenmesi, genç nüfusun yeteneklerini geliştirmeleri ve güncel tutmaları için dijital eğitim, uzaktan eğitimler ve yapay zekâdan yararlanılması vb çalışmaların desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Tablo 59 2022 Yılı Genç İstihdamının Artırılması Mali Destek Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
2022 Yılı Genç İstihdamının Artırılması Mali Destek Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB, İDB	01/01/22-31/12/22

Teknik Destek Programı

Ajans tarafından ilk defa 2020 yılı içerisinde SOP bazlı çağrısı yayınlanan Teknik Destek Programı kapsamında, 2022 yılında da Çocuklar ve Gençler Sonuç Odaklı Programının amaç ve önceliklerine uygun hususlarda yerel yönetimler başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının ve bölgedeki sivil toplum kuruluşlarının yerel ve bölgesel kalkınmaya katkı sunabilecek ve kapasitesini geliştirici çalışmalara teknik destek verilecektir.

Tablo 60 Çocuklar ve Gençler SOP Teknik Destek Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
2020 Yılı Çocuklar ve Gençler SOP Teknik Destek Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB	15/09/20-01/03/22
2022 Yılı Çocuklar ve Gençler SOP Teknik Destek Programı	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB	01/02/22-31/12/22

Fizibilite Desteği

Ajans tarafından ilk defa 2020 yılı içerisinde SOP bazlı ilan edilen Fizibilite Desteği Programı ile, *Çocuklar ve Gençler* Sonuç Odaklı programının amaç ve önceliklerine uygun olarak yerel yönetimler, kamu kurum ve kuruluşlarının ve bölgedeki sivil toplum kuruluşlarının yerel ve bölgesel kalkınmaya destekleyecek, yenilikçi, modern, model ve uygulamaların hayata geçmesine katkı sunabilecek çalışmalara fizibilite desteği verilecektir.

Tablo 61 Çocuklar ve Gençler SOP Fizibilite Desteği

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
2020 Yılı Çocuklar ve Gençler SOP Fizibilite Desteği	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB	01/12/20-31/12/22
2021 Yılı Çocuklar ve Gençler SOP Fizibilite Desteği	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB	01/12/21-31/12/22
2022 Yılı Çocuklar ve Gençler SOP Fizibilite Desteği (Genç İstihdamı Teması)	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB	01/01/22-30/03/23

iv. Önemli Kamu Yatırımları

Tablo 62 Önemli Kamu Yatırımları

No	Yatırımın Adı	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Bütçe (TL)	İşin	
				Başlama Tarihi	Bitiş Tarihi
1	Kampüs Altyapısı	Dicle Üniversitesi, Diyarbakır	9.900.000	1988	2022
2	Derslik ve Merkezi Birimler	Dicle Üniversitesi, Diyarbakır	29.000.000	2009	2022
3	İ.K Annesiyle Kalan Çocuklar İçin Kur. Mod. Gel.	Diyarbakır Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü	18.525.000	2020	2023
4	Bozova Kütüphane Yapım İşİ	Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanlığı	2.220.254	2020	2022
5	Derslik ve Merkezi Birimler (Gap)	Harran Üniversitesi Rektörlüğü	18.283.360	2020	2022
6	Kampüs Altyapı İnşaatı (GAP)	Harran Üniversitesi Rektörlüğü	10.000.000	2020	2022
7	Geri Gönderme Merkezi	Şanlıurfa İl Göç İdaresi Müdürlüğü	46.984.437	2019	2022

v. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Sosyo-Ekonomik Entegrasyon için Girişimcilik Kapasitelerinin İyileştirilmesi (ENHANCER) Projesi

AB tarafından finanse edilen ve Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü, Kalkınma Ajansları ve Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi Türkiye Ofisi tarafından uygulanan Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Entegrasyon için Girişimcilik Kapasitelerinin İyileştirilmesi (ENHANCER) projesinin hibe programı uygulaması başlamıştır. Projenin amacı, girişimcilik ve geçim kaynakları imkanlarını iyileştirerek geçici koruma altındaki Suriyelilerin toplumla karşılıklı uyumunu sağlamaya katkıda bulunmaktadır. Proje kapsamında Suriyelilerin ve Türk vatandaşlarının girişimcilik faaliyetlerinin artırılması, yerel girişimcilik ekosistemlerinin etkin ve kapsayıcı hizmet vermek üzere geliştirilmesi, merkezi ve yerel düzeyde politika, uygulama ve koordinasyonun güçlendirilmesine katkıda bulunulmasının sağlanması yönünde çalışılacaktır. Proje hedef illeri İstanbul, Şanlıurfa, Gaziantep, Adana, Mersin, Bursa, İzmir, Ankara, Konya, Kayseri ve Hatay olmak üzere on bir ildir. Yaklaşık 32 milyon Euro olan proje bütçesinden 12,1 milyon Euro'luk kısmı girişimcilere ve yerel kurumlara sağlanacak hibe destekleri için tahsis edilmiştir. Proje kapsamında pilot uygulamalar

ilk olarak Gaziantep ve Şanlıurfa illerinde başlamıştır. Pilot proje ile Şanlıurfa’da aşağıdaki projeler destek almaya hak kazanmıştır. Projelerin Şanlıurfa ili ilerlemeleri takip edilmekte olup gerekli teknik destek 2022 yılında da verilmeye devam edecektir.

Tablo 63 ENHANCER Şanlıurfa Projeleri

Faaliyet Adı*	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
Şanlıurfa “E-Ticaret ve E-İhracat Merkezi: Girişimciliğe Destek” Projesi	Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi	10/01/21-31/12/23	€247.318
“Şanlıurfa Girişimcilik ve Dizayn Merkezi” Projesi	Suruç Belediyesi	10/01/21-31/12/23	€249.992
“Karaköprü Girişimcilik, İş Geliştirme, İnovasyon ve Ticarileştirme” Projesi	Karaköprü Belediyesi	10/01/21-31/12/23	€226.638
Viranşehir Girişimcilik ve İnkübasyon Merkezi Projesi	Viranşehir Belediyesi	10/01/21-31/12/23	€247.304

Türkiye’de Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklar Arasında Sosyal Girişimcilik, Güçlendirme ve Uyum Projesi (SEECO)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Dünya Bankası ortaklığında yürütülen ve AB tarafından finanse edilen Türkiye’de Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklar Arasında Sosyal Girişimcilik, Güçlendirme ve Uyum Projesi- Social Entrepreneurship, Empowerment and Cohesion in Refugee and Host Communities in Turkey Project (SEECO)- Projesinin geliştirilme amacı, Türkiye'nin hedeflenen bölgelerindeki mülteci ve ev sahibi toplulukların geçim olanaklarını iyileştirmektir. Projenin toplam bütçesi 39,5 Milyon Euro olup üç bileşenden oluşmaktadır. Projenin birinci bileşeni “Mülteci ve Ev Sahibi Topluluklarda Kadınlar ve Gençler için Sosyal Girişimcilik” için 26 Milyon Euro, ikinci bileşeni “Mülteci ve Ev Sahibi Topluluklarda Toplumun Geçim Kaynakları ile ilgili Tesisler” için 9,5 Milyon Euro ve üçüncü bileşen “Kurumsal Kapasite Güçlendirme ve Proje Yönetimi” için de 4 Milyon Euro bütçe ayrılmıştır. Süreç, 2022 yılı boyunca Ajansımız tarafından takip edilecektir.

Tablo 64 TRC2 Bölgesi SEECO Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
--------------	-----------	--------	----------------------

TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesi SEECO Projesi Takibi	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Karacadağ KA, Dünya Bankası	14/02/20- 15/12/24	30.000.000*
---	--	-----------------------	-------------

*Bölge illeri için toplam 8 Milyon Euro kullanılacağı öngörülmektedir. Proje 4 yılı sürecek olup 2022 yılında tabloda belirtilen rakamın harcanacağı değerlendirilmektedir.

İşten Sosyal Uyuma (Business to Social Cohesion) Projesi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Kalkınma Ajansları ile işbirliği halinde yürütülen proje kapsamında kadın girişimciler ve kadın kooperatiflerinin sosyal ve ekonomik hayata katılımlarının ve kendilerine yeterliliklerinin artırılması yolu ile sosyal uyumun desteklenmesini amaçlamaktadır. Proje ile kadın kooperatiflerinin ve kadın girişimcilerin ihtiyaçlarına yönelik danışmanlık hizmeti verilmesi, danışmanlık hizmeti sonucu ortaya çıkan ihtiyaçlar için aynı destek sağlanması ve desteklenen kooperatiflerin ticarileşme ve satış kanallarını geliştirmeleri amacıyla yerel, bölgesel ve uluslararası tedarik zincirleri, e-ticaret platformları ve hedef illerdeki potansiyel alıcılar nezdinde girişimde bulunulmasına yönelik faaliyetler yer almaktadır. Yerel ürünlerin ticarileşmesi ve tanıtımı için envanter çalışması yürütülerek Türkiye'nin yöresel ürün haritasının çıkarılması ve yöresel ürün platformu oluşturulması da proje kapsamında gerçekleştirilecek çalışmalar arasındadır.

Tablo 65 İşten Sosyal Uyuma (Business to Social Cohesion) Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi	Tahmini Maliyet (TL)
İşten Sosyal Uyuma (Business to Social Cohesion) Projesi	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Karacadağ KA,	Haziran/2021- Mayıs/2022	1.110.427 \$ *

*Proje kapsamındaki illerin tamamı için kullanılacağı öngörülmektedir. Bu rakam bütçede gösterilmemiştir.

vi. Diğer Proje ve Faaliyetler

Diyarbakır STEM Koordinasyon Merkezi ve Tasarım Beceri Atölyeleri Projesi (SOGEP 2019)

Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yürütücüsü olduğu ve 2019 yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) kapsamında destek almaya hak kazanan "Diyarbakır STEM Koordinasyon Merkezi ve Tasarım Beceri Atölyeleri" projesi ile

Diyarbakır’da STEM Merkezi kurulacak olup merkez dışındaki 17 ilçenin birer okulunda Tasarım-Beceri Atölyeleri oluşturulacaktır.

Tablo 66-Diyarbakır STEM Koordinasyon Merkezi ve Tasarım Beceri Atölyeleri Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Diyarbakır STEM Koordinasyon Merkezi ve Tasarım Beceri Atölyeleri (SOGEP 2019)	Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğü	14/02/20-15/04/22

Şanlıurfa STEM Akademi ve Kariyer Merkezleri Projesi (SOGEP 2019)

Şanlıurfa Valiliğinin yürütücüsü olduğu ve 2019 yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) kapsamında destek almaya hak kazanan “STEM Akademi ve Kariyer Merkezleri” projesi ile Şanlıurfa’nın 13 ilçesine STEM Merkezleri kurulacak ve ildeki STEM ve Bilim Merkezleri güçlendirilecektir.

Tablo 67-Şanlıurfa STEM Akademi ve Kariyer Merkezleri Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Şanlıurfa STEM Akademi ve Kariyer Merkezleri Projesi (SOGEP 2019)	Şanlıurfa Valiliği	01/01/21-30/04/22

Hazır Giyim Sektöründe Çalışan Kadınlar İçin Kreş Projesi (SOGEP 2020)

Diyarbakır Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesi’nde kurulması planlanan kreş ile kadınların çocuk bakım yükümlülüklerinin kolaylaştırılması, çocuk bakımlarının desteklenmesi, bu şekilde istihdama katılımlarının sağlanması hedeflenmektedir. Projenin 2022 yılı ilk çeyreğinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Tablo 68 Hazır Giyim Sektöründe Çalışan Kadınlar İçin Kreş Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Hazır Giyim Sektöründe Çalışan Kadınlar İçin Kreş Projesi (SOGEP 2020)	Diyarbakır Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesi	01/01/20-01/03/22

Bismil Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi Projesi (SOGEP 2020)

Diyarbakır ili Bismil İlçesinde Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi kurulacaktır. Proje ile hafif düzey engelli gençlerin meslek edinmesine katkı sunulacaktır.

Tablo 69 Bismil Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi Projesi (SOGEP 2020)

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Bismil Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi Projesi (SOGEP 2020)	Bismil Kaymakamlığı	01/01/21-31/06/22

Engelli Koordinasyon Merkezinde Eğitim ve Üretimde Kapasite Geliştirme Projesi (SOGEP 2020)

Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesinin yürütücüsü olduğu proje ile Engelli Koordinasyon Merkezinin altyapısının iyileştirilerek el işçiliği ile seri üretime geçişin sağlanması ve yeni atölyeler kurularak üretilen ürünlerin satışı ile dezavantajlı gruplara gelir oluşturulması hedeflenmektedir.

Tablo 70 Engelli Koordinasyon Merkezinde Eğitim ve Üretimde Kapasite Geliştirme Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Engelli Koordinasyon Merkezinde Eğitim ve Üretimde Kapasite Geliştirme Projesi (SOGEP 2020)	Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi	01/01/21-31/06/22

Şanlıurfa Üstün Zekâlılar ve Yetenekliler Eğitim Merkezi Projesi (SOGEP 2021)

Harran Üniversitesi Rektörlüğünün yürütücüsü olduğu projede, Şanlıurfa'da 4-6 yaş grubunda yer alan üstün zekâlı ve yetenekli çocukların nitelikli bir okul öncesi eğitimi alarak fen ve sanat alanlarında ilerleyerek ilin yerel kalkınmasına ve ülkenin gelişimine katkıda bulunmalarını sağlamak amaçlanmıştır.

Tablo 71 Şanlıurfa Üstün Zekâlılar ve Yetenekliler Eğitim Merkezi Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Şanlıurfa Üstün Zekâlılar ve Yetenekliler Eğitim Merkezi Projesi (SOGEP 2021)	Harran Üniversitesi Rektörlüğü	01/09/21-31/06/22

Özel Gereksinimli Bireylere Gündüzlü Bakım Merkezi “Mola Evi” Projesi (SOGEP 2021)

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin yürütücüsü olduğu projede, Diyarbakır ilinde ikamet eden hafif ve orta düzey zihinsel engelli bireye sahip ailelerin kısmi zamanlı veya günübirlik yaş ve engel durumlarına uygun destek eğitimleriyle birlikte sosyal ve kültürel yaşama uyumları ve psikolojik olarak kendilerini rahat hissetmelerine katkı sağlamak amacıyla G nd zli Bakım Merkezi “Mola Evi” kurulması amaçlanmıştır.

Tablo 72  zel Gereksinimli Bireylere G nd zli Bakım Merkezi “Mola Evi” Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Özel Gereksinimli Bireylere G�nd�zli Bakım Merkezi “Mola Evi” Projesi (SOGEP 2021)	Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi	01/09/21-31/06/22

Kadın K llyesi Projesi (SOGEP 2021)

Ergani Belediyesi’nin yürütücüsü olduğu proje ile, genç kadın nüfusun sosyal hayata katılım, mesleki eğitim ve kültürel gelişim ihtiyaçlarının giderilmesi için Kadın K llyesi kurulacaktır. K llye sayesinde ilçedeki kadınlar hem sosyalleşebilecek hem de uygulamalı atölyeler ve mesleki eğitimler sayesinde katma değer üreterek gelir elde edecektir.

Tablo 73 Kadın K llyesi Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Kadın K�llyesi Projesi (SOGEP 2021)	Ergani Belediyesi	01/09/21-31/12/22

a. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 74 Program Süresi ve Zaman Planlaması

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	�zel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
1	Diyarbakır Sanayi Mektebi ile İş Birliği	İş birliği ve Koord.	2	CMDP kapsamında desteklenen Diyarbakır Sanayi Mektebi’nde düzenlenecek eğitimler için iş birliğine gidilecektir.	2022/1	2022/2

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTS
2	GAP Bölge Kalkınma İdaresi ile İş Birliği	İş birliği ve Koord.	1	Bölgede çocuk ve gençlere yönelik önemli çalışma ve destekleri olan GAP Bölge Kalkınma İdaresiyle iş birliğine gidilecektir.	2021/1	2023/2
3	Çocuk ve Gençlerde Yaratıcılığı Geliştirecek ve Girişimciliği Teşvik Edici Çalışmalar	İş birliği ve Koord.	1,2	Bölgede çocukların yaratıcılığın artırılması, girişimcilik kültürünün tanıtılması ve farkındalığının teşvik edilmesi konularında çalışmalar yapılması planlanmaktadır.	2021/1	2023/2
4	SOP Yönetim Komitesi Toplantıları	İş birliği ve Koord.	1,2	SOP Kapsamında yapılacak çalışmaların izleme ve değerlendirmesinin etkin bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla Bölge Planı İzleme ve Koordinasyon Komisyonlarından "Kentleşme ve Yaşam Kalitesi" ve "Beşerî Gelişme ve Sosyal Sermaye" komisyon toplantıları gerçekleştirilecektir. Yılda 2 defa yapılacak bu toplantılarda Çocuklar ve Gençler SOP kapsamındaki bileşenlerin ilerleme durumu, yaşanan aksaklıklar ve çözüm önerileri tartışılacaktır.	2022/1	2023/2
5	Beceri Geliştirme Programı	İş birliği ve Koord.	1,2	Gençlerin iş hayatına geçişte deneyim eksikliğinden kaynaklı sorunlar yaşaması sebebiyle bu sorunları giderme adına kamu kurumları ve özel sektör firmalarıyla iş birliği halinde beceri geliştirme programları oluşturulacaktır.	2022/1	2023/2
6	Yerel Bazlı Genç Girişimcilik Destek Programı	Ajans Destekleri	1,2	Bölgelerin ihtiyaç duydukları spesifik alanlarda/konularda/sektörlerde gençler tarafından yeni girişimlerin hayata geçirilmesine destek verilecektir.	2022/1	2023/1

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
7	İstihdam Garantili Eğitim Programları	Kapasite Geliştirme	1,2	Bölgede sanayi ve diğer sektörlerde ihtiyaç duyulan niteliklerin karşılanmasına yönelik eğitimler verilecektir.	2022/1	2023/1
8	2018-2019 Yılları Okul Öncesi Mali Destek Programları Kapsamında Destek Alan Projelerin Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi	Kapasite Geliştirme	1,2	Önceki yıllarda Ajansımız tarafından Okul Öncesi Mali Destek Programları kapsamında destek verilen toplam 87 okul takip edilerek aldıkları desteğin etkilerinin artırılması, eğitim ve etkinlikler aracılığı ile desteklenerek bu alanda sürdürülebilirliğe katkı sunulması hedeflenmektedir.	2022/1	2022/2
9	Kırsal İstihdamı Arttırma Programı	Kapasite Geliştirme	1,2	Diyarbakır ve Şanlıurfa'da kırsal bölgelerde kurulmuş olan kooperatifler için özel nitelikli eğitimler (e-ticaret, paketlenme, hediyeleş eşya, yöresel ve coğrafi işaretli ürün) verilecektir. Kooperatiflerdeki gençlere PCM eğitim ve danışmanlığı verilerek fon desteği almaları için projeler hazırlamaları teşvik edilecektir	2022/1	2023/2
10	Gençlere Yönelik Bilgi Teknolojileri Eğitimleri	Kapasite Geliştirme	1,2	Diyarbakır ve Şanlıurfa'da Gençlere yönelik Bilgi Teknolojileri Eğitimleri verilecektir. Bu faaliyet kapsamında BTK ile İşbirliği protokolü imzalanarak gençlerin BTK Akademi olanaklarından faydalanması sağlanacaktır	2022/1	2022/2
11	Çocuklar ve Gençler SOP Tanıtımı	Tanıtım ve Yatırım Destek	1,2	Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinden sektör temsilcilerinin de davet edildiği Bölge Planı İzleme ve Koordinasyon Komisyonlarından "Kentleşme ve Yaşam Kalitesi" ve "Beşerî Gelişme ve Sosyal Sermaye" komisyon toplantılarında Çocuklar ve Gençler SOP tanıtımı gerçekleştirilecektir.	2022/1	2022/2

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
12	İlham Buluşmaları	Tanıtım ve Yatırım Destek	2	Başta bölgenin stratejik sektörleri olmak üzere her sektörden uzman ve yöneticilerin katılacağı, üniversite, meslek yüksek okulları ile meslek lise öğrencilerinin katılacağı etkileşimli bir organizasyon düzenlenmesi planlanmaktadır.	2022/1	2022/2
13	TRC2 Bölgesi Bilim Şenliği ve Proje Pazarları	İş birliği ve Koord.	1,2	Şanlıurfa ve Diyarbakır'da ilgili kurumlarla iş birliği içerisinde gerçekleştirilecek olan bilim şenlikleri ve proje pazarlarına katılım sağlanacaktır.	2022/1	2022/2
14	Teknofest Katılımı	İş birliği ve Koord.	1,2	TRC2 Düzey 2 bölgesindeki ortaokul, lise ve üniversite öğrencilerinin yeni teknolojileri yerinde görebilmeleri ve deneyimlemeleri için 2022 ve 2023 yıllarında Teknofest'e katılım sağlanacaktır.	2022/1	2023/2
15	El Cezeri Robotik Zirvesi	Tanıtım ve Yatırım Destek	1,2	Robotik alanında yaşanan gelişmeler düşünüldüğünde gelişmelere katkı sunması ve farkındalık oluşturmaya amacıyla Dicle Üniversitesi ile bir robotik zirvesi ve uluslararası bildirilerin sunulacağı bir sempozyum düzenlenmesi planlanmaktadır.	2022/1	2022/2
16	E-Spor Faaliyetleri	Kapasite Geliştirme	1,2	E-sporun kapsamı ve dijital oyunlar hakkında gençlerin bilgilendirilmesi, uygulama alanları ve kariyer imkanları sunulması, yetenek tespiti, profesyoneller yetiştirilmesi, ebeveynlere yönelik e-spor ile ilgilenen çocukların güvenlik ve sağlığı için bilinçlendirmeler yapılması planlanmaktadır.	2022/1	2022/2
17	2022 Yılı Genç İstihdamının Artırılması MDP	Ajans Destekleri	1,2	Programı ile, TRC2 Bölgesinde tarım, sanayi, enerji ve turizm başta olmak üzere tüm stratejik sektörlerde potansiyelin değerlendirilerek, genç nüfusa uygun iş ve istihdam olanaklarının artırılması hedeflenmektedir.	2022/1	2023/2
18	2020 Yılı Çocuklar ve Gençler SOP Teknik Destek Programı	Ajans Destekleri	1,2	2020 yılında başlatılan ve uygulaması devam eden eğitimler takip edilecektir.	2022/1	2022/2

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
19	2022 Yılı Teknik Destek Programı	Ajans Destekleri	1,2	Teknik Destek Programı, Çocuklar ve Gençler Sonuç Odaklı programın amaç ve önceliklerine uygun hususlarda yerel yönetimler başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının ve bölgedeki sivil toplum kuruluşlarının yerel ve bölgesel kalkınmaya katkısı olacak ve kapasite geliştirici eğitim desteklerini içermektedir.	2022/1	2022/2
20	2020 Yılı Fizibilite Desteği	Ajans Destekleri	1,2	2020 yılında başlatılan ve uygulaması devam eden projeler edilecektir.	2020/2	2022/2
21	2021 Yılı Fizibilite Desteği	Ajans Destekleri	1,2	2021 yılında başlatılan ve uygulaması devam eden projeler edilecektir.	2021/2	2022/2
22	2022 Yılı Fizibilite Desteği	Ajans Destekleri	1,2	Çocuklar ve Gençler Sonuç Odaklı Programın amaç ve önceliklerine uygun hususlarda yerel yönetimler başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının ve bölgedeki sivil toplum kuruluşlarının yerel ve bölgesel kalkınmaya katkısı olacak ve yenilikçi ve modern model ve uygulamaların geliştirilmesi için fizibilite desteği uygulanacaktır.	2022/1	2023/1
23	Hazır Giyim Sektöründe Çalışan Kadınlar İçin Kreş Projesi, SOGEP 2020	SOGEP	1	Diyarbakır Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde kurulması planlanan kreş ile kadınların çocuk bakım yükümlülüklerinin kolaylaştırılması, çocuk bakımlarının desteklenmesi, bu sayede kadınların istihdama katılımlarının sağlanması hedeflenmektedir.	2020/2	2022/1
24	Bismil Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi, SOGEP 2020	SOGEP	1,2	Proje ile Diyarbakır ili Bismil İlçesinde Özel Eğitim Mesleki Eğitim merkezi kurulması planlanmaktadır. Bu sayede hafif düzey engelli gençlerin meslek edindirilmesine katkı sunulacaktır.	2020/2	2022/1
25	Kütüphaneler ile Hayata Tutunuyorum Projesi, SOGEP 2020	SOGEP	1	Proje ile, Diyarbakır'da 11 kütüphane bünyesinde kurulması planlanan Kitap Kafe, Gençlik Çalışmaları Merkezi, Kuran kursu, Diyanet 4-6 yaş Kuran Kursu, Spor Salonu, Oyun Alanları gibi aktivite üniteleri ile dezavantajlı gruplara sunulan hizmetlerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.	2020/2	2022/1

İKY Kodu	Bileşen Adı	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ	BTŞ
26	Engelli Koordinasyon Merkezinde Eğitim ve Üretimde Kapasite Geliştirme Projesi, SOGEP 2020	SOGEP	1,2	Şanlıurfa ilinde uygulanacak bu proje ile Engelli koordinasyon merkezinin altyapısının iyileştirilerek el işçiliği ile seri üretime geçişin sağlanması ve yeni atölyeler kurularak üretilen ürünlerin satışı ile dezavantajlı gruplara gelir oluşturulması hedeflenmektedir.	2020/2	2022/1
27	Şanlıurfa Üstün Zekâlılar ve Yetenekliler Eğitim Merkezi Projesi (SOGEP 2021)	SOGEP	1, 2	Proje ile, Şanlıurfa'da 4-6 yaş grubunda yer alan üstün zekâlı ve yetenekli çocukların nitelikli bir okul öncesi eğitimi alarak fen ve sanat alanlarında ilerleyerek ilin yerel kalkınmasına ve ülkenin gelişimine katkıda bulunmalarını sağlamak amaçlanmıştır.	2021/2	2022/2
28	Özel Gereksinimli Bireylere Gündüzlü Bakım Merkezi "Mola Evi" Projesi (SOGEP 2021)	SOGEP	1, 2	Proje ile, Diyarbakır ilinde ikamet eden hafif ve orta düzey zihinsel engelli bireye sahip ailelerin kısmi zamanlı veya günübirlik yaş ve engel durumlarına uygun destek eğitimleriyle birlikte sosyal ve kültürel yaşama uyumları ve psikolojik olarak kendilerini rahat hissetmelerine katkı sağlamak amacıyla Gündüzlü Bakım Merkezi "Mola Evi" kurulması amaçlanmıştır.	2021/2	2022/2
29	Kadın Külliyesi Projesi	SOGEP	1,2	Ergani Belediyesi'nin yürütücüsü olduğu proje ile, genç kadın nüfusun sosyal hayata katılım, mesleki eğitim ve kültürel gelişim ihtiyaçlarının giderilmesi için Kadın Külliyesi kurulacaktır.	2021/2	2022/2

b. İzleme ve Değerlendirme

Çocuklar ve Gençler Sonuç Odaklı Programının izleme ve değerlendirmesi Diyarbakır ve Şanlıurfa'daki Büyükşehir Belediyelerinin ilgili daire başkanlıkları ile eğitim, spor, kültür sektörlerinden kurum/kuruluşların ilgili personellerinin katılımıyla 6 aylık periyotlarla gerçekleşen Bölge Planı İzleme ve Koordinasyon komisyon toplantılarında Ajans Genel Sekreteri başkanlığında;

- Her iki ilin Büyükşehir Belediyelerinin İmar Daire Başkanlığı
- Her iki ilin Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı,
- Dicle ve Harran Üniversiteleri tarafından belirlenen birer üye,
- Her iki ilin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünden birer üye,

- Her iki ilin Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri,
 - Her iki ilin İl Milli Eğitim Müdürleri veya belirleyecekleri yetkililer,
 - Her iki ilin Gençlik ve Spor Hizmetleri Müdürleri veya belirleyecekleri yetkililer,
- olmak üzere SOP Yönetim Komitesi toplanacaktır.

Altışar aylık dönemlerde gerçekleşen Bölge Planı İzleme ve Koordinasyon Komisyonlarından “**Kentleşme ve Yaşam Kalitesi Komisyonu**” ile “**Beşerî Gelişme ve Sosyal Sermaye Komisyonu**” toplantıları SOP Yönetim Komitesi toplantısı olarak işlevlendirilecek, programın ilerlemesi, varsa yaşanan sıkıntılar ve bunlara dair çözüm önerileri ortaya konacaktır. Talep edilmesi halinde ilgili komisyonlarda bulunmayan kurum ve kuruluş üyeleri de davet edilebilecektir.

İlgili komisyon üyelerinden oluşan SOP Yönetim Komitesi tarafından 6 aylık dönemlerde Sonuç Odaklı Program ilerleme raporlarının hazırlanması, akabinde izleme ve değerlendirmenin yapılması ve tespitler doğrultusunda gerekli görülürse Sonuç Odaklı Program’da revizyonlar yapılması planlanmaktadır.

2.3 Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma Sonuç Odaklı Programı

a. Amaç

Bölgemizin stratejik sektörleri arasında yer alan, hızlı büyüme potansiyeline sahip, aynı zamanda hızlı istihdam artışı sağlayabilecek turizmin bölgesel ölçekte markalaşma, tanıtım ve pazarlanması ile bölgesel kalkınmanın hızlandırılması amaçlanmaktadır.

Özel Amaç 1: Mezopotamya turizm destinasyonunun küresel ölçekte markalaşma, tanıtım ve pazarlama çalışmalarının yapılması,

Özel Amaç 2: Doğal, tarihi ve kültürel değerlerin koruma kullanma dengesi gözetilerek turizme kazandırılması,

Özel Amaç 3: Çeşitli tematik turizm rotalarının geliştirilmesi,

Özel Amaç 4: Stratejik sektörlerden kültür ve turizm sektörlerinde kurumsallaşma ve hizmet kalitesinin artırılması.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi, insanlık tarihinin gelişiminde ilklere ev sahipliği yapmış, Bereketli Hilal diye adlandırılan bölgenin kuzeyini oluşturan Yukarı Mezopotamya Havzasıdır. Kültürel miras bakımından çok zengin olan bölgemiz, küresel ölçekte eşsiz değerlere ve özgünlüklere sahiptir. Dünyada artan turizm ve seyahat harcaması trendleri düşünüldüğünde bölgenin istenen payı alamadığı görülmektedir. Bu doğrultuda, GAP Bölge Kalkınma İdaresi 2014 yılı eylül ayında bölge turizminin geliştirilmesi, tanıtımı, markalaşması için uzun soluklu bir proje başlatmıştır. GAP Bölgesi Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi bütüncül bir yaklaşımla 9 GAP ilini (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak) kapsayan bölgeyi tek bir isimle markalaştırıp, önemli bir sürdürülebilir turizm destinasyonu yapmayı amaçlamaktadır. Bu amaç kapsamında belirlenen "MEZOPOTAMYA/MESOPOTAMIA" markasının tüm bölgeyi kapsamayı, bölgenin tüm tarih, kültür, doğa, inanç, dil, folklor, gastronomi öğelerini içerecek biçimde ulusal ve uluslararası arenada tanıtımı ile bölgenin markalaşması sağlanacaktır.

Proje kapsamında GAP Bölge Kalkınma İdaresi bölgede bulunan bütün turizm cazibe merkezlerinin ve faaliyetlerinin envanterini çıkarmış, illerin kültürel miras ve turizm alanlarını dijital ortamda haritalamış, bölge ölçeğinde daha cazip ve güçlü alternatif varış noktaları, yeni turizm türleri, turizm gelişme bölgeleri/koridorları ve rotalarının bütüncül bir yaklaşımla yer aldığı Mezopotamya Travel web sitesi ve interaktif uygulamalarını hizmete sunmuştur.

2019 yılı mayıs ayında Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından Kalkınma Ajansları Eşleştirme Programı başlatılmıştır. Kalkınma Ajansları Eşleştirme Programı belirli sektör ve temalarda çalışmalarını bulunan veya çalışma yapmayı amaçlayan ajansların birbirleriyle eşleştirilerek ajanslar arasında iyi uygulamaların yaygınlaştırılması, başarısız uygulamalardan edinilen derslerin paylaşılması ve yeni fikirler ile ortak projelerin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda, GAP Bölgesinde bulunan Karacadağ Kalkınma Ajansı, Dicle Kalkınma Ajansı ve İpekyolu Kalkınma Ajansı ile GAP BKİ turizm sektörü temasıyla eşleştirilmiştir.

Bu gelişmelere paralel olarak 2020 yılında Mezopotamya Turizm Destinasyonu için bölgede çalışan TRC Bölgesi Kalkınma Ajanslarının GAP BKİ ile iş birliği içinde ortak bir “Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma Sonuç Odaklı Programı” hazırlaması kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda, İpekyolu Kalkınma Ajansı tarafından 75 sorudan oluşan online bir anket hazırlanarak uygulanmış ve elde edilen veriler Sonuç Odaklı Programa altlık oluşturmuştur.

Yukarı Mezopotamya havzasının orta kısmında konumlanan Diyarbakır ve Şanlıurfa illeri tarih öncesi devirlerden günümüze kadar sürekli olarak yerleşim ve ticaret merkezlerine ev sahipliği yapmış, insanlığın kültürel gelişimine ve önemli uygarlıkların ortaya çıkmasına sahne olmuştur.

Şanlıurfa’da bulunan dünyanın bilinen en eski tapınağı olan Göbeklitepe (MÖ 10.000), Diyarbakır’da bulunan Körtik Tepe (MÖ 10.400), Çayönü (MÖ 8.000) gibi dünya mirası değerlerine sahip bölge çok sayıda kültür varlığına sahiptir. Diyarbakır’da 348 adet sit alanı, Şanlıurfa’da 831 olmak üzere TRC2 Bölgesi’nde 1.179 adet sit alanı bulunmaktadır. Şanlıurfa ili sit alanları sayısı bakımından Türkiye’nin 81 ili içinde 5. sıradadır. Diyarbakır tarihi kent merkezini içine alan Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçesi kültürel peyzaj alanı 4 Temmuz 2015 tarihinde UNESCO Dünya Kültür Mirası listesine alınmıştır. Tarihin yeniden yorumlanmasına yol açan ve uluslararası arenada büyük yankı uyandıran Göbeklitepe 2018 yılı Temmuz ayı içerisinde UNESCO Dünya Kültür Mirası listesine alınmıştır. Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 2019 yılı Göbeklitepe Yılı olarak ilan edilmiştir. Bun ilaveten Şanlıurfa Karahantepe’de son dönemde ortaya çıkan bulgular tekrar tüm dünyanın ilgisini bölgemize çekmiştir.

TRC2 Diyarbakır-Şanlıurfa Bölgesi, Türkiye’deki 26 İBBS Düzey 2 Bölgesi içinde en fazla kültür mirası ögesi bulunduran Bölgelerin başında gelmektedir. Geçici listede bulunan “Malabadi Köprüsü”nün ve “Zerzevan Kalesi ve Mithras Tapınağı”nın UNESCO Dünya Kültür

Miras Listesine alınması durumunda, Bölgemiz en fazla dünya kültür mirasına sahip Düzey 2 bölgesi olacaktır. Bölgemizin sahip olduğu eşsiz kültürel miras, koruma kullanma dengesi ilkesi ışığında, işsizliğin, yoksulluğun ve göçün oldukça yüksek olduğu Diyarbakır ve Şanlıurfa illeri için büyük bir fırsat ve turizm potansiyeli barındırmaktadır.

TRC2 Diyarbakır-Şanlıurfa Bölgesi Bölge Planında (2014-2023), zengin kültürel mirasa sahip olan bölgemizin kalkınması için turizm “*stratejik hizmet sektörü*” olarak belirlenmiştir. Bölge Planının “Ekonomik Büyüme ve Kentsel Ekonomiler” gelişme ekseninde “**Bölge Ekonomisinde Turizm Sektörünün Payının Artırılması**” hedefi doğrultusunda yatırım kararları geliştirilmiştir. Bunun yanında “Yaşam Kalitesi ve Mekânsal Organizasyon” gelişme ekseninde farklı ölçek ve gelişme potansiyeline sahip yerleşim grupları için farklı politikalar ve yatırım kararları oluşturulmuştur.

Ajansımız tarafından 2010-2019 döneminde, turizm sektörü kesintisiz olarak mali destekler, teknik destekler, koordinasyon, kurumlar arası iş birliği, tanıtım ve markalaşma gibi birçok araç ile desteklenmiştir. Geldiğimiz noktada turizm altyapısı görece iyi bir duruma gelmiş, bölgemizde gerek konaklama hizmetleri gerekse de yiyecek-içecek hizmetleri sektörü oldukça gelişmiştir. Aşağıda 2014-2023 dönemini kapsayan Bölge Planının 2023 hedefleri ve 2018 ve 2019 yılı gerçekleştirmeleri yer almaktadır.

Tablo 75-TRC2 Diyarbakır- Şanlıurfa Bölgesi Bölge Planı, Bölgesel Hedef Gerçekleşmeleri

Performans Göstergesi	Başlangıç Değeri	Yılı	Doğrulama Kaynağı	2023 Yılı Hedefi	2019 Yılı Gerçekleşme Durumu*	2021 Yılı Gerçekleşme Durumu**
Gelen Turist Sayısı	346.793	2011	Kültür ve Turizm Bakanlığı	2.000.000	1.164.041	951.554
Konaklama Tesisi Sayısı	110	2011	Kültür ve Turizm Bakanlığı	350	141	154
Ortalama Kalış Süresi (gün)	1,4	2011	Kültür ve Turizm Bakanlığı	2,3	1,6	1,6
Yatak Sayısı	9.741	2011	Kültür ve Turizm Bakanlığı	30.000	12.919	12.671

* Pandemi nedeniyle 2020 yılında tüm dünyada olduğu gibi bölgemizde de turizm rakamlarında ciddi bir daralma yaşanmıştır. Bu nedenle 2020 yılı verileri eklenmemiştir.

**Ocak-Kasım 2021 istatistiklerinden derlenmiştir.

Bölgemizin 2015 yılından günümüze turizm istatistiklerindeki değişimler aşağıdaki tabloda görülmektedir

Tablo 76- Diyarbakır ve Şanlıurfa Turizm İşletme ve Belediye Belgeli Tesislere Geliş Sayısı, Geceleme Sayısı, Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranları

		Şanlıurfa			Diyarbakır		
Tesislere Geliş Sayısı		Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2015		24 143	250 520	274 663	81 175	343 161	424 336
2016		17 843	244 200	262 043	20 133	268 302	288 435
2017		20 005	386 684	406 689	11 884	290 339	302 223
2018		63 453	461 430	524 883	23 709	397 996	421 705
2019		24 074	603 271	627 345	41 961	494 735	536 696
2021 (Ocak-Kasım)		22 552	436 382	458 934	24 223	468 397	492 620
Geceleme Sayısı		Şanlıurfa			Diyarbakır		
2015		44 459	388 165	432 624	120 286	535 599	655 885
2016		35 105	414 221	449 326	32 369	405 034	437 403
2017		37 213	667 302	704 515	20 142	465 057	485 199
2018		33 419	974 900	1 008 319	35 838	626 457	662 295
2019		39 758	1 017 575	1 057 333	61 624	750 917	812 541
2021 (Ocak-Kasım)		38 735	703 310	742 045	36 689	722 386	759 075
Ortalama Kalış Süresi		Şanlıurfa			Diyarbakır		
2015		1,84	1,55	1,58	1,48	1,56	1,55
2016		1,97	1,70	1,71	1,61	1,51	1,52
2017		1,83	1,73	1,74	2,28	1,64	1,65
2018		1,54	1,58	1,58	1,61	1,64	1,64
2019		1,66	1,67	1,67	1,45	1,59	1,58
2021 (Ocak-Kasım)		1,74	1,60	1,61	1,50	1,63	1,63
Doluluk Oranı		Şanlıurfa			Diyarbakır		
2015	A (%)	3,53	31,25	34,78	3,20	28,89	32,09
	B (%)	2,12	18,01	20,13	10,29	29,40	39,68
2016	A (%)	2,66	28,58	31,24	1,04	23,74	24,78
	B (%)	1,80	24,54	26,35	2,48	18,20	20,68
2017	A (%)	0,99	30,14	31,13	0,15	44,72	44,88
	B (%)	3,18	37,36	40,54	1,53	30,65	32,18
2018	A (%)	1	43,16	44,16	0,79	45,06	45,85
	B (%)	2,55	54,04	56,60	2,45	36,79	39,24

		Şanlıurfa			Diyarbakır		
2019	A (%)	1,30	43,21	44,51	1,25	44,99	46,25
	B (%)	2,66	50,09	52,75	1,30	43,21	44,51
2021 (Ocak- Kasım)	A (%)	1,21	29,23	30,44	0,59	44,37	44,95
	B (%)	2,78	35,55	57,95	2,25	36,61	38,85

Kaynak: KTB, 2022

TRC2 Bölgesi'nin sahip olduğu kültürel miras ve turizm potansiyeline karşın bölgeyi ziyaret eden turist sayısının düşük kalması, bu potansiyelin yeterince değerlendirilemediğini göstermektedir. Yerli ve yabancı ziyaretçi sayılarında TRC2 Bölgesi turizmden yeteri kadar pay alamamakta, Bölgeyi ziyaret eden yabancı turist sayısı düşük değerlerde kalmaktadır. Bölgede yerli ve yabancı turistlerin ortalama kalış süreleri Türkiye ortalamasının oldukça altındadır. Bölgeye gelen turistler, her iki ilin şehir merkezinde bulunan tarihi ve turistik yapıları ziyaret ederek kısa sürede bölge dışına çıkmaktadır. Bölgenin turizm altyapısının geliştirilmesi, tarihi ve kültürel zenginliğin restore edilmesi ve bölge yerleşmelerinin çekim gücünü artırması, turist sayılarını artıracak, kalış sürelerini uzatacak ve sektörün gelişimine katkı sağlayacaktır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Programın amacı, bölgenin “marka” değerini artırarak turizm sektörünü geliştirmek ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine ivme kazandırmaktır. Program sonucunda, TRC Bölgesi'nde kültür ve turizme yönelik yürütülen çalışmaların bütüncül ve bölgesel bir yaklaşımla ele alınarak yürütülmesini sağlamak, ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak, bölge ölçeğinde turizm çekim merkezleri oluşturmak, bölge turizmini çeşitlendirmek, bölgenin turizm gelirlerini artırmak ve yeni istihdam alanları oluşturmak amaçlanmaktadır.

Tablo 77- Program Düzeyi Performans Göstergeleri

S. N.	Performans Göstergeleri	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Bölgeye gelen turist sayısı	Kişi	2.000.000	KTB
2	Bölgeye çekilen turist sayısındaki artış (%)	Yüzde	%50	KTB
3	Bölge içerisinde tur güzergahlarına kazandırılan destinasyon sayısı	Adet	10	Tur Operatörleri
4	Bölgenin destinasyon olarak dahil edildiği tur sayısı	Adet	90	TURSAB
5	Tamamlanan turizm planı/ alan yönetim planı sayısı	Adet	3	Faaliyet Raporu

6	Destinasyonların geliştirilmesi için hazırlanan proje sayısı	Adet	15	İlerleme Raporu
7	Hazırlanan fizibilite raporu sayısı	Adet	10	Faaliyet Raporu
8	Tanıtım ve bilgilendirme elemanları vb. sayısı	Adet	50	İlerleme Raporu
9	İş birliği yapılan etkinlik sayısı	Adet	10	Faaliyet Raporu
10	Eğitim sayısı	Adet	100	Faaliyet Raporu
11	Eğitime katılan kişi sayısı	Kişi	1000	Alan Yönetim Dosyaları
12	Turizm belgeli konaklama tesisi	Adet	8	GAP BKİ
13	Turizm varış noktalarında geliştirilen yenilikçi uygulama sayısı	Adet	4	İlerleme Raporu
14	Katılım sağlanan yurt içi fuar sayısı	Adet	18	Fuar Raporu
15	Katılım sağlanan yurt dışı fuar sayısı	Adet	6	Fuar Raporu
16	Bölgeye getirilen acente sayısı	Adet	100	İlerleme Raporu
17	Bölgeye getirilen influencer sayısı	Adet	100	İlerleme Raporu
18	Hazırlanan tanıtım video film sayısı	Adet	5	GAP BKİ

d. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Zerzevan Kalesi ve Mithras Tapınağının Alan Yönetim Planı ve Başvuru Dosyasının Hazırlanması

Evrensel kültürel miras niteliği taşıyan Zerzevan Kalesi'nin Dünya Kültür Mirası Geçici Listesine dahil olması için 2019 yılında çalışmalara başlanmıştır. Bu kapsamda Ajansımız ve ilgili kurumlar arasında etkin iş birlikleri başlatılmıştır. Diyarbakır şehrinin kalkınması önünde işsizlikten sonra en büyük ikinci engel olarak belirlenen “olumsuz imaj sorunu ve tanıtım eksikliği” sorununa çözüm anlamında önemli bir fırsat olarak görülen “Zerzevan Kalesi ve Mithras Tapınağı” Ajansımızın başlattığı Dünya Kültür Mirası adaylık süreci neticesinde UNESCO Geçici Miras Listesine alınmıştır. Bu doğrultuda 2022 yılları içerisinde Alan Yönetim Planlarının yapılması ve asil adaylık dosyasının hazırlanması planlanmaktadır. Zerzevan Kalesi ve Mithras Tapınağı UNESCO süreçleri hususunda Ajansımız, Zerzevan Kalesi Kazı Başkanlığı, Diyarbakır Valiliği, UNESCO Türkiye Milli Komisyonu, ICOMOS ile Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında güçlü bir koordinasyon ve iş birliği tesis edilmiş durumdadır.

Karahantepe-Şuayp Şehri Rotasında Mimari Tasarım ve Uygulama Projelerinin Geliştirilmesi

Mezopotamya Markasının Tanıtılması amacıyla GAP BKİ tarafından hazırlanan tematik turizm rotalarından “Dev Taşların Gizemi” rotası üstünde bulunan Karahantepe- Bazda Mağaraları- Han-el Barrur- Soğmatar- Şuayp Şehri destinasyonları, Şanlıurfa merkez, Harran ve Viranşehir ilçelerinin kesiştiği geniş bir bölgede yer alan 5 farklı arkeolojik alandır. Yapılacak çalışma ile destinasyonlar bütüncül olarak ele alınacak, ihtiyaç duyulan fonksiyonların belirlenmesi ve altyapı eksikliklerinin tamamlanmasına yönelik projelendirme işlemleri yapılacaktır.

Tablo 78- Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Zerzevan Kalesi ve Mithras Tapınağının Alan Yönetim Planı ve Başvuru Dosyasının Hazırlanması	Karacadağ KA, Dicle Üniversitesi, Kazı Başkanlığı	01/01/22-31/12/22
Karahantepe-Şuayp Şehri Rotasında Mimari Tasarım ve Uygulama Projelerinin Geliştirilmesi	ŞBB, Karacadağ KA, Turizm Paydaşları, GAP BKİ,	01/01/22-31/12/22

Halfeti Savaşan ve Çekem Köyleri Fonksiyon Kazandırma ve 1. Etap Restorasyon ve Restitüsyon Proje Hazırlama İşi

Şanlıurfa’da yeni çekim merkezlerinden birisi olarak belirlenen Halfeti ilçesinin Savaşan ve Çekem köylerinde turizm altyapılarına esas projeler hazırlanması planlanmaktadır. Çalışma ile ilçelerin spesifik turizm değerlerinin ilin toplam turizm gelirlerine katkı sunacak hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Yapılacak çalışma ile bu köylerde bulunan eski yapıların tamamı ile ilgili işlevlendirme çalışmaları yapılacaktır. Yapılacak çalışma neticesinde yapıların bir kısmına, öngörülen fonksiyona uygun şekilde mimari restitüsyon ve restorasyon projeleri hazırlanacaktır.

Tablo 79- Halfeti Savaşan ve Çekem Köyleri Fonksiyon Kazandırma ve 1. Etap Restorasyon ve Restitüsyon Proje Hazırlama İşi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
---------------------	------------------	---------------

Halfeti Savaşan ve Çekem Köyleri Fonksiyon Kazandırma ve 1. Etap Restorasyon ve Restitüsyon Proje Hazırlama İşi	Şanlıurfa YDO, PPKB	01/01/21- 31/12/22
---	------------------------	-----------------------

ii. İş birliği ve Koordinasyon

TRC2 Bölgesi Bölge Planı İzleme ve Koordinasyon Komisyonları: Diyarbakır Kültürel Miras, Turizm ve İmaj Komisyonu Çalışmaları

Bölge Planında turizm sektörü Bölgemizin stratejik hizmet sektörleri arasında ele alınmakta olup, “Ekonomik Büyüme ve Kentsel Ekonomiler” gelişme ekseninde “Bölge Ekonomisinde Turizm Sektörünün Payının Artırılması”na dair politika ve yatırım kararları geliştirilmiştir. Bunun yanında “Yaşam Kalitesi ve Mekansal Organizasyon” gelişme ekseninde farklı ölçek ve gelişme potansiyeline sahip yerleşim grupları için farklı politikalar ve yatırım kararları oluşturulmuştur. Bölge planında bu iki bölüm altındaki politikaların gerçekleştirilmesi ve ilgili yatırım kararları, “Kültürel Miras, Turizm ve İmaj Komisyonu” çalışmaları ile ele alınmaktadır. İlgili komisyon çalışmalarında politikaların uygulanması ve yatırımların hayata geçirilmesi noktasında yerelde uygulanabilecek faaliyet ve eylemlerin ilgili kurumların iş birliği ve koordinasyonu ile sağlanması hedeflenmektedir.

Kültürel Mirasın Tanıtılması ve Geliştirilmesi için Yaratıcı Endüstriler ve Dijital Teknolojilerin Kullanılması

On binlerce yıllık kültürel birikime sahip olan bölgemiz, evrensel nitelikte kabul gören oldukça zengin kültür mirasına sahiptir. Bu potansiyel, bölgede katma değer artırılması ve turizm sektörünün geliştirilmesi ile bölgemizin kalkınması için büyük bir fırsat teşkil etmektedir. Bu kapsamda, bölgemizde dijital teknolojiler ve yaratıcı çözümler kullanılarak pilot projelerin hayata geçirilmesi, bu sayede kültür ekonomisinin inşasına öncülük edilmesi planlanmaktadır.

Mezopotamya Kurtalan Ekspresi Turizm Destinasyon Geliştirme Çalışmaları

Kurtalan Tren Garı (Siirt), ülkemiz demiryolu hattının Güneydoğu’daki iki ucundan biri olup Ankara-Kurtalan arasında haftanın beş günü Güney Kurtalan Ekspresi adıyla tren seferleri düzenlenmektedir. Aynı zamanda yetmişli yıllarda ülkemizdeki bir müzik grubuna adını veren bu hattın bir turizm destinasyonu olarak değerlendirilebileceği, bölgeler arası turizm köprülerinin geliştirilmesine katkı sağlayabileceği, destinasyon üzerindeki noktaların ve geçtiği illerin gelişimine; ekonomik, güvenli ve biraz da nostaljik olan tren yolu ulaşımının etkin kullanımına katkı yapacağı değerlendirilmektedir. Bu amaçla 28 Eylül 2021 tarihinde ekspres hattı üzerinde

bulunan DİKA, Orta Anadolu Kalkınma Ajansı ve Fırat Kalkınma Ajansı bu çerçevede bir proje geliştirme toplantısı gerçekleştirmiş ve projenin geliştirilmesine yönelik çalışmaların devam ettirilmesine, bu konuda Devlet Demiryolları (TCDD) başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği çalışmalarının yürütülmesine karar verilmiştir. Rota ile ilgili tanıtım filmlerin çekilmesi, sosyal medya fenomenleri vasıtasıyla bu destinasyonun tanıtımı, rota üzerindeki il, ilçeler ve/veya Kurtalan Kaymakamlığı ev sahipliğinde bu rotaya dikkati çeken bir etkinliğin organize edilmesi planlanmaktadır.

Tablo 80- İş Birliği ve Koordinasyon Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu	İş birliği Yapılan Kurum	Süresi
Diyarbakır Kültürel Miras, Turizm ve İmaj Komisyonu Çalışmaları	Karacadağ KA	DBB, DTSO, DKTM, KVKK, DÜ, STK'lar	01/01/21-31/12/22
Kültürel Mirasın Tanıtılması ve Geliştirilmesi için Yaratıcı Endüstriler ve Dijital Teknolojilerin Kullanılması	Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası, Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası	KTB, İl Müdürlükleri, DBB, ŞBB, DTSO, ŞUTSO	01/01/21-31/12/22
Mezopotamya Kurtalan Ekspresi Turizm Destinasyon Geliştirme Çalışmaları	Orta Anadolu Kalkınma Ajansı Fırat Kalkınma Ajansı Dicle Kalkınma Ajansı	DİKA, Orta Anadolu Kalkınma Ajansı ve Fırat Kalkınma Ajansı	01/01/21-31/12/22

Turizm Sektörü İş Birliği Geliştirme Faaliyetleri

Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında Ajansımızın başarıyla tamamladığı “Şanlıurfa’da Tarih Yeniden Canlanıyor” projesinin somut çıktısı olarak, kamu, özel sektör ve STK ortaklığında bir yönetim modeli oluşturulmuş ve Şanlıurfa’daki turizm faaliyetlerini tek elden yürütecek Turizm A.Ş. çalışmalarına başlamıştır. Turizm A.Ş. Şanlıurfa ilinin 2022 yılında İslam Dünyası başkenti olabilmesine yönelik çalışmaları başlatmıştır. Bu önemli çalışmada Ajansımızın da ilgili paydaşlarla bir dizi çalışma yürütmesi planlanmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 2019 yılının Göbeklitepe Yılı ilan edilmesi sayesinde bölgede turizm aktivitelerinde önemli bir ivme yakalanmıştır. Benzer şekilde bölgemizin tanıtımına doğrudan katkı sunması amacıyla 2022 veya 2023 yılının Zerzevan Kalesi Yılı İlan edilmesi için çeşitli iş birliklerinin yapılması planlanmaktadır.

Tablo 81- Turizm Sektörü İş Birlikleri Geliştirme Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
Zerzevan Kalesi Yılı İlan Edilmesi Çalışmaları	DYDO, Diyarbakır Valiliği, DBB, İl Kültür Turizm Müdürlüğü	01/01/21-31/12/22

iii. Kapasite Geliştirme

TRC2 Bölgesi Turizm Paydaşları Yönetim Danışmanlığı

Ajansımız 2022 yılı içerisinde Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP kapsamında bölgesel ihtiyaçlarla bağlantılı olarak turizm işletmeleri ve acenteler başta olmak üzere turizm aktörlerinin yönetim ve işletme uygulamalarının iyileştirilmesi, organizasyon kabiliyetlerinin artırılması, kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesini sağlamak amacıyla aşağıda belirtilen konularda bir dizi eğitim verilmesi ve çalışma yapılması planlanmaktadır.

- Turizm Yazılım Programları Eğitimleri: Bu kapsamda Diyarbakır'daki otellerde hizmet vermekte olan personele yönelik Opera, MC, Micros gibi programlara yönelik eğitimlerin verilmesi planlanmaktadır. Bu programlar sayesinde gelen misafirlerin kayıtlarının tutulması, maliyetlerin hesaplanması, müşteri memnuniyetinin artırılması ve hizmetin ilgilisi tarafından yönetilebilmesi sağlanacaktır. Toplamda 10 otelden 30 katılımcıya 3 ayrı eğitim verilecektir.
- Tur Programlama Eğitimi: turlar düzenlenmeden önce turun süresi, gezilecek yerler, gezilecek yerlerde geçirilecek sürenin tahmini, gezi programındaki sigortaların yapılması gibi tur programlama için gerekli olan kritik başlıklarda toplam 30 tur operatörüne tur programlama eğitimi verilmesi planlanmaktadır.
- Sosyal Medya ve Dijital Kanalların Kullanımı Eğitimi: Sosyal medyanın ve dijital kanalların yaygın olarak kullanıldığı turizm sektöründe gezi programları hazırlık, pazarlama ve satış faaliyetlerine katkı sunacak şekilde toplam 20 tur operatörüne sosyal medya ve dijital kanalların etkin kullanımı için eğitimler verilmesi planlanmaktadır.
- Pilot Danışmanlık/Mentörlük Hizmeti: Bölgede faaliyet göstermekte olan ancak farklı nedenlerle kurumsallaşamamış belli doluluk oranlarının üzerine çıkamamış otellere yönelik kapsamlı bir mentörlük ve danışmanlık çalışması başlatılması planlanmaktadır. Bu çalışmadan elde diledik çıktılar doğrultusunda önümüzdeki dönemde diğer aktif otellere yönelik de müdahale araçları geliştirilmiş olacaktır.

- Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından UNDP ve Kalkınma Ajansları iş birliğinde yürütülen Covid-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi kapsamında, bölgemiz için seçilen turizm sektöründeki işletmelere, KOBİ Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri sağlanacak ve birebir danışmanlık verilecektir.

Tablo 82- TRC2 Bölgesi Turizm Paydaşları Yönetim Danışmanlığı

Faaliyet Adı*	Sorumlu	Süresi
Turizm Yazılım Programları Eğitimleri	Karacadağ KA, DYDO, PPKB	01/01/21- 31/12/22
Tur Programlama Eğitimi	Karacadağ KA, DYDO, PPKB	01/01/21- 31/12/22
Sosyal Medya ve Dijital Kanalların Kullanımı Eğitimi	Karacadağ KA, DYDO, PPKB	01/01/21- 31/12/22
Pilot Danışmanlık/Mentörlük Hizmeti	Karacadağ KA, DYDO, PPKB	01/01/21- 31/12/22

*Yukarıdaki tabloda pilot danışmanlık/mentörlük hizmeti kalemi dışındaki faaliyetlerin öncelikli olarak Teknik Destek Programı kapsamında verilmesi planlanmaktadır.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Diyarbakır İli İçin İmaj Yönetimi ve Marka Algısı Çalışmaları

Bölge dışından yatırım, nitelikli işgücü ve turist çekmede karşılaşılan en büyük sorun özellikle Diyarbakır için olumsuz imaj sorunudur. Diyarbakır ilinin olumsuz imaj sorunu, ilin cazibe merkezi olabilmesi, yatırım çekmesi ve turizm sektörünün gelişmesi açısından engel teşkil etmektedir. Bu sorunun temel nedeni; özellikle ulusal basında bölgenin yanlış tanıtılması ve kamuoyunda bölge içinde var olmayan bir güvenlik sorunu algısının oluşturulmasıdır. Bölgenin köklü kültürü, doğal kaynakları ve sosyo-ekonomik potansiyellerine rağmen, il etkili bir şekilde tanıtılmamakta ve bunun neticesinde bölgeye gelen turist sayısı da düşük seviyelerde kalmaktadır. Bu sorunu giderme adına önceki yıllarda başlatılan çalışmaları destekleyici olacak şekilde yeni çalışmaların yapılması planlanmaktadır.

Tablo 83- Diyarbakır İli İçin İmaj Yönetimi ve Marka Algısı Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
--------------	---------	--------

Diyarbakır İli İmaj Yönetimi ve Marka Algısı Çalışmaları	DYDO, PPKB	01/01/21- 31/12/22
--	---------------	-----------------------

Mezopotamya Markalaşma ve Tanıtım Çalışmaları

Bu bölümde GAP Bölge Kalkınma İdaresi ve TRC Bölgesi Kalkınma Ajanslarının 2022 yılında iş birliği içerisinde yapacakları çalışmalara yer verilmiştir. Genel yaklaşım MEZOPOTAMYA markasının tanıtımı olup bütçeler Ajanslar arasında eşit bir şekilde dağıtılmıştır.

GAP İdaresi ve TRC Bölgesi Ajansları, MEZOPOTAMYA markasının Likya, Kapadokya, Doğu Karadeniz veya İstanbul gibi bir turizm destinasyon markası olarak bilinmesi için çalışmalar yürütmeyi hedeflemektedir. Marka sadece bölgeyi ve bölgenin sahip olduğu tarih, kültür, doğa, inanç unsurlarını öne çıkaracak şekilde planlanmıştır.

Mezopotamya Destinasyonu Tanıtım Çalışmaları

Yurtiçi ve yurtdışında gazete, dergi, TV, internet ve billboardlarda Mezopotamya destinasyonu tanıtımı çalışmaları

Mezopotamya ismi dünyada medeniyetin beşiği olarak kabul görmüş tarihi bir isim olmasına rağmen turizm destinasyonu ve markası olarak tanıtımı yapılmamıştır. Turizm destinasyonu olarak hafızalarda yer alabilmesi için tanıtım çalışmaları yapılması gerekmektedir. Bu maksatla yurtiçi ve yurtdışında internet sitelerinde ve billboardlarda Mezopotamya Destinasyonu tanıtım çalışmaları yapılacaktır. Bu kapsamda, GAP Bölge Kalkınma İdaresi koordinasyonunda yürütülen GAP Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesiyle ortaya konan Stratejik İletişim Eylem Planı çerçevesinde Mezopotamya markası, kurumsal kimliği, hikâyesi 'destansı topraklar' sloganıyla uluslararası düzeyde bir lansman (başlangıç) etkinliği ile 2021 yılında tanıtılmıştır. Hem ulusal hem de uluslararası düzeyde ses getirecek tanıtım çalışmaları 2022 yılında GAP BKİ ve TRC ajansları birlikte gerçekleştirilecektir. Bu doğrultuda, İstanbul, İzmir ve Ankara gibi şehirlerde billboardlara reklam verilecek, İstanbul, İzmir, Antalya ve Ankara gibi dış hatlar terminali bulunan havalimanlarında güvenlik bölümlerinde bulunan ve eşya konulan kutuların içerisine Mezopotamya temalı reklamlar yerleştirilecektir. Ayrıca TURSAB ile görüşülerek hem TURSAB'ın hem de büyük tur operatörlerinin web sitelerine reklam verilecektir. Bunun yanı

sıra bölgenin tanıtımının yapılması amacıyla mayıs ayında infleuncer, videography ve fotoğraf sanatçıları bölgeye davet edilecektir. Bu faaliyet sırasında elde edilecek içerikler ajanslar tarafından tanıtım amacıyla kullanılacaktır.

Mezopotamya markasının etkin tanıtımı amacıyla açılan (@gomesopotomia) sosyal medya hesaplarının daha çok kullanıcıya erişmesine yönelik ilgili platform üzerinden (Instagram, Facebook, Twitter) yıl boyunca aylık olarak reklam paketleri alınacaktır. Reklam paketi bedelleri yıllık dönemler halinde paylaşılacaktır.

Ülkemizde kültür turizmi açısından İstanbul'dan sonra en önemli destinasyon Kapadokya'dır. Üç milyona ulaşan yerli ve yabancı turist sayısıyla özellikle Uzakdoğu'dan gelen kültür turları için istikrarlı bir seyir izlemektedir. Günümüzde yüksek potansiyel barındırır da kültür turizmi açısından çıkış yapmak ve bilinir bir destinasyona dönüşmek pahalı ve zaman alıcı bir süreçtir. Bu süreçte ülkemizde yer alan önemli turizmi- destinasyonları ile iş birliği yapmanın destinasyon tanıtımına ivme kazandırması öngörülmektedir. Kapadokya ile birlikte ülkemizi ziyaret eden yabancı turistlerin en fazla giriş yaptığı İstanbul, Antalya ve İzmir'de yer alan havaalanları, büyük oteller ve acenteler üzerinden iç bağlantılar kurmak suretiyle Mezopotamya turlarının özendirilmesi ve buralara gelen hazır kitlelere bölgenin tanıtılması büyük önem arz etmektedir. Havayolu firmaları ile iş birliğine gidilerek İstanbul dışında Muğla ve Antalya'dan bölgemize direk uçuşları içeren tur paketlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir. Bununla birlikte, haziran ayında Antalya Otelciler Birliği, Antalya Tanıtım ve Turizm Geliştirme A.Ş., Antalya Rehberler Odası ve Antalya'da şubesi bulunan ulusal ve uluslararası acentelerle görüşülerek bölgenin tanıtım materyalleri otellere ve acentelere verilecektir. Ayrıca hem Antalya hem Kapadokya'da tur otobüslerinin giydirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Yurtdışı, yurtiçi tur operatörleri, acenteler, turizm destinasyon tanıtım ve pazarlaması yapan kurum ve kuruluşlar ile personelinin Mezopotamya destinasyonu ile sunulan hizmetlere aşina kılmak için yurtiçi ve yurtdışı turizm acenteleri bölgede ağırlanacak, tanıtım turları (fam trip) düzenlenerek acentelerin ve operatörlerin hizmet sağladıkları müşterilerine Mezopotamya turlarını alternatif olarak sunmaları sağlanacaktır. Bu kapsamda, hedef pazar olarak belirlenen Balkan ülkelerinde ve Ukrayna'da yer alan turizm acentelerine yönelik olarak mayıs-haziran ve eylül-ekim tanıtım turları düzenlenecektir. Bunun yanı sıra TURSAB ile gerçekleştirilen görüşmelerde yetkililer, Almanya ve İtalya'da yer alan acentelerle görüştiklerini ve bölgeye davet edeceklerini ilemişlerdir. Bu doğrultuda, yukarıda belirtilen tarih aralıklarında bu iki ülkenin turizm acenteleri için de tanıtım turları düzenlenecektir. Mezopotamya Future of

Luxury konsepti altında eylül ayında Avrupa'nın en saygın yaklaşık 100 tur operatörünün katılacağı ve sonucunda somut çıktılar elde edilmesi beklenen 3 günlük konferans ve fam trip düzenlenecektir. Konferanslar üç ayrı ilde gerçekleştirilecek olup bununla birlikte saha ziyaretleri yapılacaktır. Faaliyetin pandemi koşullarına bağlı olarak mayıs ya da ekim ayında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Belirtilen bu çalışmalar, imzalanan protokol doğrultusunda TGA ile birlikte gerçekleştirilecektir.

Diğer taraftan, yukarıda belirtilen faaliyetlerin yanı sıra bir de rota çalışması yapılması planlanmaktadır. Kadim Mezopotamya aynı zamanda kadim kokuların da merkezi olarak kabul edilebilir. Son dönemde Harran'da ortaya çıkan bulgular bunu destekler niteliktedir. Bu kapsamda özel bir koku rotasının geliştirilmesi planlanmaktadır.

Tablo 84 Mezopotamya Destinasyonu Tanıtım Çalışmaları

Faaliyet Adı	İş Birliği	Zaman Planı	Uygulama Yeri
Mezopotamya Destinasyonu Tanıtım Çalışmaları	GAP BKİ TRC Ajansları	2. çeyrek	TRC Bölgesi
Gomesopotomia sosyal medya hesaplarının takipçi sayısının artırılmasına yönelik Reklam Çalışmaları	GAP BKİ TRC Ajansları	Yıl boyu	TRC Bölgesi
Ülkemizdeki diğer turizm destinasyonları arasında kültür - turizm köprülerinin kurulması	GAP BKİ TRC Ajansları		TRC Bölgesi
Yurt içi ve yurt dışı turizm acentelerinin bölgede ağırlanması, tanıtım turlarının (fam trip) düzenlenmesi.	GAP BKİ TRC Ajansları	2. ve 3. çeyrek	TRC Bölgesi

Mezopotamya Future of Luxury	GAP BKİ TRC Ajansları	2. ve 3. Çeyrek	TRC Bölgesi
Mezopotamya Koku Rotası	GAP BKİ TRC Ajansları	2 ve 3. çeyrek	TRC Bölgesi

Turizm Eşleştirme Yönlendirme Grubu Koordinasyon Çalışmaları

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından başlatılan ‘Kalkınma Ajansları Eşleştirme Programı’ kapsamında Dicle KA, İpekyolu KA ve Karacadağ KA ile GAP BKİ arasında sonuç odaklı programa dönüştürülen program kapsamında 2021 yılında koordinasyon toplantıları düzenlenmiş olup bu kapsamda Mezopotamya Markası Lansman Toplantısı, Zerzevan Gökyüzü Gözlem Etkinliği, Masterchef Türkiye’nin Mezopotamya temalı Mardin bölümü iş birliği içerisinde gerçekleştirilmiştir. 2022 yılında da ortak turizm faaliyetleri ile muhtemel iş birliğine ilişkin koordinasyon çalışmalarına devam edilecektir.

Tablo 85 Turizm Eşleştirme Yönlendirme Grubu Koordinasyon Çalışmaları

Faaliyet Adı	İş Birliği	Zaman Planı	Uygulama Yeri
Turizm Eşleştirme Yönlendirme Grubu Koordinasyon Toplantıları	GAP BKİ TRC Ajansları Yerel Yönetimler	Yıl boyu	GAP BKİ

Sosyal Medya Elçilerine Yerinde Tanıtım Çalışmaları

Sosyal medya influencer, gezgin, editör, seyahat yazarı ve bloggerların ağırlanması

Sosyal medyanın yaygınlaşması ile pazarlama stratejilerinde değişimler yaşanmıştır ve yeni metotlar arasında sosyal medya liderlerinin tanıtım çalışmalarında kullanılması (Influencer marketing) son dönemde oldukça yaygınlaşmaya başlamıştır. Influencer marketing anlayışında pazarın tamamına değil, influencer'lar aracılığıyla potansiyel alıcılara yönelik pazarlama aktivitelerinin daha verimli sonuçlar doğurduğu görülmektedir. Sosyal Medya influencer, gezgin, editör, seyahat yazarı ve bloggerların ağırlanması ile özellikle sosyal medyada etkin olan kitleye yönelik pazarlama yapılacaktır. Bölge illerine davet edilecek influencerlar illerin önemli kültürel, tarihi ve turistik bölgelerinden fotoğraflar ile deneyimlerini paylaşacaklardır. Bu kapsamda hedef ülkeler olarak belirlenen Balkan ülkeleri ve Ukrayna'da takipçi sayısı ve etkileşimi yüksek olan en fazla 10 kişilik influencer grubu mayıs ve eylül ayında bölgeye davet edilecektir. Bakanlığımız ve Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında imzalanan iş birliği protokolü doğrultusunda faaliyet TGA ile iş birliği içerisinde gerçekleştirilecektir

Tablo 86 Sosyal Medya Elçilerine Yerinde Tanıtım Çalışmaları

Faaliyet Adı	İş Birliği	Zaman Planı	Uygulama Yeri
Sosyal Medya Elçilerine Yerinde Tanıtım Çalışmaları	GAP BKİ TRC Ajansları Yerel Yönetimler	2. ve 3. Çeyrek	GAP BKİ

Film Sektörü ile İş birliği

Yukarı Mezopotamya somut kültür varlıkları ve somut olmayan kültürel zenginlikleri açısından eşsiz bir bölgedir. 2000'li yıllarda bölgenin ulusal çapta dikkat toplaması ve yerli turistlerin uğrak yeri haline gelmesinde dizi ve sinema filmlerinin etkisi çok büyüktür. Ancak bölge birçok yapıma konu olsa da sektörün gereklilikleri ve belki de zorunlulukları açısından seyircinin görmek istediği ve merak ettiği 'doğu' kültürü ve yaşayışı teması ön planda tutulmaktadır. Bu anlayış bir açıdan bakıldığında bölgeye olan ilgiyi canlı tutsa da insanlığın başladığı ve en fazla medeniyetin yaşam sürdüğü bu destansı topraklar dünyanın üst kültür tabakasına hitap etmelidir. Son dönemde üretilen ve dünya çapında internet yayını yapan bir platformda sunulan 'Atiye' dizisi ile ulusal çapta sinemada büyük rağbet gören 'Rafadan Tayfa Göbeklitepe' çizgi filmi bu önerilen çerçeveye uygun birer örnektir. Bölgenin sahip olduğu

kültürel zenginliklerin yer aldığı bu doğal film platosunun daha önemli ve geniş bir perspektifle değerlendirilmesi için yerli ve yabancı yapımcılar ve sektör kuruluşları ile iş birliğinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu iş birliği çerçevesinde bölgenin somut ve somut olmayan kültür varlıklarının tanıtılmasının yanı sıra sektörün talep ve ihtiyaçlarının alınarak bunlara yönelik öneri setinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bölgenin sinema ve televizyon çekimlerine uygun olan lokasyonlarının yapımcılara yerinde tanıtılması, bölgeye dair endişeleri yok etmek adına lojistik, güvenlik ve sosyal anlamda illerin “yapımcı dostu” olduğunun anlatılması ile yeni yapımların önünü açılması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda Mart ve Nisan aylarında Televizyon ve Sinema Filmi Yapımcıları Birliği (TESİYAP), Türkiye Sinema ve Audiovisuel Kültür Vakfı (TÜRSAK), Anatolyte Sürdürülebilir Kültür ve Turizm Vakfı gibi sinema ve kültür alanında faaliyet gösteren çatı kuruluşlar ile iş birliği hedeflenmektedir.

Tablo 87 Film Sektörü ile İşbirliğinin Geliştirilmesine Yönelik Faaliyetler

Faaliyet Adı	İş Birliği	Zaman Planı	Uygulama Yeri
Film Sektörü ile İşbirliğinin Geliştirilmesine Yönelik Faaliyetler	GAP BKİ TRC Ajansları Yerel Yönetimler	Yıl boyu	GAP BKİ

Tarihi Yerlerde Etkinliklerin Organize Edilmesi

Dünyadaki bütün turizm akımları etkinlik ve deneyime dayalı olarak gelişim göstermektedir. Bunun en önemli nedeni dünyadaki yaygın turist davranışlarının farklılıkları görmek ve anlamaktan, yaşamaya ve tecrübe etmeye doğru evrilmesidir. Kültür turizmine ilgi duyan kesim aynı zamanda sanat algısı ve ilgisi yüksek olan bir kitledir. Yüzyıllar boyunca Pers ve Roma mücadelesinin kilit noktası olan Dara’da bu mizansenin bir müzikal ile canlandırılması olağanüstü etki oluşturabilecek bir deneyim sunabilir. Kentin nekropol alanları açık hava konserlerine ev sahipliği yapabilir ve sarnıçları senfoni orkestraları ile müthiş bir etki oluşturabilir. Bunun gibi Yukarı Mezopotamya’nın hemen her yerinde kültür varlığı zenginliklerinin hikayelerinin sanat aktiviteleri ile bütünleştirilmesi ile bölgenin imajına büyük

katkı sağlanacaktır. UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesinde bulunan ve gerçekleşen keşiflerle önemi günden güne artan Zerzevan Kalesi ve Mithras Tapınağı, yapılan ön incelemelerde ülkemizdeki önemli gökyüzü gözlem noktalarından biri olarak tespit edilmiştir. Bu kapsamda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının himayelerinde Gençlik ve Spor Bakanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), Türkiye Uzay Ajansı (TUA), TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi (TUG), GAP BKİ ile TRC Bölgesi Kalkınma Ajansları, Diyarbakır Valiliği, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi, Diyarbakır Milli Eğitim İl Müdürlüğü, ortaklığında Uluslararası Mezopotamya Zerzevan Gökyüzü Gözlem Etkinliği'nin ilki 2021 yılında gerçekleştirilmiştir. Etkinlikte katılımcıların profesyonel ve amatör astronomlarla buluşması sağlanmış, şenlik süresince astronomi konulu seminerler verilmiş, gökyüzünü ve gök cisimlerini tanımaya yönelik teleskoplarla gözlemler ve atölye çalışmaları düzenlenmiştir. 2022 yılında da Gözlem etkinliği, GAP BKİ ve TRC bölgesi ajansları iş birliğiyle gerçekleştirilecek olup, çalışma koşulları protokolle belirlenecektir.

Tablo 88 Tarihi Yerlerde Etkinliklerin Organize Edilmesi

Faaliyet Adı	İş Birliği	Zaman Planı	Uygulama Yeri
Zerzevan Gökyüzü Gözlem Etkinliği	GAP BKİ TRC Ajansları Yerel Yönetimler	3. Çeyrek	Diyarbakır

Proje Geliştirme Faaliyetleri

Ajans, Bölgedeki potansiyeli açığa çıkaracak ve bölgenin ekonomik kalkınmasına ivme kazandıracak projeler geliştirerek turizm alanında bölgeyi destekleyecek ve ön fizibilite çalışmaları hazır şekilde proje havuzu oluşturacaktır. Geliştirilecek projeler, yalnızca güdümlü proje olarak değil kamu yatırımı, devlet destekleri, kamu-özel iş birliği, dış kaynaklı krediler, uluslararası fonlar ya da bizzat özel sektörün öz kaynakları ile finanse edilecek nitelikte olacaktır. Söz konusu ön fizibilite çalışmaları 'fizibilite desteği' kapsamında yaptırılabilceği gibi Ajans tarafından bizzat uzman kurum/kuruluş/kişilere de hazırlattırılabilir.

Tablo 89 Proje Geliştirme Faaliyetleri

Faaliyet Adı	İş Birliği	Zaman Planı	Uygulama Yeri
Proje Geliştirme Faaliyetleri	GAP BKİ TRC Ajansları Yerel Yönetimler	Yıl Boyu	TRC Bölgesi

Mezopotamya Temalı Ulusal ve Uluslararası Lobicilik Faaliyetleri

Ulusal ve uluslararası çatı turizm örgütlerine yönelik tanıtım eksenli lobicilik çalışmalarının yürütülmesi,

Hâlihazırda GAP turları olarak tanıtılan ve satılan kültür turlarının Mezopotamya markası altında ulusal ve uluslararası ölçekte bilinirliğinin artırılması ve yaygınlaştırılması amacıyla GAP BKİ ve TRC bölgesi kalkınma ajansları iş birliğinde geliştirilen tanıtım faaliyetlerinin yürütülmesinde Türkiye Seyahat Acenteler Birliği (TÜRSAB) ve ulusal çapta turist rehberlerini tek çatı altında toplayan Turist Rehberleri Birliği (TUREB) gibi ulusal ve uluslararası turizm çatı örgütlerine yönelik lobicilik ve tanıtım faaliyetleri yürütülmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda 2021 yılında 27-29 Eylül 2021 tarihleri arasında İstanbul'da Turizm Acenteleriyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde Mezopotamya markası ve TRC bölgesi ile ilgili sunumlar yapılmış ve acentelerden bölgede turizmin geliştirilmesi adına neler yapılabileceğine dair istişarelerde bulunulmuştur. 2022 yılında bu çalışmalara devam edilecektir. Şubat ve mart ayında TUREB ve bölgesel rehberler odalarıyla görüşmeler gerçekleştirilecektir. Bununla birlikte geçtiğimiz yıl görüşme gerçekleştirilemeyen ETS, Anıtur, Setur ve Tatilbudur vb diğer büyük tur operatörleriyle, ilaveten TURSAB üzerinden yabancı tur operatörleriyle görüşmeler gerçekleştirilecektir.

Tablo 90 Mezopotamya Temalı Ulusal ve Uluslararası Lobicilik Faaliyetleri

Faaliyet Adı	İş Birliği	Zaman Planı	Uygulama Yeri
---------------------	-------------------	--------------------	----------------------

Ulusal Lobicilik Faaliyetleri	GAP BKİ TRC Ajansları Yerel Yönetimler	1. ve 2. Çeyrek	İstanbul, TRC Bölgesi
Uluslararası Lobicilik Faaliyetleri	GAP BKİ TRC Ajansları TGA	1. ve 2. Çeyrek	İstanbul

Mezopotamya Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması

Mezopotamya ile ilgili Görsel, Video, Harita, Rehber gibi Dijital ve Fiziksel diğer tanıtım materyallerinin hazırlanması

Mezopotamya markasının çeşitli sanal ve gerçek platformlarda tanıtılması için tanıtım materyallerine ihtiyaç duyulacaktır. Çağımızdaki gelişmelere uygun olarak yaratıcı, inovatif, ulaşılabilirliği ve taşınması kolay, farklı tasarımlı tanıtım materyallerinin hazırlanması hedeflenmektedir. Bu materyaller yapılması planlanan tüm faaliyetlerde en önemli tanıtım araçlarından biri olacaktır. Hem sosyal medya üzerinden hem internet sitesi ve e-posta üzerinden hem de yüz yüze görüşmelerde bu materyallerden faydalanılacaktır. Hazırlanacak tanıtım materyalleri GAP İdaresi koordinasyonunda yürütülen GAP Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi kapsamında ortaya konan Strateji iletişim Planı'nda mevcut bulunan tanıtım çerçevesine uygun olarak bölgedeki ürünler ve turizm etkinliklerine göre tematik (gastronomi, yöresel ürünler, zanaatlar, tarih, kültür, doğa, inanç, dil, folklor vb.) olarak özgün biçimde iş birliği ve koordinasyon içerisinde hazırlanacaktır. Bu materyallerin öteden beri yapılagelmiş klasik broşür ve kataloglardan farklı olarak inovatif ve çevreci olmasına özen gösterilecektir. Bununla birlikte, otel ve restoranların kullanımına yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir. Örneğin, otellerin ve restoranların kullanımına yönelik etiket, plaket vb. çalışmalar yapılarak 3 ve üzeri yıldız sahibi otellere, alanında başarılı restoranlara verilecektir.

Tablo 91 Mezopotamya Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması

Faaliyet Adı	İş Birliği	Zaman Planı	Uygulama Yeri
--------------	------------	-------------	---------------

Mezopotamya Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması	GAP BKİ TRC Ajansları	Yıl Boyu	TRC Bölgesi
---	--------------------------	----------	-------------

Mezopotamya Temalı Nitelikli Festivallerin Düzenlenmesi

Mezopotamya bölgesinin tanıtımı amacıyla bölgeye has festivallerin araştırılması ve geliştirilmesine yönelik oluşturulan rapor sonucunda Mezopotamya markası altında bölgenin farklı şehirlerinde ve farklı alanlarda geleneksel festivallerin düzenlenmesi hedeflenmektedir. Ayrıca Bölge mutfağının tanınırlığını arttırmak, yöresel lezzetleri ulusal ve uluslararası kitleler ile buluşturmak amacıyla Uluslararası Gastronomi Festivali geliştirilecektir. Festival kapsamında alanında tanınır şeflerin katılımı ile bölge lezzetleri tanıtılacak, atölye ve yarışmalar düzenlenecektir. Bununla birlikte, 20 Mayıs-20 Haziran 2022 tarihleri arasında Mardin'i Modern Sanatın merkezi haline getirmeyi amaçlayan 5. Uluslararası Mardin Bienali gerçekleştirilecektir. Gerçekleştirildiği dönemde oldukça ses getiren ve yurtdışından da yüksek bir katılımı ile gerçekleşen bienal ile tarihsel ve mekânsal olarak zengin geçmişe sahip Mardin'in eşsiz mimarisıyla bütünleşen sanat etkinlikleri, dünyanın kültür ve sanat haritasında kalıcı bir yer edinmesinde önemli bir etken olacaktır. Bölgenin tanıtımına katkı sağlayacak olan bir diğer festival ise Mezopotamya Uluslararası Film Festivalidir. Mezopotamya Bölgesi tarihin ve medeniyetin başlangıcı ve dünyanın merkezi olarak kabul edilmiştir. Dolayısıyla burada yapılacak olan film festivali bölgenin tanıtılması oldukça katkı sağlayacaktır. Festival filmleri öncelikle bölgede yer alan bütün şehirlerde aynı anda gösterilecektir. Akabinde Bölge ilerinin birinde ödül töreni yapılacaktır. Ödül töreninin yapılacağı il her yıl değişecektir. Böylelikle festivalden bütün şehirler eşit bir şekilde faydalanmış olacaktır. Bu sene Eylül ayında yapılması planlanan festivalde İran sinemasının başarılı yönetmelerinin filmlerinin ilk gösterimleri yapılacaktır. Festival yerel yönetimlerin ve sinema yapımcılarının ve yönetmenlerinin inisiyatifleriyle kalkınma ajanslarının koordinatörlüğünde gerçekleştirilecektir.

Yeni festivallerin geliştirilmesinin yanı sıra hem bölgede hem de ülkede kültür ve sanatın gelişimine ve tanınırlığına katkı sağlayan, medya görünürlüğü ile ilin turizm etkileşimini arttıran festival ve etkinlikler kurumlar ile iş birliği içerisinde düzenlenecektir.

Tablo 92 Mezopotamya Temalı Nitelikli Festivallerin Düzenlenmesi

Faaliyet Adı	İş Birliği	Zaman Planı	Uygulama Yeri
Mezopotamya Temalı Nitelikli Festivallerin Düzenlenmesi	GAP BKİ TRC Ajansları	2. ve 3. Çeyrek	TRC Bölgesi

Turizmde İnsan Kaynağı Geliştirme Programı

Emek-yoğun bir sektör olan turizmde hizmet kalitesini etkileyen en başat unsurlardan biri, insan kaynağıdır. Bu yüzden bölgede turizm sektörünün başarısı, iyi bir ekonomik ve fiziksel altyapının yanında, etkili ve verimli bir insan kaynağı yönetimine de bağlıdır. Türkiye Turizm 2023 Stratejisi'nde turizm eğitimi ile işgücü kalitesinin artırılması ve sektörde sertifikasyon sisteminin etkin bir şekilde uygulanması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, Ülke turizminin itibarı ve karlılığı, sektördeki personelin eğitilmiş olmasına, bu eğitimin kalitesine ve sürekliliğine bağlanmış ve turizm sektörünün gelişimi için sektör çalışanlarının ve hizmet sağlayıcıların beceri ve niteliklerinin artırılmasına yönelik mesleki eğitimlerin hayata geçirilmesi hedeflenmiştir.

Bölgenin en büyük problemi; turizm vizyonuna sahip, yetişmiş, nitelikli insan kaynağı eksikliğidir. Turizm hizmet sektörüne yönelik, Ajans tarafından yerli ve yabancı turistlerle yapılan anket çalışmalarında, bu alanda faaliyet gösteren otel ve restoranların hizmet kalitesinde bir standardın olmadığı ve verilen hizmetlerin kalitesinin oldukça düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda, Turizm sektöründe faaliyet gösteren otel ve restoran çalışanlarının kapasitesini artırmak aynı zamanda otellerin ve restoranların hizmet kalitesini yükseltmek amacıyla eğitim ve mentörlük desteği verilecektir.

Tablo 93 Turizmde İnsan Kaynağı Geliştirme Programı

Faaliyet Adı	İş Birliği	Zaman Planı	Uygulama Yeri
--------------	------------	-------------	---------------

Turizmde İnsan Kaynağı Geliştirme Teknik Destek Projesi	GAP BKİ TRC Ajansları	1. ve 2. Çeyrek	TRC Bölgesi
Turizm Mentörlüğü Pilot Uygulaması Teknik Destek Projesi	GAP BKİ TRC Ajansları	3. ve 4. Çeyrek	TRC Bölgesi

Ulusal ve Uluslararası Turizm Fuarlarına Katılım

Dünyada turizm için en önemli barometre olan dünyanın en büyük turizm (seyahat) organizasyonu Uluslararası Berlin Fuarı (Internationale Tourismus-Börse Berlin), Mezopotamya Markasının tanıtımı için en önemli uluslararası platform niteliğindedir. Bu fuar organizasyonu için Berlin dışında Çin, Asya ve Hindistan birimleri, organizasyon kuruluşu tarafından oluşturulmuş olup yıl boyunca bu lokasyonlarda fuar etkinlikleri düzenlenmektedir. 2020 ve 2021 yılında Covid 19 salgını nedeniyle ITB Berlin fuarı yapılamamış sadece sanal organizasyon gerçekleştirilmiştir. 2021 yılında Şanlıurfa'da gerçekleştirilen Mezopotamya markası ulusal lansmanının ardından özellikle ITB Berlin fuarına katılım, markanın hem uluslararası tanıtımı hem de Covid-19 krizine yanıt ve kriz etkisinden çıkış açısından önemli bir etkinliktir. Bakanlığımız ve Kültür Turizm Bakanlığı arasında imzalanan protokol doğrultusunda yurtdışında gerçekleşecek olan fuarlara Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA) ile iş birliği çerçevesinde katılım sağlanacaktır. Daha önceden 2022 yılında gerçekleştirileceği belirtilen ITB Berlin Fuarı iptal edilmiştir. Bu nedenle ITB tarafından organize edilen ve kasım ayında düzenlenen ITB Çin fuarına katılım değerlendirilecektir. ITB Çin, özellikle Uzakdoğu piyasasına giriş için ITB Berlin'den sonra ikinci uluslararası organizasyon mahiyetindedir. Bununla birlikte, bölgemize Rusya ve Balkanlardan gelen turistlerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu durum Rusya'da daha fazla tanıtım yapma gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Bu nedenden dolayı Mitt Rusya Turizm Fuarına (15-17 Mart 2022), Sırbistan'da gerçekleştirilen Belgrad Uluslararası Turizm Fuarı (24-27 Şubat 2022) katılım sağlanması planlanmaktadır. Bu fuarlara ilaveten Bölge ajansları olarak yurtdışındaki acentelerle görüşme sağlanması ve markanın tanıtımının yapılması için çeşitli etkinliklere katılım sağlanması planlanmaktadır. 19-20 Nisan 2022 tarihleri arasında Londra'da Imagine

Türkiye Turizm Etkinliği düzenlenecektir. Bu etkinlik kapsamında İngiliz Turizm Acenteler ile MICE firmaları ile birebir görüşmeler gerçekleştirilebilecektir. Diğer taraftan bölgemizde Mezopotamya bölgesinin ulusal ve uluslararası alanlarda tanıtımının yapılması amacıyla 24-27 Mart tarihlerinde TÜRSAB ve Diyarbakır Valiliği iş birliği ile 1. Mezopotamya Turizm ve Gastronomi Fuarının yapılması planlanmaktadır.

Tablo 94 Ulusal ve Uluslararası Turizm Fuarlarına Katılım

Faaliyet Adı	İş Birliği	Zaman Planı	Uygulama Yeri
Ulusal ve Uluslararası Turizm Fuarlarına Katılımı	GAP BKİ TRC Ajansları	1.2.3. ve 4. Çeyrek	ITB Çin MITT Rusya Turizm Fuarı Belgrad Uluslararası Turizm Fuarı Trust London Turizm Etkinliği 1. Mezopotamya Turizm ve Gastronomi fuarı

Tablo 95- Mezopotamya Markalaşma ve Tanıtım Çalışmaları Bütçe

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
Mezopotamya Destinasyonu Tanıtım Çalışmaları	GAP BKİ, TRC Bölge Kalkınma Ajansları	01/01/22-31/12/22
Turizm Eşleştirme Yönlendirme Grubu Koordinasyon Çalışmaları	GAP BKİ, TRC Bölge Kalkınma Ajansları	01/01/22-31/12/22
Sosyal Medya Elçilerine Yerinde Tanıtım Çalışmaları	GAP BKİ, TRC Bölge Kalkınma Ajansları	01/01/22-31/12/22
Film Sektörü ile İş birliği	GAP BKİ, TRC Bölge Kalkınma Ajansları	01/01/22-31/12/22
Tarihi Yerlerde Etkinliklerin Organize Edilmesi	GAP BKİ, TRC Bölge Kalkınma Ajansları	01/01/22-31/12/22
Proje Geliştirme Faaliyetleri	GAP BKİ, TRC Bölge Kalkınma Ajansları	01/01/22-31/12/22
Mezopotamya Temalı Ulusal ve Uluslararası Lobicilik Faaliyetleri	GAP BKİ, TRC Bölge Kalkınma Ajansları	01/01/22-31/12/22

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
Mezopotamya Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması	GAP BKİ, TRC Bölge Kalkınma Ajansları	01/01/22-31/12/22
Mezopotamya Temalı Nitelikli Festivallerin Düzenlenmesi	GAP BKİ, TRC Bölge Kalkınma Ajansları	01/01/22-31/12/22
Turizmde İnsan Kaynağı Geliştirme Programı	GAP BKİ, TRC Bölge Kalkınma Ajansları	01/01/22-31/12/22
Uluslararası Turizm Fuarı Katılımı	GAP BKİ, TRC Bölge Kalkınma Ajansları	01/01/22-31/12/22

i. Ajans Destekleri

Viranşehir Eyyüp Nebi Sabır Makamı Yerleşkesi GPD

Proje ile Viranşehir’de bulunan Hz. Eyyüp Peygamber Türbesi ve çevresindeki diğer türbeleri kapsayacak şekilde, çevre düzenlemesi, peyzaj çalışmaları, yeşil alanların artırılması gibi işlerin yapılması ile inanç ve tarih turizmini canlandıracak bir cazibe merkezinin oluşturulması hedeflenmektedir. Proje 2021 yılı haziran ayı itibarıyla uygulanmaya başlamıştır.

Tablo 96- Viranşehir Eyyüp Nebi Sabır Makamı Yerleşkesi GPD

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Viranşehir Eyyüp Nebi Sabır Makamı Yerleşkesi GDP	Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi, PYB, İDB	01/06/21-30/03/23

Çayönü Açık Hava Müzesi ve Çayönü Evi GÜdümlü Proje Desteği

Diyarbakır ilinin Ergani İlçesine 7 km mesafede olan Çayönü Neolitik Yerleşimi, Fırat ve Dicle kültürlerinin ortak buluşma noktasında, insanlık kültürünün gelişim süreçlerini en iyi yansıtan *Yakındoğu Neolitiğinin anahtar yerleşmesidir*. Günümüzden önce 10.200-8.000 yılları arasında kesintisiz yerleşim gören Çayönü Yakındoğu’daki çok sayıda kazı çalışmalarından elde edilen verilerle karşılaştırıldığında birçok “ilk”in saptandığı yerleşme niteliğini de taşımaktadır. Tahıllar ile mercimek, nohut gibi baklagillerin tarımına geçiş süreci, ilk metalürji (bakırın ısıtılarak veya soğuk dövülüp biçimlendirilmesi), ilk keten dokuma, hasır

ve sepetçilik, dericilik ile çanak çömlek üretimi süreci, malakit, çeşitli taşlar ve sedeften takı ve kakma işçiliği bu “ilkler”den bazılarıdır. Çayönü’ndeki kirecin söndürülerek mimarideki kullanımının zirve noktası olan *Terrazo döşemeli yapı, Kafataslı Yapı örnekleri* Dünyada tek ve eşsizdir. Halihazırda sit alanı içinde yapılan kazılarda 5 adet neolitik döneme ait kerpiç yapının kazısı tamamlanmış durumdadır. Söz konusu yapılar ile birlikte kazı alanı açık hava müzesi olarak turizme açık durumdadır. Proje kapsamında Çayönü’nün açık hava müzesi formatına dönüştürülmesi için neolitik döneme ait kerpiç yapının birebir modelinin oluşturulması ve ziyarete açılması, açığa çıkarılan Terrazo yapının korunması ve tematik sergi alanının oluşturulması hedeflenmektedir. Proje, TRC2 Diyarbakır Şanlıurfa Bölgesi Bölge Planınının 3. Ekseninin 1. Amacı altında yer alan “Ergani Çayönü’nde bir neolitik dönem evinin yapılması” alt stratejisi ile uyumludur.

Tablo 97- Çayönü Açık Hava Müzesi ve Çayönü Evi GÜdümlü Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
Çayönü Açık Hava Müzesi ve Çayönü Evi Projesi	DBB, DTSO, Karacadağ KA,	01/01/21- 30/03/23

Turistik ve İnönü Caddeleri Sokak İyileştirme GÜdümlü Projesi

Turistik ve İnönü Caddeleri Sokak İyileştirme Projesiyle "Doğal, tarihi ve kültürel nitelikli alan ve yapıların korunarak geliştirilmesi, görünürlük ve erişilebilirliğinin artırılması, koruma kullanma ilkesine bağlı kılınarak turizme uygun işlevler kazandırılması, ören yerleri ve diğer tarihi, kültürel ve doğal nitelikli alanlarda çevre düzenlemelerinin yapılması, turizm çeşitliliğine katkı sağlayacak altyapı ve çevre düzenlemelerinin yapılması" amaçlanmaktadır.

Tablo 98- Turistik ve İnönü Caddeleri Sokak İyileştirme GÜdümlü Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
Turistik ve İnönü Caddeleri Sokak İyileştirme GÜdümlü Projesi	DBB, DTSO, Karacadağ KA,	01/01/21- 31/12/23

HORECA ve Tur Operatörleri Mali Destek Programı

Pandemi sürecinden en çok etkilenen sektör gruplarından biri otel, restoran ve kafe (HORECA) sektörleridir. Programın amacı, TRC2 Bölgesinde yer alan ve hizmet sektörünün büyük bir bölümünü oluşturan otel, restoran ve kafe sektörlerindeki işletmelerin standartlarının ve hizmet kalitelerinin artırılması ve bu yolla ekonomik büyümenin hızlandırılmasıdır. Bu program yenilikçi bir konseptle ve aşamalı teklif çağrısı metoduyla yürütülecektir. Bunun

yanısına acentelerin bölgeye yönelik özel nitelikli turlar düzenlemesi ve geceleme sayısını artırmaya katkı sunmalarını sağlamak amacıyla Fırat Kalkınma Ajansı tarafından geçtiğimiz yıl pilot olarak uygulanan ve başarılı sonuç elde edilen bir programa benzeri bir destek programı yürütülecektir. Bu kapsamda sınırları belli olmak kaydıyla operatörlerin getirmiş olduğu turistlerin konaklama bedellerinin bir kısmının karşılanacağı bir mali destek programı uygulanacaktır.

Tablo 99- HORECA ve Tur Operatörleri Mali Destek Programı

Faaliyet Adı	Sorumlu	Süresi
HORECA Mali Destek Programı	PPKB, PYB, İDB	01/01/22-31/12/23
Tur Operatörleri MDP	PPKB, PYB, İDB	01/01/22-31/12/22

Teknik Destek Programı

Bölgedeki yerel aktörlerin turizm sektörü açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına destek sağlamak amacıyla Ajans tarafından teknik destek verilmesi planlanmaktadır. Turizm sektöründe yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının, birliklerin ve kooperatiflerin ve sayılan bu kurum ve kuruluşların kurduğu veya ortağı olduğu işletmelerin yerel ve bölgesel kalkınmaya turizm sektöründe katkıda bulunabilecek çalışmaları için teknik destek sağlanacaktır. Ajans tarafından sağlanan teknik destek; eğitim verme, program ve proje hazırlanmasına katkı sağlama, geçici uzman personel görevlendirme, danışmanlık sağlama, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici hizmetleri içerir. Teknik Destek Programı kapsamında yukarıda belirlenen amaçlara ulaşma adına Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP'u için kaynak ayrılmıştır. Bu başlık altında ayrıca önceki yıllardan kalan teknik desteklerin uygulamaları takip edilecektir.

Tablo 100- Teknik Destek Programı (Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP)

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
2020 Yılı Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP Teknik Destek Programı	İDB	01/01/21-30/03/22

2022 Yılı Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP Teknik Destek Programı	PYB, İDB	01/02/22-31/12/22
--	----------	-------------------

Fizibilite Desteği

Ajansımız tarafından ilk defa 2020 yılı içerisinde SOP bazlı çağrısı yayınlanan Fizibilite Desteği Programı, 2022 yılı içerisinde de Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP çalışmaları ile uyumlu olacak şekilde yürütülecektir. Bu başlık altında ayrıca önceki yıllardan kalan projeler takip edilecektir.

Tablo 101-Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP Fizibilite Desteği

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
2020 Yılı Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP Fizibilite Desteği	İDB	01/12/20-30/05/22
2021 Yılı Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP Fizibilite Desteği	İDB	01/12/21-31/12/22
2022 Yılı Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP Fizibilite Desteği	PYB, İDB	01/02/22-30/03/22

ii. Önemli Kamu Yatırımları

Tablo 102- Önemli Kamu Yatırımları

Sıra	Projenin Adı	Karakteristiği	Projenin Yeri	Toplam Proje Tutarı (TL)
1	Han El Barur Kervansarayı Restorasyon İşİ	İnşaat	Şanlıurfa	9.292.942
2	Harran Ulucami Restorasyon ve Proje Uygulama İşİ	İnşaat	Şanlıurfa	4.071.660
3	Turizm Fiziki Altyapı Güçlendirilmesi	Turizm	Diyarbakır-Gaziantep	3.372.000
4	Suriçi Tarihi Sokaklarının Turizme Kazandırılması	Turizm	Diyarbakır	1.500.000

iii. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

iv. Diğer Proje ve Faaliyetler

Diyarbakır Gastro-İnovasyon Merkezi Projesi

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odasının yürütücüsü olduğu ve 2020 Yılı CMDP kapsamında desteklenen projenin amacı, Sur ilçesinde bulunan tescilli yapıda İlin yöresel ürünlerinin, lezzetlerinin ekonomiye kazandırılması, üretim ve pazarlama süreçlerinin desteklenmesi, bu amaçla eğitim, danışmanlık, Ar-Ge, standardizasyon, tescil, gastronomi turları vb. çalışmaların yapılacağı bir merkez kurulmasıdır.

Tablo 103- Diyarbakır Gastro İnovasyon Merkezi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Diyarbakır Gastro İnovasyon Merkezi	Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası	01/01/21-22/08/22

Karahantepe Arkeolojik Alan Koruma Çatısı Projesi (2021 CMDP)

Projenin amacı Göbeklitepe ile yaşıt olan ve Taştepeler destinasyonunun iki ana noktasından biri olan ve aynı zamanda Şanlıurfa Kültür yolu güzergahında yer alan Karahantepe’de ortaya çıkan eserlerin korunması ve turizme kazandırılması için gerekli altyapı olanaklarının tamamlanmasıdır.

Proje kapsamında Karahantepe ’de ortaya çıkan arkeolojik eser ve buluntuların yerinde korunması ve ziyaretçilere açılması için gerekli çatı ve gezi yolu altyapısı tamamlanacak, Karahantepe Taştepeler ve Kültür yolu rotaları ile turizme açılacaktır.

Tablo 104- Karahantepe Arkeolojik Alan Koruma Çatısı Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Karahantepe Arkeolojik Alan Koruma Çatısı Projesi	Şanlıurfa Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı	01/01/22-01/06/23

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 105- Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma Sonuç Odaklı Programının Süre ve Zaman Planlaması

İKY Kodu	Bileşen Adı*	Yöntem	Özel Amaç	Açıklama	BAŞ.	BTŞ.
1	Zerzevan Kalesi ve Mithras Tapınağının Alan Yönetim Planı ve Başvuru	Araştırma Analiz, Planlama	1,2,3	Zerzevan Kalesi ve Mithras Tapınağı'nın UNESCO Kalıcı Miras Listesine alınması için Alan Yönetim Planlarının yapılması ve asil adaylık dosyasının	2022/1	2022/2

	Dosyasının Hazırlanması			hazırlanması planlanmaktadır.		
2	Karahantepe-Şuayp Şehri Rotasında Mimari Tasarım ve Uygulama Projelerinin Geliştirilmesi	Araştırma Analiz, Planlama	2,3,4	Turizm rotası üstünde gerekli altyapılar planlanacak ve projelendirilecektir.	2022/1	2022/2
3	Halfeti Savaşan ve Çekem Köyleri Fonksiyon Kazandırma ve Projelendirme	Planlama, Proje Haz.	2,3,4	Turizme kazandırma amacıyla yeni işlevler kazandırma ve projelendirme yapılacaktır.	2021/1	2022/2
4	Diyarbakır Kültürel Miras, Turizm ve İmaj Komisyonu Çalışmaları	İş birliği ve Koord.	2,3,4	Bölge Planı hedeflerinin gerçekleştirilmesi amacıyla iş birlikleri ve koordinasyon sağlanmaktadır.	2021/1	2023/2
5	Kültürel Mirasın Tanıtılması ve Geliştirilmesi için Yaratıcı Endüstriler ve Dijital Teknolojilerin Kullanılması	İş birliği ve Koord.	1,2,3	Bölgemizde dijital teknolojiler ve yaratıcı çözümler kullanılarak pilot projelerin hayata geçirilmesi, bu sayede kültür ekonomisinin inşasına öncülük edilmesi planlanmaktadır.	2022/1	2022/2
6	Mezopotamya Kurtalan Ekspres Turizm Destinasyon Geliştirme Çalışmaları	İş birliği ve Koord.	1,2,3,4	Kamuoyunda bilinirliği yüksek bu hattın aktif hale getirilmesi ve turizme kazandırılması için çalışmalar yürütülecektir.	2021/2	2022/2
7	Turizm Sektörü İş Birliği Geliştirme Faaliyetleri	İş birliği ve Koord.	1,2,3,4	Bölgemizin tanıtımına doğrudan katkı sunması amacıyla 2022 veya 2023 yılının Zerzevan Kalesi Yılı İlan edilmesi için çeşitli iş	2022/1	2022/2

				birliklerinin yapılması planlanmaktadır.		
8	TRC2 Bölgesi Turizm Paydaşları Yönetim Danışmanlığı	Kapasite Geliştirme	2,3,4	Çalışma kapsamında ilgili turizm paydaşlarına Opera, MC, Micros gibi program eğitimleri, Tur Programlama Eğitimi Dijital Medya Eğitimi vb. konularda kapsamlı eğitim ve danışmanlık hizmeti verilmesi planlanmaktadır.	2022/1	2022/2
9	Diyarbakır İli İçin İmaj Yönetimi ve Marka Algısı Çalışmaları	Tanıtım ve Yatırım Destek	1	Diyarbakır kentinin tanıtımına yönelik önde gelen ulusal ve uluslararası medyaya yönelik içeriklerin oluşturulması, Google, Facebook, Youtube, Instagram vb. mecralar aracılığıyla içeriklerin yaygınlaştırılması Sosyal Medya Influencer, Gezgin, Editör, Seyahat Yazarı ve Bloggerların Ağırlanması	2022/1	2022/2
10	Mezopotamya Markalaşma ve Tanıtım Çalışmaları	Tanıtım ve Yatırım Destek	1	GAP Bölge Kalkınma İdaresi ve TRC Bölgesi Kalkınma Ajanslarının 2021-2023 yılında iş birliği içerisinde yapacakları çalışmaları kapsamaktadır.	2020/1	2023/2
11	Viranşehir Eyyüp Nebi Sabır Makamı Yerleşkesi GDP	Ajans Destekleri	1,2,3,4	Viranşehir Eyyüp Nebi Sabır Makamı Yerleşkesi çevre düzenlemesi, peyzaj çalışmaları, yeşil alanların artırılması gibi faaliyetler neticesinde inanç ve tarih turizmini canlandıracak bir cazibe merkezinin oluşturulması hedeflenmektedir.	2021/2	2023/1
12	Çayönü Açık Hava Müzesi ve Çayönü Evi Gündümlü Proje Desteği	Ajans Destekleri	1,2,3,4	Proje kapsamında Çayönü'nün açık hava müzesi formatına dönüştürülmesi için neolitik döneme ait kerpiç yapının birebir	2022/1	2023/1

				modelinin oluşturulması ve ziyarete açılması, açığa çıkarılan Terrazo yapının korunması ve tematik sergi alanının oluşturulması hedeflenmektedir.		
13	Turistik ve İnönü Caddeleri Sokak İyileştirme GÜdümlü Projesi	Ajans Destekleri	1,2,3,4	Proje ile Turistik ve İnönü Caddelerinin işlevlendirilerek turizme kazandırılması hedeflenmektedir.	2022/1	2023/2
14	HORECA Mali Destek Programı	Ajans Destekleri	1,2,3,4	Programın amacı, TRC2 Bölgesinde yer alan ve hizmet sektörünün büyük bir bölümünü oluşturan otel, restoran ve kafe sektörlerindeki işletmelerin standartlarının ve hizmet kalitelerinin artırılmasıdır.	2022/1	2023/2
15	2020 Yılı Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP Teknik Destek Programı	Ajans Destekleri	1,2,3,4	Önceki yıllardan kalan teknik desteklerin uygulamaları takip edilecektir.	2021/1	2022/1
16	2022 Yılı Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP Teknik Destek Programı	Ajans Destekleri	1,2,3,4	Bölgedeki yerel aktörlerin turizm sektörü açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına destek sağlamak amacıyla Ajans tarafından teknik destek verilecektir.	2022/1	2022/2

17	2020 Yılı Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP Fizibilite Desteği	Ajans Destekleri	1,2,3,4	2020 yılından kalan projeler takip edilecektir.	2020/2	2022/1
18	2021 Yılı Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP Fizibilite Desteği	Ajans Destekleri	1,2,3,4	2021 yılından kalan projeler takip edilecektir.	2021/2	2022/2
19	2022 Yılı Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP Fizibilite Desteği	Ajans Destekleri	1,2,3,4	Ajans fizibilite desteği programı ile bölgemiz kültür ve turizmi açısından kritik olan yatırım fizibilitelerinin hazırlanması için proje desteği verilecektir.	2022/1	2023/1
20	Diyarbakır Gastro-İnovasyon Merkezi Projesi	Ajans Destekleri	1,2,3,4	Proje ile Sur ilçesinde bulunan tescilli yapıda İlin yöresel ürünlerinin, lezzetlerinin ekonomiye kazandırılması, üretim ve pazarlama süreçlerinin desteklenmesine olanak sağlayacak bir merkez kurulması hedeflenmektedir.	2021/1	2022/2
21	Karahantepe Arkeolojik Alan Koruma Çatısı Projesi	Ajans Destekleri	1,2,3,4	Proje kapsamında Karahantepe 'de ortaya çıkan arkeolojik eser ve buluntuların yerinde korunması ve ziyaretçilere açılması için gerekli çatı ve gezi yolu altyapısı tamamlanacak, Karahantepe Taştepelere ve Kültür yolu rotaları ile turizme açılacaktır	2022/1	2023/2

f. İzleme ve Değerlendirme

Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma Sonuç Odaklı Programının izleme ve değerlendirmesi, ortak Sonuç Odaklı Program kapsamında oluşturulan ve protokol ile kurulacak *Mezopotamya Tanıtım ve Markalaşma SOP Komitesi* tarafından 6 aylık periyotlarla yapılacaktır.

Komitenin görev ve yetkileri protokol ile taraflar olan GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Karacadağ Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği, İpek Yolu Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği ve Dicle Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliğince belirlenecektir.

3. Kurumsal Gelişim

Karacadağ Kalkınma Ajansı, Bölge Planı (2014-2023) ve Stratejik Plan (2021-2025) doğrultusunda, Ajansın kurumsallaşmasına katkıda bulunan faaliyetleri sistematik bir bütünlük içerisinde gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda çalışanların hizmet içi eğitimler ile yetkinliklerini sürekli ve kalıcı bir şekilde iyileştirmek; bölgedeki diğer kurum ve kuruluşlara örnek teşkil edecek şekilde kalite ve bilgi güvenliği yönetimi sistemini içselleştirmek, bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanmak; Bölgedeki kişi ve kurumları Ajansın amaçlarından, faaliyetlerinden ve sağlayacağı imkanlardan haberdar ederek bilgilendirmek bu amaca hizmet edecektir.

Kurumsal gelişim kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler Ajansımızın sahip olduğu 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi standartlarına göre yerine getirilecektir. Ajansın operasyonel iş süreçleri ile ilgili bilgiler kaydedilecek, ölçülecek, standartlaştırılacak ve bu standartlara ulaşmak için gerekli çalışmalar yapılacaktır. Ulaşılan hedefler ile yetinilmeyecek, sürekli iyileştirme felsefesi ile hep bir sonraki hedefe ulaşmanın planlaması yapılacaktır. Ajansımız sonuç ve çıktıların daha iyi hale getirilmesi için ilgili tarafların beklenti ve isteklerini dikkate alarak paydaş memnuniyetini en üst seviyeye çıkarmayı amaçlamaktadır.

Tablo 106- Kurumsal Gelişim Çıktı Hedefleri

S. N.	Gösterge	Birim	Miktar
1	Yurt İçi ve Yurt Dışına Çalışma Ziyaretleri Gerçekleştirilmesi	Ziyaret sayısı (adet)	3
2	Personel Ücretleri	Kişi X ay	46 x 12
3	Sosyal Güvenlik Prim Giderleri	Kişi X ay	46 x 12
4	Kıdem Tazminatları	Kişi	10
5	Eğitim Programı ve Hizmet İçi Eğitimler	Gün X kişi	10 x 46
6	Eğitim Amaçlı, Süreli Süresiz Yayınlar İle Yazılı ve Görsel Materyalin Satın Alınması	Abonelik Sayısı (Adet)	21
7	Yurt İçi ve Yurt Dışındaki Eğitim, Staj ve Çalışma Ziyaretleri	Kişi X Adet	32 x 2
8	Ajansın ve YDO'ların İnternet Sitelerinin Bakım ve Güncellemesi	Bakım ve Güncelleştirme Sayısı	3
9	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Altyapısının Geliştirilmesi	Geliştirilen ya da Kurulan	7

S. N.	Gösterge	Birim	Miktar
		Yazılım/Donanım Çeşidi Sayısı	
10	ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO/IEC 27001:2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Güncellemeleri	Güncelleme Sayısı	20
11	İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri	Faaliyet Sayısı	22
12	Kurumsal İşbirliklerinin Teşvik Edilmesi	İş birliği Sayısı (Adet)	3
13	Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri	Ana Faaliyet Sayısı (Adet)	5
14	Proje Başına İzleme Sayısı	Adet	4
15	Hazırlanan Etki Değerlendirme Raporu Sayısı	Adet	4
16	Düzenlenen İş birliği ve Organizasyon Sayısı	Adet	22
17	Bölge Dışında Ziyaret Edilen SİAD ve TSO Sayısı	Adet	7
18	Hazırlanan Yatırım Rehberi ve Broşür Sayısı	Adet	3
19	Takip Edilen İzin ve Ruhsat İşlemi Sayısı	Adet	2
20	Danışmanlık Hizmeti Verilen Yatırımcı Sayısı	Adet	800
21	Yatırım Teşvik Belgesi (YTB) Konusunda İzleme Yapılan Firma Sayısı	Adet	50
22	Tamamlama ve Ekspertiz İşlemi Yapılan YTB Sayısı	Adet	30
23	İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi Eylem Planı Sayısı	Güncelleme/Adet	2

a. Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Programlama Faaliyetleri

Bölge Planı hedefleri ve öncelikleri doğrultusunda 2021-2023 yıllarını kapsayan Sonuç Odaklı Programları içerecek Programlama Belgesi hazırlık çalışmaları yapılacaktır. Bu kapsamda Bölge Planı Koordinasyon ve İzleme Toplantılarında katılımcılarının 2022 yılı Destek Programlarına ilişkin görüş ve önerileri sözlü ve yazılı olarak alınacaktır. Ayrıca önceki yıllarda uygulanan programlarda deneyim kazanmış Ajans uzman personeline yönelik 2022 Destek Programlarına ilişkin önerilerini almak amacıyla anket uygulanacak olup önerileri değerlendirilmek üzere toplantı gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilecektir.

- a) Bölge aktörlerinin programlara ilişkin görüş ve önerilerinin alınması (2 toplantı/çalıştay, toplam 40 anket)
- b) Ajans personeline yönelik programlama anketi yapılması (30 anket)
- c) Ajans personelinin dahil olacağı kurum içi değerlendirme toplantılarının yapılması (1 toplantı)

GAP BKİ ve Bölge Kalkınma Ajansları Ortaklığında Destek Programlarının Hazırlanması

Hazırlık aşamasında Ajansımızın da rol aldığı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi (GAP BKİ) Başkanlığı tarafından yürütülen çalışmalar GAP BKİ ve TRC Bölgesi Kalkınma Ajansları (İpekyolu-Dicle-Karacadağ) arasındaki iş birliğini artırmıştır. 2022 yılı içerisinde bu iş birliğinin devamı niteliğinde GAP Bölge Kalkınma İdaresi ile hali hazırda devam eden ortak faaliyet alanlarında ya da yeni alanlarda iş birliğine dayalı destek programları tasarlanmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Tablo 107- Programlama Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi
2023 Yılı Programlama Çalışmaları	a) Bölge aktörlerinin görüş ve önerilerinin alınması b) Ajans personelinin görüş ve önerilerinin yapılması c) Sonuçların analiz edilmesi	PPKB	01/03/22-31/09/22
GAP BKİ ve Bölge Kalkınma Ajansları Ortaklığında Destek Programlarının Tasarlanması	a) Toplantıların yapılması b) Toplantı sonuçlarının analizi c) Program rehberlerinin hazırlanması	PPKB, PYB, İDB, YDO	01/01/22-31/05/22

ii. İş birliği ve Koordinasyon

Yerel ve Genel Kurumsal Ağların Kurulması

Ajans, TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesinde ve diğer bölgelerde bulunan birçok kurum, kuruluş, örgüt ve inisiyatif ile ilişkide bulunacaktır. Bu ilişkinin dört boyutu olacaktır.

Bu boyutlar;

- a) *İş birliği,*

- b) Yardım,*
- c) Veri, Enformasyon ve Bilgi Değişimi,*
- d) Yerel Kalkınma İnisyatiflerinin Kurulmasına Öncülük.*

Ajans, daha önce de vurgulandığı gibi, yerel potansiyeli ve dinamikleri harekete geçirmek suretiyle bölgenin kalkınmasında önemli roller üstlenmektedir. Ancak, ajansın bu hareketi tek başına başlatması ve yürütmesi oldukça zordur. Bu yüzden ajans gerek bölgedeki, gerekse ülkemizdeki diğer kurum ve kuruluşlar ile ilişki kurmaktadır. Bu ilişki sayesinde, ajans, iş birlikleri yaparak kaynakları daha etkin ve verimli kullanmaktadır.

Ajans, 2022 yılında bölgedeki kurum ve kuruluşlara ilgili mevzuat çerçevesinde teknik ve mali desteklerde bulunacaktır. Böylece var olan ancak kaynak yetersizliği yüzünden atıl kalan potansiyel harekete geçirilecektir.

Bu çerçevede bölgede yer alan kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliğinin tesis edilmesine ve bunlarla sağlam ilişkiler kurularak, bu kurumlarla gerekli veri ve bilgi akışının sağlanmasına ve ilişkilerde yaşanabilecek muhtemel sorunların çözümlenme yollarına yönelik mekanizmaların altyapısı geliştirilecektir.

Yatırımcıların başvurusunu kabul etme ve işlemlerin takip edilmesi sorumluluğunu üstlenecek Yatırım Destek Ofislerinin, işlemlerini ivedilikle yürütmesi amacıyla karar verme konusunda yetki sahibi kurum ve kuruluşlarla iş birliği mekanizmalarının tesis edilmesi için geliştirilen stratejinin takibine ve güncellenmesine 2022 yılında da devam edilecektir.

Ajansımız 2010 yılında Avrupa Bölgesel Kalkınma Ajansları Birliği'ne (EURADA) üye olmuştur. Ajansımız 15 Aralık 2020 tarihinde yapılan seçimlerde EURADA İcra Komitesine seçilmiştir. 2022 yılında bu üyelik sürdürülecek ve ihtiyaç duyulması halinde Bakanlığımızın onayını müteakip diğer uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapılabilecek ve üye olunabilecektir.

Tablo 108- Yerel ve Genel Kurumsal Ağların Kurulması Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi
--------------	-----------------	-----------	--------

Ülke ve Yerelde Kurum ve Kuruluşlarla İlişki	a) Kurum ve Kuruluşlarla İletişim Stratejisi Geliştirilmesi b) Formel İlişki Ağlarının Tesis Edilmesi c) Uluslararası Kuruluşlarla İşbirliği Ağlarının Oluşturulması ve Üye Olunması	Genel Sekreterlik	01/01/22-31/12/22
--	--	-------------------	-------------------

Bölgesel Koordinasyon ve İş Birliği Faaliyetleri

Bölgesel/Yerel Ortaklık ve İşbirliğine İlişkin Faaliyetler

Yerel düzeydeki kurumsal koordinasyon eksikliği, hizmetlerin kalite ve verimliliğini olumsuz etkilemektedir. Bölgesel kalkınmada etkili ortaklık ve iş birliğine ilişkin faaliyetler önemli bir etkidir. Ajansımız tarafından 2022 yılında bölgesel ve yerel düzeyde aşağıdaki toplantı ve organizasyonlara katkı ve katılım göstermeyi planlamaktadır.

- a) GAP Bölgesi ve diğer komşu Düzey 2 bölge Ajansları ile toplantılar ve ortak organizasyonlar gerçekleştirilmesi*
- b) TRC2 Bölgesi İl Koordinasyon Kurulu Toplantıları*
- c) TRC2 Bölgesi İl İstihdam Kurulu Toplantıları*
- d) Kent Konseyi Toplantıları*
- e) TRC2 Bölgesi Koruma Kurulu Toplantıları*
- f) GAP Rekabet Gündemi (2016-2023) Toplantıları*
- g) Diğer sektörel ve tematik başlıklarda toplantılar düzenlenmesi, koordinasyona ilişkin iş birliği platformlarının kurulması, organizasyonlar yapılması.*
- h) Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofisleri ve Çalışma Birimleri Koordinasyon Toplantıları*

Yatırım Programında Yer Alan Şanlıurfa/Diyarbakır Projeleriyle İlgili Çalışma Yapılması

4 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Ajansın görev ve yetkilerini tanımlayan 188. Maddesinde “Bölgede kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen ve bölge plân ve programları açısından önemli görülen diğer projeleri izlemek” ajansların görevleri arasında sayılmıştır. 10 Eylül 2021 tarihli ve 31594 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazetede yayınlanan “2022-2024 Dönemi Yatırım Programı Hazırlama Rehberi” konulu

2021/19 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ise 2019-2021 Dönemi Yatırım Programlarının hazırlanmasında dikkat edilecek hususları içermektedir. İlgili genelgenin 6. Maddesinde “Yatırım tekliflerinde, 3194 sayılı imar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca kalkınma ajansları koordinasyonunda ve Düzey 2 bölgeler seviyesinde hazırlanan bölge planlarında belirtilen politika ve öncelikler ile yatırım tekliflerinde, GAP, DAP, KOP, DOKAP Eylem Planları kapsamında yer alan öncelikler dikkate alınacaktır.” hükmü yer almaktadır. Bu itibar ile kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım tekliflerinin belirlenmesi aşamasında Ajans tarafından bir değerlendirme yapılmayacaktır. Kurum ve kuruluşlar Bölge Planı önceliklerine bakarak kendi denetimlerini kendileri yapacak olup talep etmeleri halinde Bölge Planı önceliklerine uyum hakkında kurumlara destek verilecektir.

Bu kapsamda bölgede kurum kuruluşların yürüttüğü ve il yatırım programında yer alan projelerin izlenmesi için 2022 yılında aşağıdaki yer alan çalışmalar yapılacaktır.

- a) Hükümet programı projelerden en az biri ile ilgili sorumlu kuruluşla birlikte araştırma, fizibilite ve proje hazırlama çalışması yapılması.
- b) İlgili kuruluşların talebi halinde programdaki Şanlıurfa/Diyarbakır projeleri ile ilgili ön araştırmaların yapılması ve bilgilerin toplanması
- c) İlgili kuruluşların talebi halinde 2023 yılı yatırım tekliflerinin Bölge Planı öncelikleriyle uyumu konusunda destek verilmesi

Sempozyum, Seminer, Panel, Konferans-Kongre Organizasyonları

Ajanslar arası iş birliğinin geliştirilmesi, bölgesel eşgüdümün sağlanması ve tecrübe paylaşımının artırılması için çeşitli dönemlerde münferit veya diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte konferanslar düzenlenmektedir. 2022 yılında sempozyum, seminer, panel, konferans-kongre organizasyonları için aşağıdaki başlıklarda çalışmalar yapılması öngörülmektedir.

Tablo 109- Bölgesel Koordinasyon ve İş birliği Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi
Bölgesel Koordinasyon ve İş birliği Faaliyetleri	a) Sanayi Kuruluşları Koordinasyon Toplantısı b) TRC2 Bölge Planı Koordinasyon ve İzleme Komisyonları Toplantıları	PPKB	01/01/22 31/12/22
	Bölgesel/yerel ortaklık ve iş birliğine ilişkin faaliyetler a) GAP Bölgesi ve diğer komşu Düzey 2 bölge Ajansları ile toplantılar ve ortak organizasyonlar gerçekleştirilmesi	PPKB PYB YDO'lar İDB	01/01/22 31/12/22

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi
	b) TRC2 Bölgesi İl Koordinasyon Kurulu Toplantıları c) TRC2 Bölgesi İl İstihdam Kurulu Toplantıları d) Kent Konseyi Toplantıları e) Diyarbakır Koruma Kurulu Toplantıları f) GAP Rekabet Gündemi Toplantıları g) Diğer sektörel ve tematik başlıklarda toplantılar düzenlenmesi, koordinasyona ilişkin iş birliği platformlarının kurulması h) Yatırım Destek Ofisleri Koordinasyon Toplantıları		
	Hükümet ve Yatırım Programında Yer Alan Şanlıurfa/Diyarbakır Projeleriyle İlgili Çalışma Yapılması a) Hükümet programı projelerden en az biri ile ilgili sorumlu kuruluşla birlikte araştırma, fizibilite ve proje hazırlama çalışması yapılması. b) İlgili kuruluşların talebi halinde programdaki Şanlıurfa/Diyarbakır projeleri ile ilgili ön araştırmaların yapılması ve bilgilerin toplanması	PPKB	01/01/22 31/12/22
	Sempozyum, Seminer, Panel, Konferans-Kongre Organizasyonları (Diyarbakır Kadın ve Ekonomi Zirvesi, Diyarbakır Ekonomi Tarihi Sempozyumu, Şanlıurfa Bölgesel Kalkınma, İş birliği ve Yatırım İmkanları Forumu)	PPKB, YDO'lar	01/01/22 31/12/22

Bölge Planı ve Diğer Planların Uygulanması ve İzlemesine İlişkin Faaliyetler

TRC2 Bölge Planı Uygulanması ve İzlemesi

BGUS ve OKP ulusal hedef ve stratejileriyle eşgüdüm halinde hazırlanan TRC2 2014-2023 Bölge Planı, BGK görüşleri doğrultusunda nihai halini almış ve BGYK tarafından onaylanarak 30.12.2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ajansımız Bölge Planındaki amaç, hedef ve stratejilerin uygulanması hususunda mekanizmaların geliştirilmesi konusunda çalışmalar yapmıştır. Yerelde sahiplenmenin artırılması ve uygulama süreçlerinde izleme ve koordinasyonun sağlanması amacıyla plan eksen ve amaçlarını içeren Bölge Planı İzleme ve Koordinasyon Komisyonları 2019 yılında güncellenerek aşağıdaki 5 (beş) stratejik temada yeniden çalışmalara başlamıştır.

- Tarım ve Kırsal Kalkınma Komisyonu,

- Sanayinin Geliştirilmesi ve Yatırım Ortamı Komisyonu,
- Kültürel Miras, Turizm ve İmaj Komisyonu,
- Beşerî Gelişme ve Sosyal Sermaye Komisyonu,
- Kentleşme ve Yaşam Kalitesi Komisyonu,

Bölgedeki kamu kurum kuruluşları, STK'lar ve özel sektör temsilcilerinin katılımıyla 2022 yılında komisyon toplantılarına devam edilmesi planlanmaktadır.

Kültürel Miras, Turizm ve İmaj Komisyonu, Sanayinin Geliştirilmesi ve Yatırım Ortamı Komisyonu, Beşerî Gelişme ve Sosyal Sermaye Komisyonu ve Kentleşme ve Yaşam Kalitesi Komisyon toplantılarına ilişkin ayrıntılı bilgiler ilişkili buldukları Sonuç Odaklı Programlarda yer almaktadır.

BGUS ve On Birinci Kalkınma Planının Uygulanması

BGUS, Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda bölgesel gelişme politika ve uygulamalarının ülke düzeyindeki genel stratejik çerçevesini çizmek üzere ilgili bakanlıklar, kalkınma ajansları, yerel yönetimler, üniversiteler, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarının katkı, görüş ve önerileri alınarak hazırlanmıştır. BGUS'un 2019-2023 yıllarını kapsayan On Birinci Kalkınma Planı'ndaki bölgesel gelişme politikalarının temelini oluşturması ve yereldeki kurum ve kuruluşların kalkınma vizyonlarının ulusal kalkınma vizyonu ile uyumunun sağlanması konularında işlevsel olması hedeflenmiştir.

On Birinci Kalkınma Planının (2019-2023) uygulanması kapsamında, 2022 yılında gerekli katkı ve destekler sağlanacaktır.

Ajans Stratejik Planının Uygulanması (Faaliyet Raporları)

Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin beşinci bölümü Ajansların yıllık çalışma programı ve bütçeye uygun olarak hazırlayacakları faaliyet raporlarındaki temel ilkeleri tanımlamaktadır. Faaliyet raporları aynı zamanda Ajans Stratejik Plan uygulamalarının izlenmesi için de bir araç olarak kullanılmaktadır. Faaliyet raporunda faaliyetlere ilişkin gerçekleştirmeler belirtilerek ön görülen hedefler ile gerçekleştirme durumları karşılaştırılmaktadır. Bu kapsamda hem Ajansın faaliyetlerini ortaya koymak hem de Stratejik Plana göre performansını belirlemek için 2022 yılında, Ajans 2021 yıllık faaliyet raporu ile 2022 yılı altı aylık ara faaliyet raporları hazırlanacaktır.

Bölge Kurumlarının Kurumsal Kapasitesini Geliştirmeye Yönelik Faaliyetler

2014-2023 yıllarını kapsayan Ajans Bölge Planında kurumsal kapasitenin geliştirilmesi bir amaç olarak yer almaktadır. Kurumsal kapasitenin gelişmesi hem kurumların ve bireylerin ilgili kuruma güvenini arttıracak hem de beşerî gelişmeye katkı sağlayacaktır. Bireylerin ve kurumların birbirine güven duyduğu bir ortamda sosyal sermaye gelişecektir. Kalkınma ile sosyal sermaye arasında doğrudan bir ilişki olduğu düşünüldüğünde Ajansımızın bu alana yönelik çalışmalar yapması elzem gözükmektedir. Bu faaliyet başlığında BGUS'ta da sıkça belirtilen yerel kurumların stratejik planlama yeteneklerinin geliştirilmesi özellikle önemlidir. Stratejik planlama dışında kurumlara yönelik bölge planlama, fizibilite hazırlama ve proje geliştirme gibi konularda eğitimler verilmesi ya da mentörlük hizmeti sağlanması amaçlanmaktadır.

Bölge kurumlarının etkinliklerin artırılması kurum yöneticilerinin konuya olan ilgisiyle doğrudan bağlantılıdır. Bu çerçevede kurum yöneticilerinin başta liderlik, inovasyon kurumsallaşma, veri analizi vb. konular başta olmak üzere bölgede uygulanan büyük ölçekli projeler ve kültürel miras konularında eğitilmeleri ve bilgilendirilmeleri planlanmaktadır.

Tablo 110- Bölge Planı ve Diğer Planların Uygulanması ve İzlemesine İlişkin Faaliyetler

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi
Bölge Planı ve Diğer Planların Uygulanması ve İzlemesine İlişkin Faaliyetler	TRC2 Bölge Planı Uygulanması ve İzlenmesi a) TRC2 Bölge Planı Koordinasyon ve İzleme Komisyonlarının Toplanması b) Planın uygulanmasının sağlanması, gerekli iş birliği ve koordinasyon süreçlerinin gerçekleştirilmesi, yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde Kurum, Kuruluş ve ilgili Bakanlıklara ziyaretler/iş birlikleri gerçekleştirilmesi c) Bölge planı ve programlarının uygulanmasında diğer ülke uygulamalarının görülmesi, bilimsel gelişmelerin izlenmesi için uluslararası bir etkinliğe katılım (yurt dışı çalışma ziyareti/sempozyum/eğitim)	PPKB	01/01/22 31/12/22
	Ajans Stratejik Planı Uygulanması ve İzlenmesi a) Ajans 6 aylık ve yıllık faaliyet raporlarının hazırlanması ve basımı Ajans performans göstergelerinin takip edilmesi	PPKB	01/02/22 31/08/22

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi
	Yerel Yönetimlerin, Kurum, kuruluşların, kooperatiflerin ve STK'ların kurumsal kapasitelerini arttırmaya yönelik faaliyetler, PCM eğitimleri, girişimcilik eğitimleri	PPKB	01/01/22 31/12/22
	Kurum Yöneticilerinin Kapasitelerinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetler	PPKB	01/01/22 31/12/22

iii. Kapasite Geliştirme

Kurumsallaşma ve Yönetim Faaliyetleri

Ajansın, Kanun ve Kararıname de belirtilen amaçlarına ulaşması, büyük ölçüde kurumsal altyapısının amaca uygun bir şekilde oluşturulmasına ve kurumsallaşma faaliyetlerinin dinamik bir şekilde sürdürülmesine bağlıdır.

Ajansımız kuruluş ve kurumsallaşma çalışmalarını büyük ölçüde tamamlayarak 03.08.2009 tarih ve 27308 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan *Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliği* gereği Yeterlik Komisyonu tarafından 12-16 Aralık 2011 tarihlerinde yapılan denetim sonucu “**Mali Yönetim Yeterliği**” almaya hak kazanmıştır. Ajans 24-26 Temmuz 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen ikinci “**Mali Yönetim Yeterliği**” denetiminden de geçerek olumlu not almıştır.

Gerek Mali Yeterlilik gerekse de dış denetimlerde Ajansın 2012 yılından beri uyguladığı Kalite ve Bilgi Güvenliği Yönetim sisteminin önemli katkıları olmuştur. Ajans her iki belgenin de (9001 & 27001) standartlarını karşılamak için özverili bir şekilde çalışmalarına devam etmektedir. TSE tarafından belgelemenin devamı için 2022 yılında denetimler gerçekleştirilecektir.

2022 yılında, kurumsallaşma ve yönetim sürecindeki eksiklik ve aksaklıklar tespit edilerek bunların giderilmesine ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam edecek ve bu amaçla gerekli tedbirler alınacaktır. 2022 yılında yürütülecek belli başlı kurumsallaşma ve yönetim faaliyetleri aşağıdaki gibidir.

Yeni Dönem Kurumsallaşma Faaliyetleri

Ajansımızın kurumsallaşma faaliyetlerine kapsamında, İş Akış Süreçlerinin İyileştirilmesi, Bilgi ve Belge Yönetimi, Birim Yönergeleri ve İş Tanımlarının Yenilenmesi,

İnsan Kaynakları Yönetimi ve İK Politikasının Belirlenmesi, Personel Performans Yönetiminin Yenilenmesi gibi kurumsallaşma ile ilgili faaliyetler gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Tablo 111-Yeni Dönem Kurumsallaşma Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi
Yeni Dönem Kurumsallaşma Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none">İş Tanımlarının YenilenmesiPerformans Sisteminin UygulanmasıAjans İK Politikasının Güncellenmesi	DB / İK	01/01/22-31/12/22

Ajansın Yönetim Kurulu Çalışmaları

Ülkemizde bölgesel gelişme ve kalkınma alanında Kalkınma Ajanslarının bir politika aracı olarak kullanılması yeni bir uygulamadır. Ülkemizin aksine dünyada, özellikle gelişmiş batı ülkelerinde, kalkınma ajanslarının uzun yıllardır etkin bir politika aracı olarak kullanılmalarına bağlı olarak ciddi bir uygulama birikimi mevcuttur.

Gerek ülkemizdeki gerekse uluslararası alandaki iyi uygulamalar, tecrübe ve birikimler dikkate alınmak suretiyle, kalkınma ajansları ile tesis edilmeye çalışılan yeni kalkınma yaklaşımı ve anlayışının daha iyi anlaşılması ve içselleştirilerek karar alma ve uygulama mekanizmalarında tezahür etme şansı bulunmaktadır. Bu kapsamda 2022 yılında aylık ajans yönetim kurulu toplantılarının yanı sıra ajansın Yönetim ve Danışma Organlarında yer alanların oryantasyonunu sağlamaya yönelik faaliyetler düzenlenmesi, Bu faaliyetlerle, Ajans Yönetim ve Danışma Organlarında görev alan kişilerde ortak çalışma kültürü ve anlayışının geliştirilmesi, bilgi eksikliğinin giderilmesi, sahiplenmenin artırılması, çalışma ortamı ve çevreye uyumun sağlanması, proaktif bir şekilde ajansın amacına uygun kararlar alınması amaçlanmaktadır.

Tablo 112 - Yönetim Kurulu Çalışmaları

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi
Yönetim Kurulu Toplantıları	<p>a) Toplantı hazırlık çalışmaları</p> <p>b) Toplantıların düzenlenmesi</p>	Genel Sekreterlik, Destek Birimi	01/01/22-31/12/22

Temsil ve Tanıtım Faaliyetleri	Yönetim Kurulu ve Genel Sekreterlik Temsil ve Tanıtım Faaliyetleri	Genel Sekreterlik, Destek Birimi	01/01/22-31/12/22
--------------------------------	--	----------------------------------	-------------------

Hizmet Binalarının Eksikliklerinin Giderilmesi

Ajansımız kendi mülkü olan Diyarbakır'daki merkez hizmet binasına 2020 yılında taşınmıştır. Bunun yanı sıra Şanlıurfa YDO hizmet binası kiralama yoluyla hizmet vermeye devam edecektir. Yeni hizmet binası ve Şanlıurfa YDO binasında, ihtiyaçlara binaen ortaya çıkabilecek tadilat işleri bu başlık altında ele alınmıştır.

Tablo 113- Fiziki Mekânlara İlişkin Faaliyetler

Faaliyet Adı*	Sorumlusu	Süresi
Ajans ve YDO (Diyarbakır ve Şanlıurfa) Hizmet Binalarının Bakım, Onarım ve Tadilat Hizmetlerinin Karşılanması	Genel Sekreterlik	01/01/22-31/12/22

Demirbaş, Ofis Ekipmanı ve Sarf Malzemeleri İhtiyaç Tespiti ve Temini

2022 yılı içerisinde, Ajans personeli ile hizmet binaları için ihtiyaç duyulacak demirbaş (masa, sandalye, dolap, vb.), sarf malzemeleri (kırtasiye vb.) ve ofis ekipmanları (bilgisayar, yazıcı, faks, fotokopi, taşınabilir bellek vb.) ihtiyaçları belirlenecek ve serbest piyasadan satın alma yoluyla karşılanacaktır.

Tablo 114- Demirbaş, Ofis Ekipmanı ve Sarf Malzemeleri İhtiyaç Tespiti ve Teminine İlişkin Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Demirbaş, Ofis Ekipmanı, Bilgi İşlem Ekipmanı ve Sarf Malzemeleri İhtiyaç Tespiti ve Temini	Genel Sekreterlik	01/01/22-31/12/22

İnsan Kaynakları Politikası ve Yeni Personel İstihdamı

Dünyada yaşanan değişimler ışığında son 30 yılda, bölgesel gelişmenin ülke içi ve dışında çok yönlü bir etkileşim sürecini gerektirdiği gözlenmiş; yerel aktörlerin hem planlama, hem de uygulama safhalarında sürekli aktif olması, sahiplenme göstermesi, araştırma ve proje üretme kapasitesi geliştirmesi ve bunu kurumsallaştırması gerektiği başarılı bölgesel/yerel kalkınma modellerinden görülmüştür. Bu bağlamda, yeni bölgesel gelişme ve planlama anlayışının,

katılımcı olması ve yerel aktörlerin çabalarına, yerel potansiyellere ve dinamiklere, stratejik yaklaşıma, öğrenmeye dayalı uygulamalar içermesi gerektiği anlaşılmıştır.

Bu bakımdan, yerel/bölgesel dinamiklerin ve potansiyelin tespiti, bunların ulusal öncelikler ile uyumlu olarak yerinde ve katılımcı bir anlayışla, ortak akıl kullanılarak planlanması, esnek, aksiyona dayalı, rol paylaşımına açık ve insan odaklı programlar, gelişme politikaları ve rekabetçi projeler ile desteklenmesi amacıyla yerelde teknik kapasitesi yüksek kurumsal yapılar olarak kalkınma ajansları modeli ülkemizde de benimsenmiştir.

Bölgenin yeni ulusal ve yerel rekabet koşullarına ayak uydurma yeteneğini geliştirmek ve uygun altyapıyı hazırlayabilmek amacıyla, çabuk karar alıp uygulayabilen, esnek ve dinamik bir kurumsal örgütlenmeyi sağlamak üzere, söz konusu model çerçevesinde ajans tarafından etkin bir insan kaynakları rejimi ve politikası belirlenmiştir. Zira, kalkınma ajanslarının temel ürünü "hizmet"tir. Hizmet üretiminde anahtar rol çalışanlar tarafından oynanmaktadır. Bu açıdan, ajansta istihdam edilecek personelin nitelikleri hayati derecede önem kazanmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığı tarafından, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 527/E/1-b, 7 nci maddesinde "Yükseköğretim Kurulu, Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversitelerin kariyer birimleri vasıtasıyla projeler yaparak öğrencileri kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları ile bir araya getirmek ve istihdam imkânlarını artırmak amacıyla ulusal ve uluslararası düzeyde çalışmalar yapmak" hükmü gereğince Hazine ve Maliye Bakanlığının destekleri ile, pandemi sürecinde üniversite öğrencilerinin staj yapma konusunda yaşadıkları güçlükler de göz önünde bulundurularak, Bakanlıklar ile bağlı, ilgili, ilişkili, koordine kurum/kuruluşlar ve özel sektörden gönüllü işverenlerin paydaşlığı ile yürütülecek "Staj Seferbirliği" programı başlatılmıştır.

Program kapsamında Ajansımızda üniversite öğrencilerine yönelik olarak üniversitelerin açılma tarihleri göz önünde bulundurularak, maksimum sayıda stajyerin istihdam edilmesi planlanmaktadır.

Bu bağlamda söz konusu stajyerler için; 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında işlem yapılacaktır. İlgili kanundan doğan iş ve işlemler ve Sosyal Güvenlik Kurumu'na gerekli bildirimler ve işlemler üniversiteler tarafından yapılacaktır.

Ayrıca 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda; Kanunun, Mesleki Eğitim Kurulunun belirleyeceği mesleklerde, kamu ve özel sektöre ait kurum, kuruluş ve iş yerleri ile mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarındaki eğitim ve öğretimi kapsadığı belirtilmiştir. Kanunun 18. maddesinde "on ve daha fazla personel çalıştıran işletmeler, çalıştırdıkları personel sayısının yüzde beşinden az, yüzde onundan fazla olmamak üzere mesleki ve teknik eğitim okul ve

kurumu öğrencilerine beceri eğitimi yaptırır. Öğrenci sayısının tespitinde kesirler tama iblağ olunur” ifadeleri yer almaktadır.

Kanunun 25'inci maddesinde “aday çırak ve çıraklar ile işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere ödenecek ücret ve bu ücretlerdeki artışlar; aday çırak veya çırağın velisi veya vasisi veya kişi reşit ise kendisi; öğrenciler için okul müdürlüğü ile işyeri sahibi arasında Bakanlıkça belirlenen esaslara göre düzenlenecek sözleşme ile tespit edilir. Ancak, işletmelerde meslek eğitimi gören örgün eğitim öğrencilerine, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30’undan aşağı ücret ödenemez.

Aday çırak, çırak ve öğrencinin eğitimi sırasında işyerinin kusuru halinde meydana gelecek iş kazaları ve meslek hastalıklarından işveren sorumludur. Aday çırak, çırak ve öğrencilere ödenecek ücretler her türlü vergiden müstesnadır.

Bu kapsamda 3308 sayılı Kanunun öngördüğü şekilde 2022 yılında Ajans personel sayısının yüzde beşinden az olmamak üzere öğrencilere beceri eğitimi yaptırılması ve Kanunun öngördüğü şekilde ödemelerinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bu ödemeler “Diğer Personel Giderleri” ele alınmıştır. Bu bütçe kalemi altında ayrıca Ajans yardımcı personelinin fazla mesai ve genel tatil ücreti ödemeleri de yer almaktadır.

Tablo 115- İnsan Kaynakları ile İlgili Faaliyetler

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi
Personel Ücretleri	Maaş Ödemeleri	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22
Sosyal Güvenlik Prim Giderleri	Sosyal Güvenlik Prim Ödemeleri	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22
Tediye Ödemeleri	Tediye Ödemeleri	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22
Kıdem Tazminatları	Kıdem Tazminatları	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22
Fazla Mesai	Fazla Mesai	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22
Sosyal Haklar	Sosyal Haklar	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22
Diğer Personel Giderleri	3308 Sayılı Kanun Kapsamındaki Ödemeler ve	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22

	Fazla Mesai/Genel Tatil Ücreti Ödemeleri		
--	---	--	--

Personel Eğitimi

Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği'nin 5, 6 ve 19'uncu maddeleri çerçevesinde, Ajans personelinin gelişimine yönelik “*eğitim programları*” uygulanacaktır.

Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği'nin 19'uncu maddesi her bir Ajans personelinin her yıl için en az **10 günlük hizmet içi eğitime** katılması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda eğitimlerin her bir personel tarafından en az ilgili sürede olmak üzere alınması sağlanacaktır. Ajans 9001 Kalite Yönetimi Sistemi kapsamında oluşturulan Personel Eğitimi Prosedürüne göre hazırlanacak olan 2022 Eğitim Planına ek olarak özellikle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Ulusal Ajans, Merkezi Finans ve İhale Birimi, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, UNDP, UNIDO, TİKA, JICA ve Kalkınma ve Yatırım Bankası gibi kuruluşların plan dışı eğitim programlarına katılım sağlanacaktır. Eğitimler konusunda ilgili kuruluşlarla iş birlikleri de yapılabilecektir.

Diğer taraftan, personelin bilgi ve kapasitelerinin artırılması amacıyla çeşitli süreli ve süresiz yayınlara abone olunacak ve gerekli yazılı ve görsel materyal satın alınacaktır.

Tablo 116- Personel Eğitimi ile İlgili Faaliyetler

Faaliyet Adı	Alt Detaylar	Sorumlusu	Süresi
Eğitim Programı ve Hizmet İçi Eğitimler	Teknik Eğitimler (Microsoft, Power BI, Power Apps, Word)	Destek Birimi	01/01/22 31/12/22
	Kişisel Gelişim Eğitimi		
	Fizibilite Eğitimi		
	Business English Eğitimi		
	Mesleki Eğitimler		
	E-İhracat Eğitimi		
	Mali Tablolar Analizi ve Raporlama Eğitimi		
	Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi Eğitimi		

	Sertifikalı Kamu İhale Mevzuatı Eğitimi		
	Değer Zinciri Analizi Eğitimi		
	Teknik Eğitimler (Sistem Eğitimi)		
	Yalın Yönetim ve Üretim Eğitimi		
	Kişisel Gelişim Eğitimleri (Kurum Kültürünün Geliştirilmesi, Tasarım Odaklı Düşünme ve İmaj Yönetimi)		
	Dış Ticaret ve Dış Ticaret İstihbarat Eğitimi		
	Kişisel Gelişim Eğitimi (Zaman Planlaması, Motivasyon)		
	Teknik Eğitimler (Lisanslı Pentest)		
	Teknik Eğitimler (Güvenlik Duvarı firewall)		
	KOBİ Yönetim Danışmanlığı		
	Temel İlk Yardım Eğitimi		
	Teknik Eğitimler Photoshop, Adobe Illustrator, Corel vs. Tasarım Programları Eğitimi		
	Faaliyet ve Bütçe Hesapları Eğitimi		
	Akademik ve uygulamalı Sosyal Medya Eğitimi		
	Makro ve Mikro Ekonomik Göstergelerin Analizi		
	Arşiv ve Dokümantasyon Eğitimi		
	Uluslararası Fonlara Başvuru Hazırlama ve Uygulama Eğitimi		
	Üst Düzey Yönetici Eğitimleri	Destek Birimi	01/01/22 31/12/22
Eğitim Amaçlı, Süreli Süresiz Yayınlar ile Yazılı ve Görsel Materyalin Satın Alınması		Genel Sekreterlik Çalışma Birimleri	01/01/22 31/12/22
Yurt İçi ve Yurt Dışındaki Eğitim, Staj ve Çalışma Ziyaretleri		Genel Sekreterlik Çalışma Birimleri	01/01/22 31/12/22

Giderleri (Yolluklar, ulaşım, konaklama vb)			
--	--	--	--

Yazılım ve Donanım İhtiyaçları

Kalkınma Ajanslarının kuruluş amaçları, misyonu ve faaliyetleri dikkate alındığında; bunların, bölge ekonomilerinin ulusal ve uluslararası rekabet koşullarına ayak uydurma yeteneğini geliştirmek ve bunun için gerekli her türlü altyapının hazırlanmasına yardımcı olmak üzere yerelde teknik kapasitesi yüksek, çabuk karar alıp uygulayabilen, esnek ve dinamik kurumsal yapılar olarak tasarlandığı görülmektedir. Bu bakımdan ekonomik ve sosyal hayatın dönüşüm sürecinin temel aktörleri olarak ajansların, bu dönüşüm sürecinin yönlendirilmesinde aktif görev almalarının gerekliliğı açıkça görülmektedir.

Ajansımız bölgemiz dinamiklerinin dönüşüm sürecini yönlendirirken, bölgedeki diğerkurum ve kuruluşlara örnek teşkil edecek şekilde öncelikle kendi bilgi ve iletişim teknolojileri stratejisini oluşturarak faaliyetlerinde bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanmaya çalışmaktadır.

Ajans faaliyetleri çerçevesinde; malî ve finansal kaynaklarının elde edilmesi, kullanılması ve malî denetiminin sağlanmasında görevli ve yetkili olanların; kaynakları etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde etmesi, kullanması, muhasebeleştirmesi, raporlaması ve kötüye kullanılmasının önlenmesi, bölge ile ilgili verilerin toplanması, amaca uygun şekilde işlenmesi, alınan kararların bilimsel verilere dayandırılması, bu kararların sonuçlarının ve diğerbölge aktörlerinin bölge dinamiklerini etkileyecek faaliyetlerinin izlenmesi, kamuoyunun zamanında ve doğru olarak bilgilendirilmesi, işlem maliyetlerinin azaltılması ve süreçlerin kısaltılması amacıyla değışik bilgi sistemleri kullanılmaktadır. İhtiyaç duyulması halinde yeni sistemler de sürece dahil edilecektir. Bu sistemler kullanıcılara zamanında, geçerli ve güvenilir bilgileri en az maliyetle sunacak şekilde tasarlanmıştır.

Ajans, *Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğı* ile *Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğı*'nde belirlenen esas ve usullere uygun olarak, her yıl bütçesini hazırlamak ve uygulamak, mali kaynakları yönetmek ve kontrol etmek, hesap ve kayıtları usulüne uygun tutmak, raporlamak, mali tabloları zamanında, doğru ve uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğerkiş ve kuruluşların bilgi ve ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlamak, destek verilen proje uygulamalarını izlemek ve raporlamak

amacıyla modüllerinin önemli bir kısmı kullanıma açılan Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemini (KAYS) kullanmaktadır.

Kalkınma Bakanlığının e-imza tabanlı **Elektronik Belge Yönetim Sistemini (EBYS)** kullanmaya başlaması ile Ajansımız da 24 Mayıs 2012 tarihi itibarıyla Elektronik Belge Yönetim Sistemini (EBYS) ve e-imzayı kullanmaya başlamıştır. Programın kesintisiz kullanımını sağlamak üzere bakım/onarım işi yıllık olarak güncellenmektedir. Bakanlığımızın EBYS'yi merkezi düzeyde kullanıma açmaya yönelik çalışmaları tamamlanma aşamasına gelmiştir. Bu çalışmanın yürürlüğe girmesi durumunda firmalardan bu iş için yapılan hizmet alımı sonlandırılacaktır.

Coğrafi Bilgi Sistemleri kullanarak veri temini sağlamaya yardımcı olan ATLAS vb. programlara abonelik yapılacak ve ihtiyaç duyulduğunda ücretli modülleri satın alınacaktır.

Ajansın bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısının geliştirilmesi için gerekli olan yeni yazılım ve donanımların, bunların bakım ve onarımı ile danışmanlık hizmetlerinin alımı büyük ölçüde gerçekleştirilmiş olup mevcut sistemin geliştirilmesi ve eksiklerinin giderilmesi ile Ajansın bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısına ait yazılım ve donanımların bakım ve onarımı ile lisans yenilemeleri için 2022 yılında gerekli çalışmalar yapılacaktır.

Mevcut bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısını geliştirmek ve daha etkin bir şekilde kullanabilmek için Ajans tarafından 2022 yılında aşağıdaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir:

- İnternet sitelerinin geliştirilmesi ve güncellenmesi
- Ağ (Network) yapısının geliştirilmesi
- İşlemci ve sunucu tarafındaki işlemler
- Ajans personelinin ihtiyaç duyduğu alanlarda donanım ve bunlara ait yazılımların satın alınması,
- Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) Bakımı (Bakanlığın merkezi EBYS sistemi kullanımına başlaması durumunda bakım giderleri değişebilir.)
- Online toplantı altyapısı ve modülü
- Bilgi işlem donanımlarına yönelik olarak anti-virüs ve internet içerik güvenliği yazılımları yıllık lisans yenilemesinin yapılması, depolama, yedekleme ve network altyapısının oluşturulmasına devam edilmesi ve bunlar için bakım sözleşmeleri

imzalanması, (uygulama ve diğer hizmetlerin bakanlık tarafından tedarik edilmesi durumunda satın alımlar tarafımızca yapılmayabilir.)

- İşletim sistemi, ofis yazılımları, veri tabanı, istatistik, coğrafi bilgi sistemi, araç takip sistemi lisansı, CAD yazılımlarının ve destek eğitimlerinin, grafik ve iletişim yazılımları ihtiyacının karşılanması ve güncellemelerin gerçekleştirilmesi,
- Ajansımız 2019 Yılından itibaren bilişim sistemlerini bulut teknolojisine taşıyarak sistem altyapı maliyetlerini düşürmüştür. 2022 yılında da aynı sistemin kullanıma devam edilecektir. (Bakanlık tüm bilişim teknolojileri sistemini merkezde toplaması durumunda uygulamalar ve sunucular bakanlığın bünyesine geçebileceği için bulut kullanımına son verilebilir.)
- Ajans bünyesinde mevcut bilgi iletişim teknolojileri altyapısının sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla gerekli bakım faaliyetlerinin yürütülerek ihtiyaç halinde hizmet alımlarının yapılması,
- ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi ve ISO 27001:2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi, standardın öngördüğü şekilde Ajans bünyesinde oluşturulan kurul marifetiyle periyodik olarak gözden geçirilecektir. Gözden geçirmeler sırasında 9001 ve 27001 etkinlik ve verimliliğini arttıracak yazılım veya donanım maliyetlerinin karşılanması, (bakanlığın bilişim teknolojilerini merkezde toplaması durumunda 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi süreçleri iptal olabilir.)
- Diğer Entegre Yönetim Bilgi Sistemleri (Personel sicil, maaş, izin yönetimi, taşınır, personel takip, talep, arşiv, kalite yönetimi)

Tablo 117- Yazılım ve Donanım İhtiyaçlarının Karşılanması ile Yönetim Bilgi Sistemleri Altyapısının Geliştirilmesi ile İlgili Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Ajansın ve YDO'ların İnternet Sitelerinin Güncelleme ve Bakım Hizmetleri	Destek Birimi (Bilgi İşlem-Basın ve Halkla İlişkiler) YDO'lar	01/01/22 31/12/22
Bilgi ve İletişim Teknolojileri Altyapısının Geliştirilmesi	Destek Birimi (Bilgi İşlem)	01/01/22 31/12/22

(Bilgisayarların Yenilenmesi)		
Bulut Teknolojileri Kullanımı (Azure ve Office 365)	Destek Birimi (Bilgi İşlem)	01/01/22 31/12/22
EBYS Bakım	Destek Birimi (Bilgi İşlem)	01/01/22 31/12/22
ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO/IEC 27001: 2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Gözden Geçirilmesi	PPKB ve Destek Birimi	01/01/22 31/12/22
Diğer Entegre Yönetim Bilgi Sistemleri (Online toplantı altyapısı ve modülü, NetKa ve Taşınır Sistemi Yazılımları, Personel sicil, maaş, personel takip, talep, arşiv vb.) Kurulması ve Önceki Yıllarda Kullanıma Sunulanların Bakımları	Destek Birimi	01/01/22 31/12/22

Destek Hizmetlerinin Karşlanması

Ajans Genel Sekreteri için 2013 yılında 1 adet binek türü araç satın alınmıştır. Yine, Ajansın Merkez Yerleşkesi ve Şanlıurfa Yatırım Destek Ofisi hizmetleri ile izleme ve değerlendirme faaliyetlerinde kullanılmak amacıyla 5 adet binek türü araç kiralanmıştır. 2021 yılında araç sayısının 4'e düşürülerek kiralama hizmetine devam edilmesi kararlaştırılmıştır.

Ajans Merkez Yerleşkesi ve Şanlıurfa'daki YDO'nun büro, güvenlik, temizlik ve şoförlük işleri ise, 696 sayılı KHK kapsamında Ajans bünyesine geçen 14 işçi eliyle yürütülmektedir.

Diğer taraftan, 2022 yılında Ajans ve Yatırım Destek Ofislerinin kira, ortak giderlere katılım ve diğer hizmet bedelleri (iletişim, aydınlatma, iklimlendirme, araç yakıt, internet, su, temizlik malzemeleri vb.) karşılanacaktır. Yine, Ajans ve Yatırım Destek Ofislerinin sarf malzemeleri ihtiyaçları da *Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satın Alma ve İhale Usul ve Esasları* çerçevesinde satın alınacaktır. Bunun yanı sıra Ajans araçlarının il dışına giderken ihtiyaç duyacağı otoyol giderleri ile, yasal olarak ödenmesi gereken Motorlu Taşıtlar Vergisi (makam aracı), dava sürecinde ödenmesi gereken pul bedelleri, avukatlık ödemeleri, dosya bedelleri, harçlar, cezalar vb. vergi ve zaruri harcamalar karşılanacaktır.

Tablo 118- Destek Hizmetlerinin Karşılanmasına Yönelik Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Ulaşım Hizmetlerinin Tespiti ve Temini	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22
Hizmet Mekânlarının ve YDO'ların Sürekli İşçi Ücretleri	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22
Hizmet Mekânlarının ve YDO'ların Sürekli İşçi SGK'ları	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22
Sürekli İşçi Tediye Ödemeleri	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22
Ana Hizmet Binası ile ŞYDO'nun Diğer Hizmet Bedellerinin (haberleşme, posta, elektrik, akaryakıt, su temizlik malzemeleri, iklimlendirme vb.) Karşılanması	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22
Şanlıurfa YDO'nun Kira Gideri	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22
Yargı Harç ve Masrafları	Hukuk Müşavirliği	01/01/22 31/12/22

Kalite Yönetim Sistemi ve Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Tetkikleri

Ajans 2012 yılından beri ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 27001: 2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemlerini başarı ile uygulamaktadır. Söz konusu sistemlerin yıllık denetim maliyetleri ile belge ücretleri bu başlık altında karşılanacaktır.

Tablo 119- Kalite Yönetim Sistemi ve Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Tetkikleri

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 27001: 2017 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Tetkikleri	Genel Sekreterlik	01/01/22 31/12/22

İzleme ve Değerlendirme Hizmetleri

İzleme ve Değerlendirme hizmetleri kapsamında, 2022 yılında Ajans tarafından takibi yapılan Mali Destek Programları, Teknik Destek, Fizibilite Desteği, CMDP ve Güdümlü

projelerinin izleme ve değerlendirme faaliyetlerine devam edilecektir. Ayrıca, uygulaması tamamlanan programlarla ilgili olarak *Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği*'nde, desteklenen proje ve faaliyetlerin en az %10'unun ajans personeli veya zorunlu hallerde ajans tarafından yetkilendirilmiş denetçiler tarafından denetlenir hükmü yer almaktadır. Bu çalışmaya ilave olarak tamamlanan mali destek programlarının etki değerlendirmesine yönelik analizler yapılacaktır.

Ayrıca, yeni dönem GAP Eylem Planı'nın TRC2 bölgesindeki uygulamalarının izleme ve değerlendirmesi GAP-BKİ ile birlikte yürütülecektir.

Tablo 120- İzleme ve Değerlendirme Hizmetleri İle İlgili Faaliyetler

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi
Destek Projelerinin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> • Projelere İzleme Ziyaretleri Yapılması, • Ara ve Nihai Raporların Değerlendirilmesi, • Ödemelerinin Yapılması. 	İDB	01/01/22 31/12/22
Tamamlanan Mali Destek Programları Kapsamında Desteklenen Projelerin Denetiminin Yapılması	<ul style="list-style-type: none"> • Denetim Yapılacak Projelerin Belirlenmesi, • Denetimlerin Yapılması ve Sonuçlarının Raporlanması. 	İDB-HM	01/01/22 31/12/22

Desteklenen Projelerin Etki Değerlendirmelerinin Yapılması	<ul style="list-style-type: none">• Etki Değerlendirmesi ile İlgili Olarak Piyasa Araştırması Yapılması,• Etki Değerlendirmesinin Yöntemi ile Değerlendirmeyi Yapacak Firmanın Belirlenmesi,• Etki Değerlendirmesinin Yaptırılarak Sonucunun Raporlanması.	İDB	01/01/22 31/12/22
--	--	-----	----------------------

iv. Tanıtım Faaliyetleri

Ajansın faaliyetleri hakkında farkındalığı artırmak, kamuoyunu bilgilendirmek ve Bölgedeki iş ve yatırım olanaklarını tanıtmak için bölge içi ve bölge dışında yer alan ajanslar, kamu kurum ve kuruluşları, meslek odaları, STK'lar ve özel sektörle yakın ilişkilerin kurulması için tanıtım faaliyetleri önemli bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır.

İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri

Ajansın bölgesindeki faaliyetlerinin yerel, ulusal ve uluslararası medya aracılığıyla kamuoyunda istenilen düzeyde ve içerikte tanıtımı amacıyla il merkezleri ile ilçelerde ajansın tanıtımına yönelik saha ziyaretleri ve bilgilendirme toplantılarına devam edilecektir. Bu amaçla, basın ve yayın organları ile sosyal medya mecralarında yararlanılacak, yerel ve ulusal medyaya yönelik reklam çalışmalarında bulunulacaktır. Tanıtım faaliyetleri kapsamında hem ajans hizmet binalarında ve hem de valilikler, belediyeler, ticaret ve sanayi odaları gibi yerlerden dağıtım yapılmak üzere broşür, dosya, ajanda, tanıtım filmi ve benzeri görsel materyal hazırlanacaktır. Diyarbakır ve Şanlıurfa Yatırım Destek Ofisleri marifetiyle ülkemizde ve yurt dışındaki önemli fuar ve organizasyonlara iştirak edilecektir. Diğer kuruluşlarca bölgenin sorunları ve kalkınmasıyla ilgili düzenlenen toplantılara, sempozyum, kongre ve konferans gibi organizasyonlara katılım ve gerekli hallerde katkı da sağlanacaktır.

Daha geniş bir kesime hitap etmek ve daha yoğun ilgi çekmek amacıyla, ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından yatırım ve proje finansmanı amacıyla sağlanan kredi ve hibe imkanları da Ajans ve YDO'ların internet sitelerinde yer vermek suretiyle duyurulacak ve yerel aktörlerin bilgilendirilmesi amacıyla çeşitli tanıtım ve eğitim toplantıları tertip edilebilecektir.

Ayrıca, hazırlanacak olan tanıtım ve iletişim stratejisi çerçevesinde basın ziyaretleri yapılacak, Ajans ile ilgili gelişmelerden ve faaliyetlerden medya kuruluşları haberdar edilecek, oluşturulan “medya takip sistemi” ile Ajans’ın basında yer alan haberlerinin düzenli olarak takip edilmesi ve raporlanması sağlanacaktır. Bunun yanı sıra e-bülten uygulaması sürdürülecektir.

Ajansımız önceki yıllarda dünyada, ülkemizde ve bölgemizdeki ekonomik ve sosyal gelişmelerin takibi amacıyla ulusal ve bölgesel düzeyde yayın yapan bazı gazeteler ile bilimsel dergilere abone olunmuştur. 2022 yılında bu abonelikler devam edecektir. Bu amaçla, gerekirse, elektronik dergilere (e-journal) ulaşım için gerekli hizmetler satın alınabilecektir.

2022 yılında diğer Ajansların basın ve halkla ilişkiler görevlileri Bölgeye davet edilerek bir fotoğrafçılık eğitimi ve safarisi düzenlenecektir. Bu faaliyet Bölgenin diğer Ajanslar ve kamoyu nezdinde tanınırlığına katkı sunacaktır.

Tablo 121- İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi
İletişim ve Tanıtım Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none">Ajans İletişim Stratejisinin Hazırlanması	Basın Halkla İlişkiler	01/01/22 31/12/22
	<ul style="list-style-type: none">Reklâmlar (Radyo, TV, Gazete vb),İlanlar,Kurumsal Tanıtım Filmleri,Basın Toplantıları, İş birlikleriBroşürler,E-bülten ve Tanıtım Kataloğu yayınlanması,Medya Takip Sistemi	Basın Halkla İlişkiler	01/01/22 31/12/22

	<ul style="list-style-type: none"> • Diğer Tanıtım Materyallerinin Hazırlanması. 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Fotoğrafçılık Eğitimi ve Safarisi 	Basın Halkla İlişkiler	01/01/22 31/12/22

Yatırım Destek Ofislerinin Faaliyetleri

Yatırımcıların başvuru kabul etme ve işlemlerin takip edilmesi sorumluluğunu üstlenecek Yatırım Destek Ofislerinin, işlemlerini ivedilikle yürütmesi amacıyla karar verme konusunda yetki sahibi kurum ve kuruluşlarla iş birliği mekanizmalarının tesis edilmesi amacıyla 27.08.2014 tarih ve 29101 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan *Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofisleri Yönetmeliği*'nin öngördüğü çalışmalar yürütülecektir.

Diyarbakır ve Şanlıurfa Yatırım Destek Ofisleri; Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ile bölgeye yatırımcı çekme konusunda gerek duyulduğunda birlikte çalışacaklardır. Aynı zamanda il düzeyinde hazırlanmış olan yatırım destek ve tanıtım stratejilerinin eylemleri uygulanacak ve takip edilecektir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda ulusal politika ve uygulamalarla uyum sağlanacak, ulusal ve bölgesel düzeyde elde edilen tecrübelerden yararlanılacaktır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi tarafından Ajansımızla ilgili olarak belirlenen iletişim kişisi ile Yatırım Destek Ofisi Koordinatörleri gerekli iletişimi ve koordinasyonu sağlayacaklardır.

Diyarbakır ve Şanlıurfa'da Ekonomi ve Koordinasyon toplantıları yapılacak, ayrıca Şanlıurfa ve Diyarbakır'daki özel sektör temsilcileriyle ve iş dünyasıyla düzenli toplantılar gerçekleştirilecektir.

"Yatırım Yeri Temininin Kolaylaştırılması" kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü ile Ajansımız Ulusal Coğrafi Veri Altyapısı kapsamına giren konularda ihtiyaç duyulan verilerin temin edilmesi, erişimi, paylaşımı ve kullanımı esaslarını belirleyen bir iş birliği protokolü imzalamıştır. Bu çalışmalar yakinen takip edilecek olup, kullanıma açılan sistemler yatırım yeri temini konusunda aktif olarak kullanılacaktır.

Daha geniş bir kesime hitap etmek ve daha yoğun ilgi çekmek amacıyla, ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından yatırım ve proje finansmanı amacıyla sağlanan kredi ve hibe imkanları Ajans ve YDO'ların internet sitelerinde yer vermek suretiyle duyurulacak ve yerel aktörlerin bilgilendirilmesi amacıyla çeşitli tanıtım ve eğitim toplantıları tertip edilebilecektir.

Bunun yanı sıra daha önceki bölümlerde SOP'lar içerisinde gösterilen bir çok faaliyetin yürütülmesinde de yine Diyarbakır ve Şanlıurfa Yatırım Destek Ofisleri aktif bir şekilde görev alacaktır.

Bölgemizin ihracat rakamları maalesef ülke rakamlarının ve potansiyelimizin oldukça altında yer almaktadır. Bu kapsamda ihracatı geliştirme adına illerimizde yer alan Ticaret ve Sanayi Odaları ile birlikte rekabet edebileceğimiz ülkelerde (Avrupa, Kuzey Afrika ve Ortadoğu Ülkeleri başta olmak üzere) ticari heyet organizasyonları yapılacaktır. Bu kapsamda Ticaret Bakanlığı ve KOSGEB ile yakın iş birliği içerisinde çalışılacaktır. Ticaret Bakanlığının illerde açmayı düşündüğü İhracat Ofisleri için hazırlık mahiyetinde Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası tarafından bir ofis kurulmuş olup, personel istihdamı yapılmıştır. Bu ofisin istenilen seviyede olması ve daha fazla kişiye ulaşması için Diyarbakır YDO aktif şekilde görev alacaktır. Yine 2022 yılı içerisinde Irak pazarında Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinin etkin olabilmesi için kapsamlı çalışmalar yapılacaktır.

Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası koordinasyonu ve Şanlıurfa YDO danışmanlığında, 2019 yılında Ticaret Bakanlığına Uluslararası Rekabetçiliği Geliştirme (URGE) programı destek başvurusu yapılmış olup proje desteklenmeye hak kazanmıştır. Proje kapsamında Trafo-Dalgıç Pompa- Sondaj sektörlerinden oluşan bir küme ile bu alandaki ihracatın geliştirilmesine yönelik ihtiyaç analizi, alım heyetleri ağırlanması, belirlenen hedef ülkelere alım ziyaretleri gerçekleştirilmesi ve ihtiyaç halinde fuar ziyareti gerçekleştirilecektir. Ur-Ge kapsamında oluşacak maliyetler proje bütçesinden karşılanacaktır.

Tanıtım toplantıları, eğitimler ve fuarlarda dağıtılmak üzere Ajansı ve Yatırım Destek Ofislerini tanıtıcı broşür, katalog, rehber, tanıtım filmi ve benzeri dokümanlar bastırılacaktır. Yurt içi ve yurt dışından yatırımcı heyetleri ağırlanacaktır. Yatırım destek ofislerimiz, diğer Ajansların YDO'ları ile önemli iş birlikleri yapmayı planlamaktadır.

Önceki yıllarda Şanlıurfa ve Diyarbakır İllerinin tarım, turizm ve sanayi alanlarında yatırım olanaklarını tanıtmak üzere çok dilli tanıtım filmi ve tanıtım materyalleri hazırlanmıştır. Bunların güncellenmesi ve ihtiyaç halinde yeniden basımı yapılacaktır.

Yeni Teşvik Sistemine yönelik eğitim, bilgilendirme ve tanıtım faaliyetlerinde bulunulacaktır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından görevlendirme yapılması durumunda süresi dolan teşvik belgelerinin tamamlama ekspertizi ve vizesi işlemleri ile ilgili çalışmalar yapılacaktır.

Tablo 122- Yatırım Destek Ofislerinin Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlusu	Süresi
Diyarbakır Turizm Koordinasyon Kurulu, Diyarbakır ve Şanlıurfa Ekonomi ve Koordinasyon Toplantıları, Şanlıurfa ve Diyarbakır'daki özel sektör temsilcileriyle ve iş dünyasıyla düzenli toplantılar	<ul style="list-style-type: none"> Hazırlık Çalışmaları, Toplantıların yapılması ve kararların takibi. 	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/22 31/12/22
Yurt İçi ve Yurt Dışı İş, Yatırım ve İhracat Geliştirme Çalışmalarına Katılım ve Yurt Dışı Çalışma Ziyaretleri Düzenlenmesi, alım heyetlerinin bölgeye getirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> Organizasyonlara katılım, Alım heyetlerinin ağırlanması Yurt dışına alım heyeti götürülmesi 	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/22 31/12/22
Yatırım Tanıtım Materyalleri ve Tanıtım Filmi Hazırlanması	<ul style="list-style-type: none"> Çok dilli yatırım tanıtım materyalleri hazırlanması ve basımı, Çok dilli tanıtım filmleri Yapımı. 	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/22 31/12/22
Diğer Yatırım Destek ve Tanıtım Giderleri	<ul style="list-style-type: none"> Gazetelerde, dergilerde, internet sitelerinde, TV'lerde ve billboardlarda tanıtım çalışmaları vb. İnternet sitesi yenileme işleri vb. Yatırım yapılması amacı ile firma ve kurum ziyaretleri vb. 	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/22 31/12/22
Yatırım Teşvik Belgesi (YTB) Başvuruları, İzleme ve Değerlendirme ile Tamamlama Ekspertizi ve Vizesi Çalışmaları	<ul style="list-style-type: none"> Başvuruların Alınması, YTB'lerin İzleme ve Değerlendirmesi ile Raporlanması, YTB Tamamlama Ekspertizi ve Vizesi İşlemlerinin Yapılması. 	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/22 31/12/22

İhtiyaç Duyulan Yatırım Konularında Analiz, Fizibilite, Eğitim, Saha Çalışmaları ve Ziyaretler	<ul style="list-style-type: none">• Analiz ve Fizibilite Çalışmaları yapılması.• Eğitimler• Yurt dışı ve yurt içi Saha çalışmaları ve ziyaretleri	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/22 31/12/22
İş birliği Organizasyonları	<ul style="list-style-type: none">• Hazırlıkların Yapılması,• Organizasyonların Gerçekleştirilmesi,	Ş.Urfa ve D.Bakır YDO	01/01/22 31/12/22

v. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

vi. Diğer Proje ve Faaliyetler

4. Yerel Kalkınma Fırsatları

Fizibilite Desteği

Ajansımız tarafından SOP'lar dışında kalan konularda 2022 yılında Fizibilite Desteği verilmesi planlanmaktadır. Ayrıca önceki uygulanan programlara ait bazı projelerin uygulamaları 2022 yılında da devam edecektir. Bütçe detayları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 123- Fizibilite Desteği Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
2020 Yılı Fizibilite Desteği Programı (SOP'lar dışında kalan)	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB	01/01/21 31/12/22
2021 Yılı Fizibilite Desteği Programı (SOP'lar dışında kalan)	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB	01/12/21 31/12/22
2022 Yılı Fizibilite Desteği (SOP'lar dışında kalan)	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB	01/01/22 31/12/22

Teknik Destek Programı

Ajansımız tarafından verilebilecek teknik destekler SOP başlıkları altında ayrı ayrı verilmiştir. Bu başlıkların dışında kalan diğer konularla ilgili bu bölümde ayrı bir Teknik Destek Programı bütçesi tahsis edilmiştir. Bununla birlikte SOP'ların öncelikleriyle uyumlu yeterli sayıda talep gelmemesi halinde bütçe kalemleri arasında aktarım yapılabilecektir. YKF altında ayrıca 2020 yılından 2022 yılına sarkan teknik desteklerin pandemi şartlarına uygun olarak uygulanmasına devam edilecektir.

Tablo 124- Teknik Destek Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
2020 Yılı Teknik Destek Programı (SOP'lar dışında kalan)	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB, İDB	01/01/21 31/12/22
2022 Yılı Teknik Destek Programı (SOP'lar dışında kalan)	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PYB, İDB	01/01/22 31/12/22

Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı

Diyarbakır Girişimci Destek Merkezi Projesi

CMDP kapsamında desteklenen Diyarbakır Girişimci Destek Merkezi, il genelinde girişimciliği geliştirmek, girişimcilik kültürünü yaygınlaştırmak ve daha sistemli, bütüncül girişimci destek modellerinin geliştirilmesi ve uygulanmasını sağlamak amacıyla planlanmıştır.

Tablo 125- Girişimci Destek Merkezi Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Diyarbakır Girişimci Destek Merkezi Projesi	Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası	21/02/19- 22/02/22

Diyarbakır Sanayi Mektebi Tasarım ve Eğitim Merkezi Projesi

Diyarbakır ilinde özel sektörün nitelikli işgücü talebi ve bu niteliklere özellikle genç ve kadınların uyum sağlayamaması en temel sorunlardan biridir. İl genç nüfus yapısına ve buna bağlı yatırım avantajına sahip olmakla beraber, işletmelerin ulusal ve uluslararası piyasalarda rekabet gücünün geliştirilmesi ve sürekliliğinin sağlanmasında nitelikli işgücü oluşturulması elzemdir.

Bölge Planında “Eğitim Aracılığıyla Ekonomik-Sosyal Kalkınmanın Desteklenmesi” amacı altında, bölgenin kalkınmasının hızlandırılması ve diğer bölgelerle arasındaki gelişmişlik farkının azaltılması için eğitimde altyapı ve kalitenin geliştirilerek beşerî sermayenin güçlendirilmesi, insan kaynakları niteliğinin iyileştirilmesi ve işgücü piyasası ile eğitim sistemi arasında uyumun sağlanması amaçlanmaktadır. Diyarbakır Sanayi Mektebinin kurulması bu amaca hizmet edecektir.

Tablo 126- Diyarbakır Sanayi Mektebi Tasarım ve Eğitim Merkezi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Diyarbakır Sanayi Mektebi Tasarım ve Eğitim Merkezi	Diyarbakır Ticaret Odası, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi	21/02/19- 22/05/22

Atıl Tesisler Çağrı Merkezine Dönüşüyor Projesi

Diyarbakır Metal İşleri Küçük Sanayi Sitesi bünyesinde bulunan yaklaşık 3.208 metrekare kapalı alana sahip yapının çağrı merkezi yatırımlarına uygun hale dönüştürülerek işlevlendirilmesi sağlanacaktır.

Tablo 127- Atıl Tesisler Çağrı Merkezine Dönüşüyor Projesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Atıl Tesisler Çağrı Merkezine Dönüşüyor Projesi	Diyarbakır Ticaret Odası	01/10/20- 01/10/22

2022 Yılı Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı (CMDP)

Ülke sathında daha dengeli bir yerleşme düzeninin sağlanması ve göçün kademeli olarak yönlendirilebilmesi için nispeten geri kalmış ve göç veren bölgelerde, bölgesel çekim merkezi niteliğini haiz şehirlerin katma değeri yüksek üretim, ihracat, istihdam, verimlilik, teknoloji ve yenilikçilik kapasitelerinin artırılması amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından uygulanan ve yerelde Ajansımızca koordine edilen CMDP'ye 2022 yılında da projeler sunulacaktır.

Tablo 128-2022 Yılı Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
2022 Yılı CMDP	Karacadağ KA	01/01/22 31/12/22

Araştırma ve Analiz Çalışmaları

İstatistiklerle Diyarbakır ve Şanlıurfa Çalışması

Bu çalışma, Diyarbakır ve Şanlıurfa illerinin ekonomi, sosyal konular, demografi, kültür, çevre, bilim ve teknoloji alanları ile gerekli görülen diğer alanlardaki istatistiklerini derlemek, değerlendirmek, analiz etmek ve yayımlamak amacıyla Ajans eliyle hazırlanmaktadır. Çalışmanın 2022 yılı içerisinde her iki il için hazırlanması ve yayımlanması planlanmaktadır.

Tablo 129-İstatistiklerle Diyarbakır ve Şanlıurfa Çalışmaları

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu	Süresi
İstatistiklerle Diyarbakır ve Şanlıurfa Çalışmaları	İstatistiklerle Diyarbakır ve Şanlıurfa Çalışmaları	PPKB	01/01/22 31/12/22

TRC2 Bölgesi Rekabetçi Sektörler Analizi

Diyarbakır ve Şanlıurfa Bölgesi ekonomisinin dışa açılması ve ihracatta rekabetçi sektörlerinin belirlenmesi için “Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler Analizi” yapılacaktır. Bu analizde sektörlerin il veya bölge ekonomisi içindeki ihracat performansları, ulusal sektörlerdeki ihracat performanslarına kıyasla rekabetçi üstünlükleri, ihracatçı sektörlerin bölge ekonomisi içindeki trendleri analiz edilecektir. Aynı zamanda söz konusu analiz raporunda bölge illerinin ihracatının coğrafi ve sektörel çeşitlilik analizleri yapılacak, diğer iller ve Türkiye ile karşılaştırmalı olarak incelenecektir.

Tablo 130- TRC2 Bölgesi Rekabetçi Sektörler Analizi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
TRC2 Bölgesi Rekabetçi Sektörler Analizi	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PPKB	01/01/22 31/12/22

Şanlıurfa İli İthalat Analiz Raporu

İl özelinde ithal edilen ürünler ve ithalatçıları analiz edilerek ilimizde yatırım potansiyeli içeren ürünlerin tespit edilmesi ve bu ürünler ile ilgili olarak ön fizibilite konuları belirlenerek Bakanlığımıza sunulması için Şanlıurfa ili ithalat Analiz Raporu hazırlanacaktır.

Tablo 131 Şanlıurfa İli İthalat Analiz Raporu

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Şanlıurfa İli İthalat Analiz Raporu	ŞYDO	01/01/22-30/12/22

TRC2 Bölgesi Aylık Ekonomik Görünüm Raporları

TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesi ve Türkiye’ye ait aylık ekonomik verilerin derlendiği Aylık Ekonomik Görünüm Raporu her ay düzenli olarak hazırlanmakta ve yayımlanarak ilgili paydaşlara iletilmektedir. Bu raporların 2022 yılı içerisinde de hazırlanmasına ve paydaşlara iletilmesine devam edilecektir.

Tablo 132-TRC2 Bölgesi Aylık Ekonomik Görünüm Raporları

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
--------------	-----------	--------

TRC2 Bölgesi (Diyarbakır-Şanlıurfa) Aylık Ekonomik Görünüm Raporları	Karacadağ Kalkınma Ajansı, PPKB	01/01/22 31/12/22
--	---------------------------------	-------------------

Proje Havuzunun Oluşturulması Çalışması

Bölgedeki projeye dönüşebilecek proje fikirlerinin araştırılması, bir havuzda toplanması ve incelenerek, geliştirilmesi ve uygun olabilecek kaynaklara yönlendirilmesine yönelik sistematik bir yaklaşımın oluşturulması amacıyla *fikir.karacadag.gov.tr* isimli web sayfası üzerinde başvuru sistemi tasarımı yapılmış ve uygulamaya konulmuştur. SOGEP ve CMDP Ön Başvuruları fikir.karacadag.gov.tr proje havuzu içerisindeki proje fikirlerinden seçilip geliştirilmektedir. Önümüzdeki yıllara ait proje fikir ve önerilerinin toplanması için bu sistemin geliştirilerek kullanılması planlanmaktadır.

Tablo 133- Proje Havuzunun Oluşturulması ve Geliştirilmesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Proje havuzunun oluşturulması ve geliştirilmesi	PYB	01/01/22 31/12/22

OSB'lerdeki Atıl Tesis Envanter Modülünün Aktif Hale Getirilmesi

Ajansımız tarafından 2020 yılı içerisinde Otel yatırımı yapılabilecek potansiyel alanlar belirlenmiş olup geliştirilen yazılıma entegre edilmiştir. Yazılımın Beta sürümü aktif haldedir. 2022 yılında OSB'lerdeki âtil tesis envanter modülünün aktif hale getirilmesi planlanmaktadır.

Tablo 134- OSB'lerdeki Âtil Tesis Envanter Modülünün Aktif Hale Getirilmesi

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
OSB'lerdeki Âtil Tesis Envanter Modülünün Aktif Hale Getirilmesi	DYDO, ŞYDO	01/01/22 31/12/22

Kooperatifçiliğin Geliştirilmesi Çalışmaları

Kooperatifçilik konusunda Bölgedeki durumun tespit edilmesi, envanterin çıkarılması ve hangi hizmet modellerinin geliştirilebileceğine dair bir ihtiyaç analizi yapılması planlanmaktadır.

Tablo 135- Kooperatifçiliğin Geliştirilmesi Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Kooperatifçiliğin Geliştirilmesi Çalışmaları	Karacadağ KA, PPKB, YDO'lar	01/01/22 31/12/22

GAP Melek Yatırım Ağı Çalışmaları

GAP Bölge Kalkınma İdaresi, Dicle Kalkınma Ajansı, İpekyolu Kalkınma Ajansı ve Karacadağ Kalkınma Ajansının iş birliği ile GAP Melek Yatırım Ağı (GAPBAN) kuruluş çalışmaları tamamlanmış olup Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından akredite edilmiştir. 2022 yılı içerisinde hem ağa melek yatırımcıların katılımını artırmak hem de girişimcilerin iş fikirlerini melek yatırımcılarla paylaşarak yatırım almalarını sağlamak amacıyla bazı faaliyetler düzenlenmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda potansiyel Melek Yatırımcılar öncelikle tespit edilip Hazine ve Maliye Bakanlığınca lisanslama süreci yürütülecektir. Ayrıca girişim ve startup proje başvuruları alınarak düzenlenecek çeşitli organizasyonlarla (Proje Pazarı, Yarışma, Girişimci-Yatırımcı Buluşmaları, Sosyal Girişimcilik Temalı Hackaton Düzenlenmesi vb.) Melek yatırımcılarla buluşmaları sağlanacaktır. Bu kapsamda ayrıca Bölgemizdeki Melek yatırımcılara yönelik Melek Yatırım Eğitim programı da düzenlenecektir.

Melek yatırımcıların kaliteli girişimlerle buluşmasına katkı sunmak üzere bölgemizdeki Teknoparkların bünyesinde yer alan kuluçka merkezleri ve TSO'lar işbirliğinde yeni girişimcilik programları uygulanacaktır.

Tablo 136- GAP Melek Yatırım Ağı Çalışmaları

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
GAP Melek Yatırım Ağı Zirvesi Çalışmaları (Melek Yatırım Ağı Zirvesi, Proje Pazarı, Yarışma, Girişimci-Yatırımcı Buluşmaları, Sosyal Girişimcilik Temalı Hackaton Düzenlenmesi vb.)	GAP BKİ, Karacadağ KA, Diyarbakır ve Şanlıurfa YDO	01/01/22- 31/12/22
Melek Yatırımcı Eğitim Programı	YDO'lar	01/02/22- 31/07/22
Girişimcilik Programı	YDO'lar	01/01/22- 31/12/22

TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesinde uygulanacak Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programının amacı, yürütülecek projeler ile istihdam edilebilirliğin artırılması, toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha fazla katılmalarının sağlanması, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetler yoluyla bölgedeki çocuk, genç ve kadınların kendilerini daha iyi ifade etmelerine katkı verilmesidir.

İstihdam, sosyal içerme, kültür, sanat ve spor olmak üzere üç bileşenden oluşan sosyal destek programının hedef kitlesi yoksulluk ve sosyal imkânlarla erişimde sıkıntı yaşayan çocuklar, gençler, kadınlar, işsizler, yoksullar, göç etmişler ve kentlerin gecekondü bölgelerinde yaşayanlardır. Program kapsamında 2021 yılında 4 proje desteklenmiş olup bu projelere ilişkin bütçe detayları ilgili başlıklarda gösterilmiştir. Bu projelerin yanı sıra 2022 yılında ilan edilecek Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı çerçevesinde TRC2 Bölgesine kullanılacak tahmini bütçe aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 137- 2022 Yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı

Faaliyet Adı	Sorumlusu	Süresi
Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı	PPKB, PYB, İDB	01/04/22-31/12/22

5. Sonuç ve Değerlendirme

Karacadağ Kalkınma Ajansı Sonuç Odaklı Programlama yaklaşımını benimseyerek 3 yıl boyunca uygulayacağı operasyonel programları belirlemiştir. İç ve dış paydaşların katkıları alınarak 3 adet tematik Sonuç Odaklı Program oluşturulmuş ve her bir program için somut çıktılara dönük faaliyetler ortaya konulmuştur. Hibe programları gibi araçlar ile paydaşlarla etkin iş birliklerinin kurulduğu, yatırım ortamının iyileştirilmesi için çalışmalar yapıldığı, analizler ile bölge potansiyelinin ortaya çıkarıldığı politikalar birlikte düşünülerek karma bir yaklaşım gözetilmiştir. Her üç program altında somut ve gerçekçi gösterge hedefleri belirlenerek bu hedeflere ulaşmak için kurumsal dönüşümün nasıl sağlanacağı Kurumsal Gelişim bölümünde belirtilmiştir.

2012 yılından beri Kalite ve Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemini benimseyen Ajansımız kurumsal dönüşümü büyük oranda tamamlamış ve kurumsal stratejik planında stratejik hedeflerini ortaya koymuştur. Hem stratejik planlama süreci hem de kalite yönetim sistemi deneyimi yeni kurumsal dönüşüm yaklaşımı için önemli bir katkı sağlamıştır. Bu noktada Ajansımız geçmiş deneyimlerinden yararlanarak Sonuç Odaklı Program hedeflerine ulaştıracak dönüşümü sağlayacaktır.

Sonuç Odaklı Program konularına girmeyen, ancak bölge için gerçekleştirilmesinde elzem görünen bazı faaliyetler yerel kalkınma fırsatları (YKF) altında belirtilmiştir. YKF'ler sayesinde bölgenin içsel potansiyelini harekete geçirebilecek hibe programları, iş birliği ağları, eğitim hizmetleri gibi faaliyetler uygulanacaktır.

Genel Müdürlüğümüzün tüm Ajanslar için 2022 ve 2023 yılları için belirlediği “Genç İstihdamı” teması kapsamında da gençlerin istihdama katılımını teşvik edecek beceri geliştirme programları, istihdam garantili eğitim programları, özel nitelikli mali destek programları, kırsal istihdamı artırma programları ve yerel bazlı genç girişimcilik destek programları uygulanacaktır.

Çalışma programında belirlenen tematik SOP'lar ile diğer faaliyetler bütüncül bir yaklaşımla uygulanarak hayata geçirilecektir. Bunun için hem kurumsal koordinasyon hem de yerel/bölgesel/ulusal/uluslararası kurumlarla koordinasyon etkin bir şekilde yerine getirilecektir.

6. Ekler

EK-A Güdümlü Proje Bilgi Formları

EK-B Proje Listesi

EK-C Yurt Dışı Fuarlar ve alıŐma Ziyaretleri Tablosu

EK-D Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu

EK-E Yapılacak AraŐtırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu

Ajans Yönetim Kurulunun 05.10.2021 tarih ve 2021/05-01 nolu kararı ile 4 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 194/1-a maddesine göre, Ajansımız **2022 Yılı Çalışma Programı**'nın aynen kabulü ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın onayına sunulmasına karar verilmiştir. 28.12.2021

Dr. Hasan MARAL
Genel Sekreter